

פועלים אקספרס בע"מ

דין וחשבון

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

תוכן העניינים

עמוד	
5	דוח הדירקטוריון
7	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי החברה
8	סביבה כלכלית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה
11	נתוני פעילות
12	רווח ורווחיות
15	התפתחות סעיפי המאזן
16	תיאור עסקי החברה לפי מגזרי פעילות
24	מידע כספי לגבי מגזרי הפעילות של החברה
29	נכסים בלתי מוחשיים
29	הון אנושי
31	ספקי שירות
31	עניינים אחרים
32	מימון
32	מיסוי
32	מגבלות ופיקוח על פעילות החברה
35	הליכים משפטיים
35	התחייבויות תלויות
35	יעדים ואסטרטגיה עסקית
36	מדיניות ניהול סיכונים
41	מניעת הלבנת הון ומימון טרור
42	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
43	דיון בגורמי סיכון
47	גילוי בדבר המבקרת הפנימית
48	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
49	עבודת הדירקטוריון
55	בקורות ונהלים לגבי והבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי
57	שכר והטבות לנושאי משרה
57	שכר רואי החשבון המבקרים
58	באזל II נדבך 3
79	סקירת ההנהלה
100	הצהרת המנכ"ל
101	הצהרת החשבונאית הראשית
102	דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי
103	דוחות כספיים

פועלים אקספרס בע"מ

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 25 בפברואר 2010 הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המבוקרים של פועלים אקספרס בע"מ ("החברה" או "פועלים אקספרס") לשנת 2009.

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי החברה

החברה הוקמה והתאגדה בישראל בשנת 1995 כחברה פרטית על-ידי בנק הפועלים בע"מ ("בנק הפועלים"), והינה במועד הדוח חברה בבעלותו המלאה.

החברה הינה חברת כרטיסי אשראי והינה "תאגיד עזר" כמשמעות מונח זה בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 ("תאגיד עזר"). לחברה אין חברות בנות או חברות מוחזקות אחרות.

החברה מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס, המונפקים לשימוש בישראל ובחול"מ כמכר רישיון שניתן לחברה על-ידי American Express Ltd ("ארגון אמריקן אקספרס"). לחברה מזכר הבנות עם אמריקן אקספרס העולמית להארכת ההתקשרות בין החברות לתקופה של שבע שנים נוספות, עד 31 בדצמבר 2016.

פעילות החברה מנוהלת בשני מגזרי פעילות: מגזר ההנפקה, המתייחס למחזיקי הכרטיסים ומגזר הסליקה, המתייחס לבתי העסק.

החל מחודש אוקטובר 2008 מכהנת הגבי אירית איזקסון כיו"ר הדירקטוריון של החברה. בחודש פברואר 2009 החל לכהן מר דב קוטלר כמנכ"ל החברה. מר קוטלר החליף בתפקידו את מר חיים קרופסקי, אשר שימש כמנכ"ל החברה החל משנת 2006. מר חיים קרופסקי סיים את העסקתו כסגן יו"ר הדירקטוריון בתום חודש אוקטובר 2009.

ההתקשרות שבין החברה לבין ישראלכרט - בין החברה לבין ישראלכרט בע"מ ("ישראלכרט"), חברה אחות, קיים הסכם לפיו ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה בישראל של עסקאות הנעשות בבתי עסק באמצעות כרטיסי אמריקן אקספרס ("ההסדר"). החברה משתתפת בכל העלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה על-פי חלקה היחסי בפעילות האמורה. תמורת ביצוע פעילות ישראלכרט בתפעול ההסדר, משלמת החברה לישראלכרט עמלה ותשלומים אחרים כמוסכם ביניהן.

חלוקת דיבידנדים - החברה לא חילקה דיבידנדים ממועד התאגדותה. חלוקת דיבידנדים על-ידי החברה כפופה להוראות הדין, לרבות (מבלי לגרוע) הגבלות הנובעות מהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311, לפיה הון של תאגיד עזר שהואגד בישראל ונשלט על-ידי תאגיד בנקאי לא יפחת מ-9% מהסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיו המאזניים ובסעיפים חוץ מאזניים, וכן הגבלות הנובעות מהנחיות מכח הוראות באזל II בדבר יחסי הלימות הון.

סביבה כלכלית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

התפתחויות בכלכלה העולמית

המיתון העולמי העמוק נבלם במהלך השנה החולפת, בין היתר הודות למדיניות הכלכלית המרחיבה מאוד שנקטה בעולם. קרן המטבע הבינלאומית מעריכה כי התוצר העולמי התכווץ בשנת 2009 ב- 0.8% לעומת שנה קודמת ותוצר המדינות המפותחות ב- 3.2%. המשקים המתפתחים תרמו למיתון הירידה בפעילות הגלובלית, כשבלטו במיוחד סין והודו עם קצבי צמיחה של 8.7% ו-5.6% בהתאמה. במחצית השנייה של השנה עברו מרבית המשקים לפסים של צמיחה, אם כי חלק גדול ממנה מוסבר בפעולות ההמרצה שנקטו הממשלות ובחידוש מלאים, כך שקשה לקבוע עד כמה התבססה הצמיחה. ההתאוששות טרם באה לידי ביטוי ביצירת משרות חדשות ושיעורי האבטלה בארה"ב ואירופה עלו לכ- 10%. המיתון העמוק ותמיכת הממשלות במשק ובשווקים הפיננסיים העלו את הגירעונות התקציביים ואת החובות הממשלתיים, ואלו מהווים עתה אבן נגף להתפתחויות בטווח הקרוב. הגידול החד בגירעונות התקציביים ערער את יציבותן של מספר מדינות בגוש האירו ובראשן יוון, שדירוג החוב שלה הופחת. בטווח הזמן הקצר לא ניכרים סימנים של אינפלציה במדינות המפותחות ומכאן שניתן ליישם מדיניות מוניטרית מרחיבה. יחד עם זאת מספר מדינות שפגיעתן מהמשבר הייתה מתונה החלו להעלות ריבית.

הפעילות הכלכלית במשק

הפגיעה במשק הישראלי כתוצאה מהמשבר בכלכלה העולמית הייתה מתונה הן ביחס להערכות המוקדמות והן ביחס למדיניות מפותחות אחרות. עיקר הפגיעה במשק הישראלי באה לידי ביטוי בירידה חדה ביצוא וכן בפגיעה בחברות ישראליות שעיקר פעילותן בחו"ל ובעיקר חברות מתחום הנדל"ן. התכווצות התוצר בישראל הייתה מתונה ונמשכה שני רבעונים בלבד - הרבעון הרביעי של 2008 והרבעון הראשון של 2009. החל מהרבעון השני של השנה שב המשק לצמוח, תוך כדי עלייה חדה ביצוא ושיפור בצריכה. קצב הצמיחה התגבר במשך השנה והוא ניכר בכל ענפי המשק. על-פי האומדנים המוקדמים של הלמ"ס התוצר בשנת 2009 גדל ב- 0.5% לעומת שנה קודמת. התפנית בפעילות הכלכלית מרשימה במיוחד לאור העובדה שלא הופעלו כמעט תוכניות ממשלתיות להמרצת הפעילות כמו במדינות אחרות. לעומת זאת, המדיניות המוניטרית הייתה מרחיבה מאוד ותרומתה לשיפור ניכרת. הריבית הנמוכה הגבירה את הביקושים בשוק הנדל"ן למגורים וכן תרמה לעליות השערים החדות בשווקים הפיננסיים ופעלה למיתון ההשפעות השליליות של המשבר בעולם. השיפור בפעילות השתקף גם בשוק העבודה - עליית שיעור האבטלה נבלמה במהלך המחצית השנייה של שנת 2009 ואף מסתמנת ירידה בשיעור האבטלה בחודשים האחרונים עד לרמה של 7.4% בחודש נובמבר 2009. יש לציין שהמצב הטוב של שוק העבודה מפתיע במידה רבה נוכח פרק הזמן הקצר שעבר מהמועד בו התחדשה הצמיחה למועד בו שיעור האבטלה החל לרדת. ההערכה היא כי המשק הישראלי ניצב בפתחת שנת 2010 בעמדה טובה מאוד, המשבר לא הגדיל את היקף החוב הציבורי והמערכות הפיננסיות נותרו יציבות. המשק נהנה מהרוח הגבית בעולם ומהמדיניות המוניטרית המרחיבה. מעמדה הכלכלי של ישראל השתפר מאוד בעקבות המשבר בעולם, וההצטרפות הצפויה במהלך השנה לארגון המדינות המפותחות (OECD) עוד תוסיף לאטרקטיביות של השווקים הפיננסיים. עיקר הסיכונים ממשיכים להיות מהשפעות אפשריות של התחדשות המשבר בעולם.

אינפלציה ושערי חליפין

בשנת 2009 עלה מדד המחירים לצרכן בשיעור של 3.9%. העלייה הגבוהה במחירים מיוחסת בחלקה להעלאות במיסוי העקיף שתרומתם נאמדת ב- 1.2%. השפעת המדיניות המוניטרית המרחיבה באה לידי ביטוי בהמשך עלייה של כ- 18% במחירי הדירות בבעלות, בעוד שסעיף הדיור במדד המחירים לצרכן, הנמדד על-פי מחירי שכר-דירה, עלה בשיעור של 5.6%. התייקרות מחירי שכר-הדירה הואטה ברבעון האחרון של השנה וקיימות אינדיקציות שגם הביקושים לדירות חדשות פחתו, וההערכה היא כי עליית מחירי הדיור נמצאת בהאטה.

שער החליפין של השקל פוחת במהלך שנת 2009 בשיעור של 2.7%. השקל נסחר עד מחצית חודש מאי במגמת פיחות מול סל המטבעות וממחצית מאי במגמת ייסוף. התערבות בנק ישראל במסחר נמשכה במהלך שנת 2009. בנק ישראל המשיך לרכוש מט"ח בקצב יומי של 100 מיליון דולר ליום עד ל- 10 באוגוסט. במועד זה הודיע בנק ישראל על הפסקת הרכישה הקבועה והתערבות במקרים בהם "התנודות בשער החליפין אינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים". בנק ישראל המשיך לרכוש מט"ח מספר פעמים גם לאחר מועד זה והיקף יתרות המט"ח הגיע בסוף שנת 2009 ל- 60.6 מיליארד דולר.

המדיניות הפיסקלית והמוניטרית

בעקבות המשבר והירידה בהכנסות ממסים הועלה יעד הגירעון התקציבי לשנת 2009 ל- 6.0% מהתמ"ג. במהלך המחצית השנייה של שנת 2009, עם המעבר לצמיחה, חלה התאוששות בהכנסות ממסים וכמו כן חלה עלייה בשיעורי המיסוי העקיף. כתוצאה מכך ההכנסות ממסים היו גבוהות ממה שהונח בתקציב והגירעון התקציבי הסתכם ב- 5.2% מהתמ"ג. ישראל היא בין המדינות הבודדות בהן יחס החוב הממשלתי לתוצר לא גדל באופן ניכר במהלך השנה החולפת.

בנק ישראל נקט במהלך שנת 2009 במדיניות מוניטרית מרחיבה מאוד שכללה הפחתה של הריבית עד לרמה של 0.5%. בנוסף נקט בנק ישראל במדיניות של "הקלה כמותית" במסגרתה הגדיל את מאזנו על-ידי רכישות המט"ח ואיגרות חוב ממשלתיות, תוך הרחבת הנזילות בשווקים. במהלך המחצית השנייה של השנה, במקביל למעבר לצמיחה, החל הבנק המרכזי לצמצם את הנזילות. בתחילה הופסקו רכישות האג"ח הממשלתיות, הצטמצמו רכישות המט"ח ובחודש ספטמבר החלה הריבית לעלות. ריבית בנק ישראל עמדה בחודש דצמבר על 1.0% ובינואר 2010 הועלתה ל- 1.25%. תמונת הראי של הריבית הנמוכה היא עלייה חדה של 51% באמצעי התשלום בשנת 2009, גידול זה הושפע בין השאר מהסטה של פיקדונות ליתרות עו"ש בשל הריבית הנמוכה. הרמה הנוכחית של הריבית נמוכה מאוד ביחס לקצב צמיחת המשק. יחד עם זאת, ההערכה היא כי תוואי התפתחותה בהמשך יהיה תלוי במידה רבה במגמות מעבר לים, וכל עוד הבנקים המרכזיים בעולם נוקטים במדיניות מרחיבה, עליות הריבית בישראל יהיו מתונות. להפחתת הריבית עלולה להיות השפעה לרעה על הכנסות המימון של החברה.

ענף כרטיסי האשראי בישראל

נכון למועד הדוח, פועלות בישראל בתחום ההנפקה והסליקה של כרטיסי האשראי: (1) החברה, אשר כאמור מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס; (2) ישראלכרט ויורופיי (יורוקרד) ישראל בע"מ ("יורופיי"), המנפיקות וסולקות כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט" ומאסטרקרד, בהתאמה; (3) אמינית בע"מ ("אמינית"), חברה אחות, אשר מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה; (4) לאומי קארד בע"מ ("לאומי קארד"), אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומאסטרקרד; (5) כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כ.א.ל"), אשר למיטב ידיעת החברה, מנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומאסטרקרד; וכן (6) דיינרס קלאב ישראל בע"מ ("דיינרס"), למיטב ידיעת החברה, חברה בת של כ.א.ל, המנפיקה וסולקת כרטיסי אשראי מסוג דיינרס.

חברות כרטיסי האשראי בישראל מנפיקות וסולקות כרטיסי אשראי בינלאומיים כאמור (אמריקן אקספרס, מאסטרקרד, ויזה ודיינרס) על-פי רישיונות אשר ניתנו על-ידי הארגונים הבינלאומיים הרלוונטיים.

בשנים האחרונות, ניתן לזהות שתי מגמות בולטות במגזר הנפקת כרטיסי האשראי בישראל: (1) הנפקה של כרטיסי אשראי חוץ בנקאיים על-ידי חברות כרטיסי האשראי, המקושרים על-פי רוב למועדוני לקוחות או לגופים צרכניים ואחרים; (2) הרחבת מגוון השירותים המסופקים על-ידי חברות כרטיסי האשראי בתחום האשראי ומימון למחזיקי הכרטיסים ולבתי עסק, בין היתר, באמצעות הנפקת כרטיסי אשראי מסוג "אשראי מתגלגל", המאפשר למחזיק הכרטיס לקבוע את גובה הסכומים והמועדים בהם יחויב, בהתאם לצרכיו וליכולתו.

ענף כרטיסי האשראי בישראל מתאפיין בהתערבות רגולטורית גבוהה ודינמית בעסקי החברות הפועלות בתחום, הן מפאת היות כל אחת מהן "תאגיד עזר" והן בקשר עם פעילותן בתחום כרטיסי האשראי, ובכלל זה (בין היתר) חוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986 ("חוק כרטיסי חיוב") והתקנות על-פיו, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 ("חוק הבנקאות (שירות ללקוח)") וכן חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ("חוק איסור הלבנת הון") והצו שהוצא מכוחו על-ידי בנק ישראל. בנוסף, חלות על חברות כרטיסי האשראי בישראל הוראות שונות מטעם המפקח על הבנקים, לרבות נוהל בנקאי תקין 470 המסדיר את פעילותן של חברות כרטיסי אשראי וכן הנחיות מכח הוראות באזל II הקובעות סטנדרטים לניהול סיכונים במטרה לחזק את האיתנות הפיננסית והיציבות של מערכות בנקאיות ברחבי העולם.

לפרטים נוספים וכן לעניין הוראות שונות בתחום הסליקה הצולבת של כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד שהוטלו על חברות כרטיסי האשראי בישראל על-ידי הממונה על ההגבלים העסקיים, ולעניין הכרזת הממונה על ההגבלים העסקיים מחודש מאי 2005 על ישראלכרט כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי אשראי מסוג ישראלכרט ומסטרקארד- ראה להלן "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה".

נתוני פעילות

מספר כרטיסי אשראי (באלפים)

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31.12.2009

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
224	37	187	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים -
47	15	32	סיכון אשראי על החברה
271	52	219	סך הכל

מספר כרטיסי אשראי תקפים ליום 31.12.2008

סך הכל	כרטיסים לא פעילים	כרטיסים פעילים	
214	34	180	כרטיסים בנקאיים
			כרטיסים חוץ בנקאיים -
35	11	24	סיכון אשראי על החברה
249	45	204	סך הכל

מחזור עסקאות בכרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה (במיליון ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר

2008	2009	
7,248	7,759	כרטיסים בנקאיים
		כרטיסים חוץ בנקאיים -
779	995	סיכון אשראי על החברה
8,027	8,754	סך הכל

הגדרות:

כרטיס אשראי תקף: כרטיס שהונפק ולא בוטל עד ליום האחרון של תקופת הדיווח.

כרטיס אשראי פעיל: כרטיס אשראי שתקף בתום התקופה המדווחת ובוצעו בו עסקאות במהלך הרבעון האחרון של התקופה המדווחת.

כרטיס בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח על-פי הסכמים שיש לחברה עם הבנקים, והחיובים בקשר עימו הינם באחריות הבנק הרלוונטי.

כרטיס חוץ בנקאי: כרטיס בו מבוצעים חיובי הלקוח שלא על-פי הסכמים שיש לחברה עם הבנקים, ואינו באחריות הבנקים.

מחזור עסקאות: מחזור העסקאות שבוצע בכרטיסי החברה בתקופת הדיווח.

רווח ורווחיות

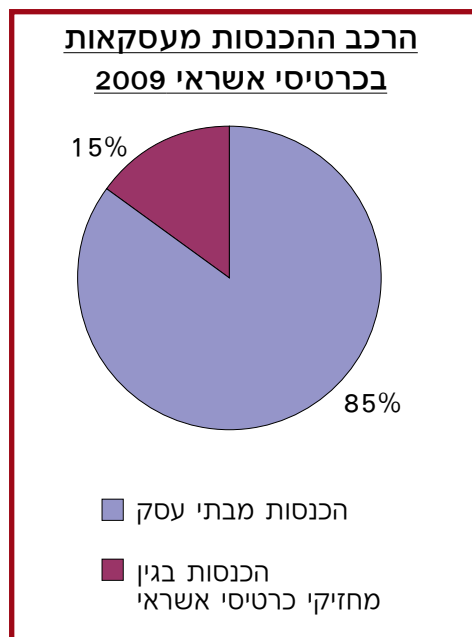
הרווח הנקי של החברה הסתכם בשנת 2009 ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-18 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 28%.

הגידול ברווח הנקי של החברה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, נבע בעיקר מגידול במחזורי הפעילות באמצעות כרטיסי אשראי של החברה בכ-9%.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי הממוצע בשנת 2009 הסתכם ב-31.9%, בהשוואה ל-32.7% בשנת 2008.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

ההכנסות הסתכמו ב-221 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-212 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 4%.

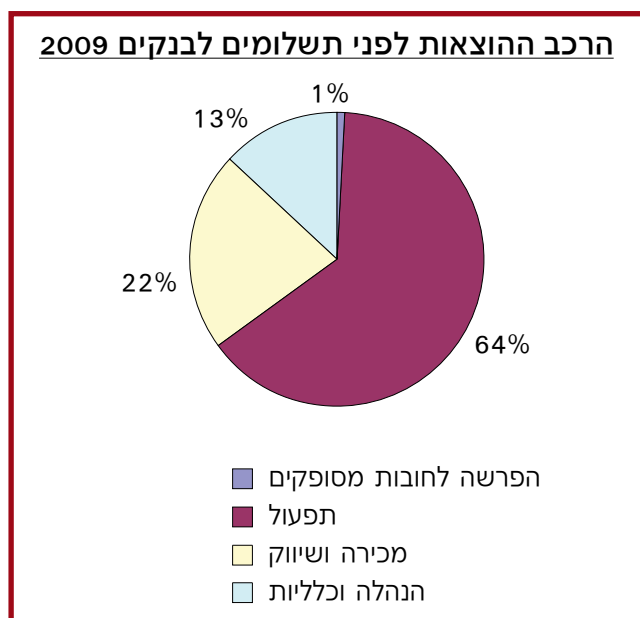
ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הסתכמו ב-220 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-212 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 4%. הגידול נובע מהגורמים הבאים:

- הכנסות מבתי עסק - הסתכמו ב-186 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-177 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 5%, הנובע מגידול במחזור הקניות המקומי בכרטיסי החברה.
- הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי - הסתכמו ב-34 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-35 מיליון ש"ח בשנת 2008, קיטון בשיעור של 3%.

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים, הסתכם בסכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח. בשנת 2008 היה הפסד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים שהסתכם ב-1 מיליון ש"ח.

ההוצאות, ללא תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, לפני תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-108 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-104 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 4%.

ההוצאות, כולל תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, לפני תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-135 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-134 מיליון ש"ח בשנת 2008.

ההוצאות, כולל תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-190 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-187 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 2%.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ב-2 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות התפעול, כולל תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, הסתכמו ב-85 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-82 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 4%.

הוצאות עמלה צולבת למנפיקים אחרים, הסתכמו ב-27 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-30 מיליון ש"ח בשנת 2008, קיטון בשיעור של 10%, הנובע מקיטון במחזורי הקניות של תיירות נכנסת.

הוצאות מכירה ושיווק הסתכמו ב-30 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-35 מיליון ש"ח בשנת 2008, קיטון בשיעור של 14%, הנובע בעיקר מקיטון בהוצאות הפרסום.

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו ב-18 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-15 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 20%, הנובע מגידול בהוצאות השכר.

תשלומים לבנקים על-פי ההסכמים בינם לבין החברה, הסתכמו ב-55 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-53 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 4%, כתוצאה מגידול במחזורי הקניות בכרטיסי אשראי של החברה.

יחס ההוצאה להכנסה, לפני תשלומים לבנקים, הגיע ל-61.1%, בהשוואה ל-63.2% בשנת 2008.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים, הסתכם ב-31 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-25 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 24%.

שיעור תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי הממוצע הסתכם ב-43.1%, בהשוואה ל-45.5% בשנת 2008.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ב-8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7 מיליון ש"ח בשנת 2008. שיעור המס האפקטיבי מסך הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הגיע ל-25.8%, בהשוואה ל-28% בשנת 2008.

התפתחות סעיפי המאזן

המאזן ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכם ב-1,434 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,261 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2008.

להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

31 בדצמבר				
השינוי		2008	2009	
%	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח		
14	173	1,261	1,434	סך כל המאזן
16	168	1,066	1,234	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
3	6	189	195	מזומנים ופיקדונות בבנקים
11	126	1,179	1,305	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
100	25	-	25	כתבי התחייבויות נדחים
37	23	63	86	הון עצמי

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכמו ב-1,234 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,066 מיליון ש"ח בסוף שנת 2008. סכום זה כולל ברובו שוברים בגין עסקאות שבוצעו על-ידי מחזיקי כרטיסי אשראי וטרם נפרעו לתאריך המאזן. הגידול נובע מגידול במחזורי הפעילות בכרטיסים המונפקים על-ידי החברה.

מזומנים ופיקדונות בבנקים ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכמו ב-195 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-189 מיליון ש"ח בסוף שנת 2008. העלייה נובעת ברובה מגידול בפעילות החברה וברווחיה.

כתבי התחייבויות נדחים הונפקו ביום 31 בדצמבר 2009, סכומם ליום המאזן הינו 25 מיליון ש"ח.

זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכמו ב-1,305 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,179 מיליון ש"ח בסוף שנת 2008. סכום זה כולל ברובו את היתרות לתשלום לבתי העסק בהם בוצעו עסקאות של מחזיקי כרטיסי האשראי אשר טרם נפרעו נכון לתאריך המאזן. הגידול נובע מגידול במחזורי הפעילות באמצעות כרטיסי אשראי.

הון העצמי ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכם ב-86 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-63 מיליון ש"ח בסוף שנת 2008. הגידול נובע מהרווח הנקי של החברה.

יחס ההון העצמי למאזן ליום 31 בדצמבר 2009 הגיע לשיעור של 6%, בהשוואה ל-5% ביום 31 בדצמבר 2008.

יחס ההון לרכיבי סיכון בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 311 ליום 31 בדצמבר 2009 הגיע לשיעור של 23.8%, בהשוואה ל-17.3% ליום 31 בדצמבר 2008.

יחס הון לרכיבי סיכון בהתאם להוראות באזל II ליום 31 בדצמבר 2009 הגיע לשיעור של 9.4%. יחס ההון המזערי כפי שגדרש על-ידי בנק ישראל הינו 9%.

תיאור עסקי החברה לפי מגזרי פעילות

מגזר הנפקת כרטיסי אשראי

כללי

חברת כרטיסי האשראי מנפיקה ללקוחות (מחזיקי כרטיסי אשראי) כרטיסי אשראי. מחזיק כרטיס האשראי משתמש בכרטיס כאמצעי תשלום בבית העסק ובית העסק מספק למחזיק כרטיס האשראי טובין או שירותים. הצטרפות הלקוח למערכת כרטיסי האשראי נעשית עם חתימתו על חוזה כרטיס האשראי עם המנפיק וקבלת כרטיס האשראי לידיו. מחזיק כרטיס האשראי מתחייב לפרוע את הסכומים המגיעים ממנו בגין שימושיו בכרטיס האשראי.

עבור שירותי ההנפקה והתפעול של הכרטיס גובה המנפיק ממחזיק כרטיס האשראי עמלות שונות ומהסולק או מבית העסק, עמלה צולבת או עמלת בית עסק, בהתאמה.

נכון למועד הדוח, פועלות בתחום ההנפקה של כרטיסי אשראי בישראל מספר חברות המנפיקות כרטיסי אשראי בנקאיים וחץ בנקאיים - החברה, ישראלכרט, יורופיי, אמניתי, לאומי קארד, כ.א.ל ודיינרס. תחום זה מאופיין בתחרותיות גבוהה.

בשוק כרטיסי האשראי בישראל מונפקים שני סוגים עיקריים של כרטיסים: כרטיסים בנקאיים המונפקים ללקוחות המנהלים חשבון בבנק עימו חברת כרטיסי האשראי קשורה בהסדר להנפקת כרטיס אשראי; וכרטיסים חוץ בנקאיים המונפקים על-ידי חברות כרטיסי האשראי ללקוחות כל הבנקים מכח הרשאה לחיוב חשבון עליה חותם מחזיק הכרטיס.

למיטב ידיעת החברה, נכון למועד הדוח, עיקר פעילותן של חברות כרטיסי האשראי בישראל מתבצע בכרטיסים בנקאיים על-פי הסכמים עם בנקים כאמור. כמו כן, ניכרת בשנים האחרונות מגמה של התקשרות של חברות כרטיסי אשראי במיזמים עם רשתות שיווק גדולות להנפקת כרטיסים חוץ בנקאיים.

הכרטיסים הבנקאיים המונפקים על-ידי החברה מופצים לבעלי חשבון בבנקים עימם קשורה החברה בהסכמים, הכוללים את בנק הפועלים (החברה האם), בנק מזרחי טפחות בע"מ, בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ ובנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (יחד - "הבנקים בהסדר").

בנוסף, החברה מגייסת ומפיצה כרטיסים במגוון של אפיקים אחרים, ביניהם, התקשרויות עם ארגונים ומועדונים. כאמור, ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי, ראה לעיל "ההתקשרות בין החברה לבין ישראלכרט". ראה גם "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה" להלן.

גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות - הגורמים, אשר לדעת החברה, מהווים את גורמי הצלחה הקריטיים העיקריים בתחום ההנפקה הינם: (1) היכולת להנפיק כרטיסי אשראי מכח רישיונות בינלאומיים; (2) תדמית ויוקרתיות המותג וייחודיותו בתחום הפעילות; (3) שיתוף פעולה עם בנק הפועלים להפצת והנפקת כרטיסי אשראי ושיתופי פעולה עם תאגידים בנקאיים נוספים כאמור, להפצת כרטיסי אשראי, לרבות שילוב כרטיס בנק במסגרת כרטיס האשראי המונפק ללקוח; (4) הון אנושי איכותי ומנוסה; (5) איכות השירות ללקוח; (6) מערך תפעולי תומך הכולל מערכות מידע, טכנולוגיות, תקשוב ותשתיות מתקדמות; (7) רמה טכנולוגית המאפשרת מתן מענה לשינויים ופיתוח מוצרים

חדשים; (8) מערך ניהול סיכונים ובקורות אשראי; (9) יכולת גיוס לקוחות ושימורם באמצעות מערך שיווק ייעודי; (10) התקשרות בהסכמים להקמת מועדוני לקוחות; וכן (11) יעילות תפעולית.

חסמי הכניסה העיקריים של תחום הפעילות - חסמי הכניסה העיקריים למתן שירותי הנפקה של כרטיסי אשראי הינם: (1) הצורך בקבלת רישיון מאת ארגון בינלאומי להנפקת המותג המונפק וקבלת זכות שימוש בסימן המסחר, עניינים הכרוכים לעיתים בעלות כספית גבוהה; (2) עמידה בתנאי כשירות מסוימים כתנאי לקבלת רישיון הנפקה; (3) הצורך בהון עצמי, באמצעים פיננסיים רבים ובידע רב לשם ביצוע ההשקעות הנדרשות לשם הנפקת כרטיסים וכן לשם ביצוע השקעות בתשתיות טכנולוגיות הכוללות מערך תפעול תומך, מערכות מידע ותקשורת מתוחכמות, מערך ניהול סיכונים ובקורות אשראי, אבטחת מידע, פרסום, מכירות ושיווק בפרט רחבה; (4) מבנה ענף כרטיסי האשראי בישראל, שהינו בעל שיעורי חדירה גבוהים; וכן (5) הצורך בהון עצמי לשם עמידה בהוראות המפקח על הבנקים בנושא יחס הון לרכיבי סיכון.

תחליפים למוצרי תחום הפעילות - אמצעי תשלום חלופיים כגון מזומן, העברות בנקאיות אלקטרוניות, המחאות ותווי קנייה מהווים תחליף לשירותים המסופקים על-ידי חברות כרטיסי האשראי בישראל. כמו כן, שירותי האשראי וההלוואות הניתנים על-ידי גורמים שונים במשק, בין באמצעות הבנקים ובין באמצעות גורמים פיננסיים אחרים, מהווים מוצרים תחליפיים לשירותי האשראי והמימון.

מוצרים ושירותים

החברה מנפיקה כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס לשימוש בישראל ובחו"ל. הכרטיסים האמורים מונפקים הן ככרטיסים בנקאיים והן ככרטיסים חוץ בנקאיים והמשמשים כאמצעי תשלום לעסקאות ולמשיכת מזומנים, לשימוש מקומי ובינלאומי. החברה מנפיקה מגוון כרטיסי אשראי המותאמים לפלחי אוכלוסיה שונים, ביניהם, כרטיסים מועדוניים, כרטיסי ביזנס ללקוחות עסקיים, כרטיסי פלטינה לעשירון העליון וכרטיסי סנטוריון לאלפיון העליון. בנוסף, מציעה החברה, באמצעות ישראלכרט, תוכניות אשראי שונות על בסיס תוכניות קרדיט והלוואות שונות לכל מטרה על בסיס מסגרת האשראי בכרטיס, אפשרויות מגוונות לפריסת תשלומים, שירותי מידע ואישורים.

פילוח הכנסות מוצרים ושירותים

למגזר ההנפקה מיוחסות כל ההכנסות וההוצאות הכרוכות בגיוס הלקוח והטיפול השוטף בו. ההכנסות העיקריות הנובעות לחברה ממגזר הנפקת כרטיסי אשראי הינן: (1) עמלה צולבת שמשלם הסולק למנפיק בגין עסקה שנעשתה בכרטיס אשראי שהנפיק המנפיק ואשר נסלקה על-ידי הסולק; (2) דמי כרטיס - תשלום הנגבה ממחזיק הכרטיס על-פי תעריפון המשתנה בהתאם לסוג הכרטיס (בהתאם למבצעים/פטורים שונים); (3) עמלת חיוב נדחה - עמלה אשר נגבית ממחזיק הכרטיס בגין עסקאות בהן בית העסק פורס את סכום הרכישה לתשלומים או כאשר בית העסק דוחה את החיוב בגין העסקה מעבר למועד החיוב הקרוב; וכן (4) עמלות מעסקאות בחו"ל - עמלות אשר נגבות מעסקאות המבוצעות בחו"ל במטבע שאינו ש"ח, שבגין מחויבים מחזיקי הכרטיסים במטבע ש"ח. ההוצאות העיקריות המשיכות למגזר הינן: הוצאות שיווק, פרסום וניהול מועדוני לקוחות, תוכנית הנאמנות, הנפקה

ומשלוח הכרטיס על צרפותיו, וכן הפקה ומשלוח הודעות חיוב. לפרטים אודות פילוח הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי ראה ביאור 20 לדוחות הכספיים. כמו כן, לעניין נתונים בדבר כרטיסים בנקאיים וכרטיסים חוץ-בנקאיים ראה "נתוני הפעילות" לעיל.

התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

באופן כללי, במסגרת ההסכמים השונים של החברה עם הבנקים שבהסדר, הוקנתה לכל בנק הסמכות לקבוע מי מבין הלקוחות ימצא ראוי להצטרף להסדר הכרטיסים של החברה וכן להמליץ לחברה על צירופו להסדר הכרטיסים. ככלל, כל בנק כאמור אחראי לכבד כל שובר וחיוב שביצע הלקוח ביום הצגת השוברים או החיובים לבנק. במסגרת ההסכמים השונים האמורים, נכללים גם הסדרי התשלומים והתנאים הרלוונטים מול כל בנק שבהסדר.

לקוחות - מחזיקי הכרטיסים

כרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה משרתים לקוחות במגזרים שונים. נכון למועד הדוח, אין מחזיק כרטיסי אשראי (בנקאיים ו/או חוץ בנקאיים), אשר שיעור מחזורי העסקאות שביצע בכרטיסי האשראי של החברה היוו 10% או יותר מסך מחזורי העסקאות בכרטיסי אשראי של החברה בשנת 2009.

שיווק והפצה

פעילות השיווק של החברה בתחום הנפקת כרטיסי אשראי מתבצעת באמצעות מחלקת שיווק ייעודית הקיימת בחברה, וזאת במספר מישורים: פעילות משותפת עם הבנקים בהסדר להנפקת כרטיסים בנקאיים, פעילות שיווק הכרטיסים החוץ-בנקאיים, פעילות משותפת עם מועדוני לקוחות הן בקשר עם הנפקת כרטיסים בנקאיים והן בקשר עם הנפקת כרטיסים חוץ-בנקאיים, הפעלת תוכנית נאמנות, וכן שיווק וקידום מכירות - בין היתר, באמצעות עריכת מבצעי שיווק רחבי היקף, מבצעים משותפים עם גופים מובילים בענפים שונים, הפעלת שירותים ייחודיים ללקוחותיה (כולל שירותי קניות מקוונות באמצעות צד שלישי) ותוכניות בינלאומיות למתן הנחות והטבות, מוקד טלמרקטינג, דיוור ישיר, אנשי מכירות, אתר אינטרנט ועוד. ראה גם גורמי הסיכון בעניין "הפסקת פעילותו של בנק בישראל" ו-"תחרות". במסגרת פעילות מועדוני הלקוחות, החברה נוהגת להתקשר עם גופים שונים המייצגים קבוצות שונות של לקוחות, בהסדרים להנפקת כרטיסי אשראי לאלו הנמנים על אותן קבוצות לקוחות ("עמיתי המועדון"). הכרטיסים המונפקים לעמיתי המועדון מקנים להם, בדרך כלל, הנחות, הטבות ושירותים מיוחדים במגוון בתי עסק המכבדים את כרטיסי המועדון. הגופים הנוטלים חלק בפעילות מועדוני הלקוחות, כוללים, בין היתר, ארגוני עובדים, ארגונים מקצועיים ותאגידים מסחריים המעוניינים בהנפקת כרטיס מועדון ללקוחותיהם ו/או עובדיהם, באמצעות כרטיסי אשראי. במסגרת מגוון כרטיסי האשראי וסוגיהם השונים מונפקים כרטיסי אשראי בשיתוף פעולה עם ארגונים, מועדונים וגופים צרכניים מקצועיים ואחרים.

החברה מפעילה אתר אינטרנט שכתובתו: www.americanexpress.co.il, המיועד, בין היתר, למחזיקי הכרטיסים. האתר מספק מידע, בין היתר, אודות מוצרים ושירותים המוצעים למחזיקי הכרטיסים, מידע אודות תעריפי החברה, מבצעים והטבות.

התקשרות עם מועדון חבר - חבר משרתי הקבע והגימלאים בע"מ ומועדון חבר צרכנות בע"מ (יחד - "מועדון חבר") התקשרו עם החברה, ישראלכרט ויורופי בחודש ינואר 2009 בהסכם הנפקה ותפעול של כרטיסי אשראי חבר ("הסכם חבר"). בחודש מרץ 2009 החלו החברה, ישראלכרט ויורופי בשיווק הכרטיס לחברי מועדון חבר. תוקף הסכם חבר הינו 6 שנים ממועד הביצוע כאמור, והוא ניתן להארכה על-פי תנאיו. כמו כן, גובשו הסדרים בדבר סיום ההתקשרויות הקודמות, לרבות ההתאמות הנדרשות לכך ביחסים שבין גורמים רלוונטים. לפי הסכם חבר, בין היתר, ישראלכרט תעמיד אשראי לכרטיסי אשראי חבר. כן מסדיר הסכם חבר עניינים שונים הנוגעים לכרטיסים, לרבות הסדרי התשלומים וההתחשבות בין הצדדים, תהליך הנפקת הכרטיסים החדשים, ענייני תפעול, הטבות וזכויות חברי מועדון חבר ושיווק. בנוסף, למצטרפי חבר החדשים ניתנה אפשרות לרכישת מכשירי DVD בעלות מסובסדת על-ידי החברה ומועדון חבר, בגינה נרשמה הפרשה נאותה בדוחות הכספיים.

תחרות

תחום הנפקת כרטיסי האשראי הינו תחום המאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, אשר גברה בשנים האחרונות, והמתמקדת בכל תחומי הפעילות ופלחי האוכלוסייה הרלוונטים למגזר זה. התחרות ביחס למחזיקי הכרטיסים ניכרת במספר מישורים: (1) צירוף לקוחות חדשים (שאינם בעלי כרטיס אשראי או שהינם בעלי כרטיס אשראי של חברות מתחרות) להסדר כרטיסי אשראי עם החברה וכן בשימור לקוחות קיימים ומניעת נטישתם לטובת חברות מתחרות, דבר המחייב השקעת מאמצים ומשאבים; (2) תחרות על "ארנקו" של מחזיק הכרטיס (אשר לעיתים מחזיק כרטיסי חיוב המונפקים על-ידי מספר חברות) במטרה שיבצע חלק עיקרי מהצריכה השוטפת שלו באמצעות כרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה (ולא באמצעות מזומן והמחאות), תוך הגדלת תמהיל המוצרים המונפקים על-ידי החברה ו/או הגדלת היקף השימושים; (3) הצעה של שירותי אשראי חוץ בנקאי באמצעות כרטיס אשראי מתגלגל או באמצעות הלוואות למחזיקי הכרטיסים, המהווים תוספת ו/או חלופה לאשראי הניתן על-ידי הבנקים וגופים פיננסיים אחרים.

לפירוט חברות כרטיסי האשראי הפועלות בישראל, ראה "ענף כרטיסי האשראי בישראל" לעיל. לצורך התמודדות עם התחרות בתחום נוקטת החברה (לרבות באמצעות ישראלכרט, המנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה של כרטיסי האשראי), את הפעולות העיקריות הבאות: (1) השקעת משאבים לשיפור השירות למחזיקי הכרטיסים, לשימור מחזיקי הכרטיסים כלקוחות ולהגברת נאמנותם; (2) חיזוק המעמד והתדמית באמצעות פרסום, הטבות, מבצעים שונים למחזיקי הכרטיסים; (3) מתן שירותים ייחודיים (כולל שירותי קניות מקוונות באמצעות צד שלישי) ותוכניות בינלאומיות של מתן הנחות והטבות; (4) פעילות שיווק וקידום מכירות, לרבות במסגרת ההתקשרויות עם הבנקים שבהסדר; וכן (5) חדשנות - מתן מענה לצרכי הלקוחות בפיתוח מוצרים ושירותים חדשים שיענו על דרישות מגזרי הלקוחות ועל צרכי השוק ופיתוח מוצרים ושירותים חליפיים שיתחרו באמצעי התשלום המקובלים כדוגמת מזומן והמחאות.

הגורמים החיוביים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה כוללים, בין היתר: (1) הסכם הרישיון עם ארגון אמריקן אקספרס להנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי; (2) התקשרות עם ישראל כרטיס בהסדר לניהול ותפעול פעילות ההנפקה והסליקה של כרטיסי האשראי; (3) תדמית ויוקרתיות המותג וייחודיותו בתחום הפעילות; (4) הון אנושי מקצועי, מיומן ומנוסה; (5) מערכת ההסכמים של החברה עם מועדוני לקוחות וארגונים, המייצגים מגזרים שונים מהאוכלוסייה בישראל; (6) מגוון מוצרים ושירותים המוצעים לקשת רחבה של לקוחות; (7) מערך שירות מתקדם המאפשר מתן שירות ברמה גבוהה ללקוח; וכן (8) מבנה הון איתן ותזרים מזומנים חיובי.

הגורמים השליליים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה כוללים, בין היתר: שיפורים טכנולוגיים, אשר יוצרים אפשרות לפיתוח של אמצעי תשלום חליפיים, בין היתר, בתחומים, כגון: טלפונים סלולריים, עלולים לגרום לירידה בביקוש להנפקת כרטיסי אשראי; וכניסת גורמים קמעונאים ואחרים לתחום ההנפקה ו/או הרחבת הפעילות של גורמים מתחרים קיימים, בין השאר, באמצעות מיזמים ושיתופי פעולה אסטרטגיים להנפקת כרטיסים.

מגזר סליקת כרטיסי אשראי

כללי

במסגרת שירות הסליקה מבטיחה חברת כרטיסי האשראי הסולקת לבית העסק, כי כפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על-ידה, בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק, ייפרעו על-ידה. הסולק מרכז את חיובי העסקאות שנעשו בכרטיסי האשראי הנסלקים על-ידיו בבית עסק מסוים עימו חתם על הסכם סליקה תמורת עמלה (הקרויה "עמלת בית עסק"), מבטיח ומעביר לבית העסק את התשלומים בהם התחייבו מחזיקי כרטיסי האשראי שביצעו באותו בית עסק עסקאות באמצעות כרטיסי אשראי.

נכון למועד הדוח, פועלות במגזר הסליקה של כרטיסי אשראי בישראל מספר חברות כרטיסי אשראי - החברה, ישראל כרטיס, יורופיי, אמניתי, לאומי קארד, כ.א.ל ודיינרס. התחרות בתחום זה הינה חריפה ומתמקדת בכל תחומי הפעילות במגזר. החברה קשורה בהסכמי סליקה עם בתי עסק במגוון ענפים ומציעה לבתי העסק השונים בנוסף לשירותי הסליקה גם מגוון שירותים שיווקיים, פיננסיים ותפעוליים, ביניהם אפשרות לפריסת תשלומים, תאריכי זיכוי גמישים, מידע ייעודי ומבצעי קידום מכירות משותפים.

כאמור, ישראל כרטיס מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה ואת פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי (ראה לעיל "ההתקשרות בין החברה לבין ישראל כרטיס").

לפרטים בדבר הרגולציה בתחום זה, לעניין הוראות שונות בתחום הסליקה הצולבת של כרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד שהוטלו על חברות כרטיסי האשראי בישראל על-ידי הממונה על הגבלים העסקיים בשנת 2007 ("הסדר הסליקה הצולבת"), וכן לעניין הכרזת הממונה על הגבלים עסקיים מחודש מאי 2005 על ישראל כרטיס כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי אשראי מסוג ישראל כרטיס ומסטרקארד - ראה "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה" להלן.

החל מחודש יוני 2007, בעקבות הסדר הסליקה הצולבת ופתיחת הממשק הטכני המשותף המקומי, כל חברות כרטיסי האשראי שלהן הרשאה להנפיק כרטיסי מסטרקארד וויזה ולסלוק עסקאות שנעשו בכרטיסים האמורים יכולות לסלוק את כרטיסי מסטרקארד וויזה, כל אחת על-פי הרשאה שיש לה. בתי עסק יכולים להחליף סולקים שונים במותגים אלה, על-פי החלטתם.

גורמי הצלחה קריטיים בתחום הפעילות והשינויים החלים בהם - הגורמים אשר לדעת החברה מהווים את גורמי ההצלחה הקריטיים העיקריים בתחום הסליקה הינם: (1) היכולת לסלוק כרטיסי אשראי מכח רישיון בינלאומי; (2) מקורות מימון זמינים להשקעה בתשתיות טכנולוגיות חדישות ודרושות למתן שירותי הסליקה ובשדרוג תשתיות קיימות; (3) איפיון ופיתוח של מערכות סליקה מתאימות ושימור רמה טכנולוגית גבוהה; (4) הון אנושי איכותי ומנוסה; (5) איכות השירות ללקוחות תחום הסליקה - בתי העסק ויכולת גיוס בתי עסק ושימורם באמצעות מערך שיווק ומכירות ייעודי; (6) מתן שירותים נלווים לבתי העסק הכוללים, בין היתר, שירותים שיווקיים, פיננסיים ותפעוליים שונים; (7) יעילות תפעולית; (8) ניסיון מצטבר בתחום הסליקה של כרטיסי אשראי; וכן (9) מבנה הון איתן ומקורות מימון זמינים.

חסמי הכניסה העיקריים של תחום הפעילות - חסמי הכניסה העיקריים למתן שירותי סליקה של כרטיסי אשראי הינם: (1) הצורך באמצעים פיננסיים, ניסיון וידע רב לשם ביצוע השקעות הנדרשות בתשתיות טכנולוגיות, מערך תפעול, פרסום ושיווק גדולים, בהשקעה גבוהה; (2) הצורך בקבלת רישיון מאת הארגונים הבינלאומיים לסליקת המותגים שבבעלותם, תוך עמידה מתמדת בתנאים הנקובים בכל רישיון ובכללי הארגון הרלוונטי; (3) פריסת מערך תקשורת שיאפשר את ביצוע הסליקה, או התקשרות עם שב"א המפעילה מערך כאמור בישראל; (4) צורך בביצוע סליקה בהיקפים גבוהים לצורך החזר ההשקעה בתשתיות, מערכות סליקה ועלויות אחרות; (5) פיתוח מערכת מידע אמינה לניהול התחשבוניות; וכן (6) מערך מכירות, גיוס ושירות לקוחות.

התחליפים למוצרי תחום הפעילות - אמצעי תשלום חלופיים כגון מזומן, הוראות קבע, העברות בנקאיות והמחאות מהווים תחליף לתשלום באמצעות כרטיס אשראי. אשראי בנקאי, ניכיון ואשראי ממקורות חוץ בנקאיים בתצורותיו השונות, מהווים מוצר תחליפי לשירותים הפיננסיים הניתנים על-ידי החברה.

מוצרים ושירותים

החברה סולקת עסקאות שבוצעו אצל בתי עסק הקשורים עימה בהסכמים באמצעות כרטיסי אמריקן אקספרס, וזאת בעיקר כנגד גביית עמלת בית עסק. כאמור לעיל, ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי. כמו כן, מציעה החברה, שירותים שיווקיים, פיננסיים ותפעוליים כגון: מבצעי קידום מכירות, מידע אודות זיכויים של בתי עסק, הלוואות, שירותי ניכיון של שוברי כרטיסי אשראי, שירותי מקדמות והקדמות, מועדי זיכוי גמישים ואפשרויות לפריסת תשלומים, מבצעי פרסום משותפים ומידע שיווקי ייחודי והטבות, והכל - ברמת שירות גבוהה המגובה בתשתית טכנולוגית מתקדמת.

פילוח הכנסות מוצרים ושירותים

למגזר הסליקה יוחסו כל ההכנסות מבתי העסק וכל ההוצאות הכרוכות בגיוס בתי העסק והטיפול השוטף בהם. ההכנסות העיקריות במגזר הסליקה הינן עמלות מבתי עסק בניכוי עמלה צולבת הנזקפת למגזר ההנפקה. ההוצאות העיקריות המשויכות למגזר הינן: הוצאות גיוס ושימור בתי עסק, פרסום משותף עם בתי עסק, סליקת שוברים, הפקה ומשלוח הודעות זיכוי.

לפרטים אודות פילוח הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי ראה ביאור 20 לדוחות הכספיים. כמו כן, לעניין נתונים בדבר מחזור העסקאות בכרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה ראה "נתוני הפעילות" לעיל.

לקוחות

לקוחות החברה בתחום הסליקה הינם בתי עסק רבים ומגוונים הקשורים עמה בהסכמים, וכן חברות ניכיון המתקשרות בהתקשרות משולשת: התקשרות עם החברה כסולקת בהסכמים למתן שירותי ניכיון ובמקביל התקשרות עם בתי עסק אשר קשורים אף הם בהסכמי סליקה עם החברה. לעניין זה, חברת הניכיון היא לקוח של החברה למתן שירותי סליקה ככל בית עסק ונמנית כמותית עם בתי העסק הקשורים עם החברה בהסכמי סליקה. נכון למועד הדוח, אין בית עסק אשר הכנסות החברה ממנו היוו 10% או יותר מסך הכנסות החברה בשנת 2009.

שיווק ומכירה

פעילות השיווק והמכירה של החברה בתחום הסליקה של כרטיסי אשראי מבוססת על עקרון של מיקוד בצרכים של בתי העסק ומתבצעת באמצעות מערך מכירות ותמיכה ייעודי. המטרות העיקריות בפעילות השיווק בתחום זה הינן: (1) גיוס בתי עסק חדשים ובתי עסק נותני הטבות והרחבת הפעילות במסגרת פעילויות עסקיות חדשות, ביניהן - מתן אשראי; (2) חיזוק התדמית; וכן (3) שימור בתי עסק כלקוחות, באמצעות, הידוק הקשר עם בית העסק, הענקת שירותים שיווקיים פיננסיים ותפעוליים, הכוללים מידע אודות זיכויים קודמים ועתידיים של בית העסק, מבצעי פרסום ומידע שיווקי ייחודי, הטבות ותוכניות ברמת שירות גבוהה. החברה מפעילה אתר אינטרנט שכתובתו: www.americanexpress.co.il, המיועד, בין היתר, לבתי עסק הקשורים עימה בהסכמי סליקה. האתר מספק מידע, בין היתר, אודות מוצרים ושירותים המוצעים לבתי העסק, מידע אודות תעריפי החברה, מבצעים והטבות.

תחרות

תחום הסליקה של כרטיסי אשראי מאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, בין היתר, בעקבות הפעלתו החל מחודש יוני 2007, של הממשק המקומי לסליקה צולבת של עסקאות בכרטיסי אשראי מסוג ויזה ומסטרקארד, אשר הביא להפחתת העמלות ולהחרפת התחרות.

לפירוט חברות כרטיסי האשראי הפועלות בישראל בתחום זה ראה "ענף כרטיסי האשראי בישראל" לעיל. התחרות בתחום הסליקה מתמקדת בגיוס בתי עסק חדשים להסכמי סליקה עם החברה, בשימור בתי העסק הקיימים כלקוחות תחום הסליקה ומניעת נטישתם לטובת חברות מתחרות, דבר המחייב השקעת מאמצים ומשאבים מרובים, הוצאות שיווק ומכירה גבוהות.

היבט נוסף של התחרות בתחום הסליקה, מתמקד בפיתוח מוצרים ושירותים פיננסיים ותפעוליים לבתי העסק, אשר יגדילו את מחזור העסקאות ו/או סכומי העסקאות המבוצעות בכל בית עסק, חברות כרטיסי האשראי הרחיבו את תמהיל המוצרים והשירותים המוצעים על-ידן לבתי עסק, על-ידי הצעת שירותים שיווקיים ופיננסיים. לצורך התמודדות עם התחרות בתחום זה החברה נוקטת (לרבות באמצעות ישראלכרט, המנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות הסליקה של כרטיסי האשראי), את הפעולות העיקריות הבאות: (1) מדיניות תעריפים (עמלת בית

עסק) תחרותית ומושכלת; (2) העמקת שיתופי פעולה עם בתי עסק; (3) השקעת משאבים לשיפור השירות ולשימור בתי העסק כלקוחות ולהגברת נאמנותם תוך התאמת המוצרים והשירותים לצרכי הייחודיים של כל בית עסק; וכן (4) הפעלת מערך שיווק ומכירה מקצועי, מנוסה ומיומן המתמחה במתן פתרונות לבתי העסק השונים וכן מערך שירות מנוסה, מקצועי ומיומן הנתמך במערכות טכנולוגיות מתקדמות.

הדינמיות של החברה ויכולתה להיענות לצרכים המשתנים של בית העסק ולהציע לו סל שירותים רחב כדוגמת שירותי מימון והלוואות ושירותים שיווקיים ותפעוליים, נותנים מענה תחרותי בשוק וכן משמשים כגורם נוסף בחיזוק הנאמנות ובהעדפתו של בית העסק את נותן שירותי הסליקה ובגיבוש התפיסה הכוללת של החברה על-ידי בתי העסק.

הגורמים החיוביים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה כוללים, בין היתר: (1) הסכם הרישיון עם ארגון אמריקן אקספרס להנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי; (2) התקשרות עם ישראלכרט בהסדר לניהול ותפעול פעילות ההנפקה והסליקה של כרטיסי האשראי; (3) מערך שיווק, מכירה ושירות ייעודי, המתמחה במתן פתרונות מתאימים לבתי עסק תוך שמירה על קשר שוטף עימם, והכולל הון אנושי מקצועי, מיומן ומנוסה; (4) מותג בעל נוכחות ועוצמה; (5) תשתית טכנולוגית מתקדמת המאפשרת מענה לצרכי בתי העסק השונים; וכן (6) מבנה הון איתן ותזרים מזומנים חיובי.

הגורמים השליליים המשפיעים על מעמדה התחרותי של החברה כוללים, בין היתר: שיפורים טכנולוגיים, אשר יוצרים אפשרות לפיתוח של אמצעי תשלום חליפיים, בין היתר, בתחומים כגון טלפונים סלולריים, עלולים לגרום לירידה בסליקת כרטיסי אשראי; וכן התחרות מול מותגי כרטיסי האשראי האחרים בישראל.

לפרטים אודות מגבלות רגולטוריות החלות על ישראלכרט מכח דיני ההגבלים העסקיים, ראה סעיף "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה".

עונתיות

כיוון שעסקאות בכרטיסי אשראי מבוססות בעיקרן על הצריכה הפרטית בישראל, העונתיות בתחומי ההנפקה והסליקה של כרטיסי אשראי נגזרת בעיקר מהעונתיות בצריכה הפרטית בישראל.

מידע כספי לגבי מגזרי הפעילות של החברה

מידע כמותי של מגזרי הפעילות

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד
הכנסות			
220	186	34	עמלות מחיצונים
-	(89)	89	עמלות בינמגזריות
220	97	123	סך הכל
*-	*-	*-	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1	*-	1	הכנסות אחרות
221	97	124	סך כל ההכנסות
הוצאות			
2	*-	2	הפרשה לחובות מסופקים
85	49	36	תפעול
30	4	26	מכירה ושיווק
18	9	9	הנהלה וכלליות
55	19	36	תשלומים לבנקים
190	81	109	סך כל ההוצאות
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים			
31	16	15	
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות			
8	4	4	
23	12	11	רווח נקי
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)			
31.9	16.6	15.3	
יתרה ממוצעת של נכסים			
1,288	126	1,162	
יתרה ממוצעת של התחייבויות			
1,216	1,166	50	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון			
375	24	351	

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

מידע כספי לגבי מגזרי הפעילות של החברה (המשך):

מידע כמותי של מגזרי הפעילות (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008			
מידע על הרווח והפסד	מגזר הנפקה	מגזר סליקה	סך הכל
הכנסות			
עמלות מחיצונים	35**	177	212
עמלות בינמגזריות	86	(86)	-
סך הכל	121	91	212
הפסד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	(*)	(1)	(1)
הכנסות אחרות	1**	-	1
סך כל ההכנסות	122	90	212
הוצאות			
הפרשה לחובות מסופקים	2**	*-	2
תפעול	31**	51	82
מכירה ושיווק	31	4	35
הנהלה וכלליות	7	8	15
תשלומים לבנקים	37	16	53
סך כל ההוצאות	108	79	187
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	14	11	25
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות	4	3	7
רווח נקי	10	8	18
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)	18.2	14.5	32.7
יתרה ממוצעת של נכסים**	1,069	130	1,199
יתרה ממוצעת של התחייבויות**	46	1,098	1,144
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון**	297	26	323

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

מידע כספי לגבי מגזרי הפעילות של החברה (המשך):

מידע כמותי של מגזרי הפעילות (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד
הכנסות			
190	160	30	עמלות מחיצונים**
-	(75)	75	עמלות בינמגזריות
190	85	105	סך הכל
*-	*-	(*-)	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
*-	*-	-	הכנסות אחרות**
190	85	105	סך כל ההכנסות
הוצאות			
*-	*-	*-	הפרשה לחובות מסופקים
78	50	28	תפעול
31	5	26	מכירה ושיווק
14	7	7	הנהלה וכלליות
47	14	33	תשלומים לבנקים
170	76	94	סך כל ההוצאות
20	9	11	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	3	3	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
14	6	8	רווח נקי
36.8	21.0	15.8	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

התפתחות סעיפי מגזרי הפעילות

רווח ורווחיות - מגזר הנפקה

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-11 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-10 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 10%. **שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי הממוצע** בשנת 2009 הסתכם ב-15.3%, בהשוואה ל-18.2% בשנת 2008.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות המגזר הסתכמו ב-124 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-122 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול של 2%. **הכנסות מעמלות** הסתכמו ב-123 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-121 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 2%. **רווח מפעילות מימון, לפני הפרשה לחובות מסופקים**, נמוך מ-0.5 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד מפעילות מימון, לפני הפרשה לחובות מסופקים, הנמוך מ-0.5 מיליון ש"ח בשנת 2008. **ההוצאות, לפני תשלומים לבנקים**, הסתכמו ב-73 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-71 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 3%.

ההוצאות, כולל תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-109 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-108 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 1%.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ב-2 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. **הוצאות התפעול** הסתכמו ב-36 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 16%. **הוצאות מכירה ושיווק** הסתכמו ב-26 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31 מיליון ש"ח בשנת 2008, קיטון בשיעור של 16%. **הוצאות הנהלה וכלליות** הסתכמו ב-9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 29%. **תשלומים לבנקים**, על-פי ההסכמים בינם לבין החברה, הסתכמו ב-36 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-37 מיליון ש"ח בשנת 2008, קיטון בשיעור של 3%.

יחס ההוצאה להכנסה, לפני תשלומים לבנקים, הגיע ל-58.9% בהשוואה ל-58.2% בשנת 2008. **הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים** הסתכם ב-15 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-14 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 7%.

שיעור תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי הממוצע בשנת 2009 הסתכם ב-20.9%, בהשוואה ל-25.5% בשנת 2008.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ב-4 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

רווח ורווחיות - מגזר סליקה

הרווח הנקי של המגזר הסתכם ב-12 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 50%. הגידול ברווח הנקי של המגזר, בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד, נבע בעיקר מגידול במחזורי הפעילות בארץ באמצעות כרטיסי אשראי של החברה.

שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי הממוצע בשנת 2009 הסתכם ב-16.6%, בהשוואה ל-14.5% בשנת 2008.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הכנסות המגזר הסתכמו ב-97 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-90 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 8%. **הכנסות מעמלות** הסתכמו ב-97 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-91 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 7% הנובע מגידול במחזור הקניות המקומי בכרטיסי החברה, ומגידול במספר כרטיסי האשראי.

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים נמוך מ-0.5 מיליון ש"ח. בשנת 2008 היה הפסד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים שהסתכם ב-1 מיליון ש"ח.

ההוצאות, ללא תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, לפני תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-35 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-33 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 6%.

ההוצאות, כולל תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, לפני תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-62 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-63 מיליון ש"ח בשנת 2008, קיטון בשיעור של 2%.

ההוצאות, כולל תשלומים לבנקים, הסתכמו ב-81 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-79 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 3%.

ההפרשה לחובות מסופקים נמוכה מ-0.5 מיליון ש"ח, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות התפעול, כולל תשלום עמלה צולבת למנפיקים אחרים, הסתכמו ב-49 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-51 מיליון ש"ח בשנת 2008, קיטון בשיעור של 4%.

הוצאות עמלה צולבת למנפיקים אחרים הסתכמו ב-27 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-30 מיליון ש"ח לשנת 2008, קיטון בשיעור של 10%.

הוצאות מכירה ושיווק הסתכמו ב-4 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו ב-9 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-8 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 13%. **תשלומים לבנקים**, על-פי ההסכמים בין הבנקים לבין החברה, הסתכמו ב-19 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 19%.

יחס ההוצאה להכנסה, לפני תשלומים לבנקים, הגיע ל-63.9% בהשוואה ל-70.0% בשנת 2008. **הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים**, הסתכם ב-16 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-11 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 45%.

שיעור תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי הממוצע בשנת 2009 הסתכם ב-22.2%, בהשוואה ל-20.0% בשנת 2008.

הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה ב-4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3 מיליון ש"ח בשנת 2008, גידול בשיעור של 33%.

נכסים בלתי מוחשיים

לחברה מזכר הבנות להארכת ההתקשרות לתקופה של שבע שנים נוספות עם ארגון אמריקן אקספרס להנפיק ולסלוק כרטיסי אמריקן אקספרס בישראל. בנוסף, מכח חברותה בארגון אמריקן אקספרס קיימת לחברה זכות שימוש כללית במוותגים שבבעלות ארגון אמריקן אקספרס. במסגרת פעילותה, כפופה החברה להוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 ולתקנות שהותקנו מכוחו, וביניהן חובת הרישום של מאגר מידע (כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות) בהתאם לדרישות הדין ובהתאם להסכמים בהם התקשרה.

הון אנושי

בשנת 2009 חל גידול של 20 משרות בהשוואה למספר המשרות בסוף שנת 2008*; עיקר הגידול הינו במשרות בתחום שרות הלקוחות ובתחום התפעול.

	2008	2009
ממוצע משרות על בסיס חודשי	145	149
סך המשרות לסוף השנה	158	178

* בחישוב המשרות נלקחו בחשבון שעות נוספות בגיבוי משלמים שכר שעות נוספות לפי דיווח ספציפי (לא על בסיס גלובלי).

תשומות כח האדם הותאמו להיקפי הפעילות בתחומי השרות, הגביה, האשראי ומערכות מידע. בנוסף, נעשו פעולות רבות שנתנו מענה לצרכים משתנים שעלו מהאגפים השונים בהתאם לפרויקטים המרכזיים בקבוצה, תוך ביצוע שינויים והתאמות בכדי לספק מענה יעיל ואיכותי. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, מנהל אגף הביטחון שהינו חבר הנהלה מונה במהלך השנה כקצין בקרת הסיכונים הראשי של החברה.

מגמות במשאבי אנוש

אסטרטגיית משאבי אנוש שמה דגש על יציבות ארגונית המשלבת ומטפחת ערכים של פתיחות ושקיפות יחד עם חדשנות והישגיות.

במהלך שנת 2009 התמידה החברה במדיניות טיפוח זו ובמסגרתה:

1. עידוד התגייסות העובדים לפיתוח חדשנות, מצוינות והצלחה.
2. טיפוח תחושת השייכות של העובד לחברה, תוך הדגשת ערכים ערכיים כאמון וכבוד הדדי ומתן תחושה ש"כולנו משפחה אחת". ערכים אלו המעמיקים את הקשר וההזדהות של העובד עם החברה, מועצמים בין השאר באמצעות מגוון פעילויות רווחה לעובד ולבני משפחתו לאורך השנה.
3. טיפוח עבודת צוות.
4. הרחבת אפשרויות קידום, לימוד ופיתוח עצמי לרבות בניית מסלולי התפתחות במערך השירות.
5. מדיניות שכר מושכלת.
6. בחינת שינויים במסגרת מדיניות משאבי אנוש שמטרתם להביא התייעלות וחיסכון בעלויות.

תקשורת פנים ארגונית

במהלך השנה יושם פרויקט חוצה ארגון להעלאת התקשורת הפנים ארגונית על-ידי פיתוח והעצמה של ערוצי התקשורת בקבוצה. באמצעות הפורטל הארגוני, נפתח ערוץ תקשורת המהווה מקור שוטף ויומיומי להתעדכנות וכן לרתימת העובדים כשותפים להעלאת הערך וההזדהות עם הקבוצה.

קוד אתי

במהלך שנת 2009 החל תהליך גיבוש וניסוח הקוד האתי של קבוצת ישראלכרט (ישראלכרט בע"מ והחברות המאוחדות והכלולות שלה, פועלים אקספרס בע"מ, אמינית בע"מ - להלן "קבוצת ישראלכרט"), המשקף את הערכים המרכזיים של הקבוצה ואת הדרך הראויה אליה היא מכוונת את עשייתה בקשריה עם כל מחזיקי העניין שלה. עשרות עובדים ומנהלים מכל חלקי הקבוצה, ובתחומי עיסוק מגוונים, הינם שותפים פעילים בגיבוש הקוד, במסגרת של שיח פתוח ומשתף המתקיים בקבוצות עבודה ומפגשים עם בעלי תפקידים ומחזיקי עניין. התהליך אמור להסתיים במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010.

הכשרה מקצועית

היעדים המרכזיים בשנת 2009 היו הקנייה ושיפור של מיומנויות מקצועיות, ניהוליות והתנהגותיות, והטמעת ערכי ארגון. במהלך השנה, הועברו הכשרות רבות לאוכלוסיות ייעודיות שתמכו בהטמעת מוצרים חדשים, שינויים בשירותים קיימים ושינויים טכנולוגיים.

הפעילות התמקדה בהדרכה והכשרה לתפקידים שונים בחברה, הטמעת תרבות שרות, העמקת ידע מקצועי, הכשרת נציגי שרות חדשים והדרכות ייעודיות לאוכלוסיות עובדים שונות על-פי תחומי עיסוקם, ועידוד רכישת השכלה גבוהה לעובדים. דגש מיוחד ניתן גם בשנת 2009 לתוכנית ניהול ומנהיגות למנהלים בחברה, שהורחבה לרבדי ניהול נוספים.

קידום הגיוון

הקבוצה לקחה על עצמה מחויבות מוסרית שעיקרה קידום הגיוון והשונות של העובדים והתמקדות בתמיכה ובמתן הזדמנות שווה לאוכלוסיות מגוונות. בשנת 2009 הרחבנו את הגיוון תוך יצירת סביבת עבודה מכילה, פתוחה, המקבלת את השונה, מסייעת לו להתערות חברתית ולהגיע לידי מיצוי מקצועי ואישי ובבד בבד למדנו להיפתח לאחר ולשונה וליצור קהילת עובדים סובלנית יותר, תוך מתן כבוד והערכה לאחר.

מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

עיקר העשייה בתחום מעורבות חברתית ותרומה לקהילה מתבצעת במסגרת פעילות ישראלכרט.

ספקי שירות

כאמור, בין החברה לבין ישראלכרט קיים הסדר על-פי ישראלכרט מנהלת ומתפעלת עבור החברה את פעילות ההנפקה והסליקה של כרטיסי אשראי. לפרטים נוספים, ראה לעיל "ההתקשרות שבין החברה לבין ישראלכרט".

חברת שירותי בנק אוטומטיים בע"מ ("שב"א") - שב"א משמשת כמתג תקשורת בין בתי העסק לבין הסולקים. למיטב ידיעת החברה, שב"א מתפעלת מערכת לאיסוף עסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי בישראל, מרכזת את המידע על העסקאות שמבוצעות בבתי העסק השונים, ממיינת אותן על-פי זהות הסולק הרלוונטי עימו קשור בית העסק ומעבירה את הממסרים האלקטרוניים לסולקים לאישור ביצוע העסקה. בנוסף, שב"א מתפעלת עבור חברות כרטיסי האשראי את התנועות בינהן ביחס לעסקאות צולבות ולפעולות סליקה. לחברה, כמו גם ליתר חברות כרטיסי האשראי בישראל, תלות מהותית בשירותים המסופקים על-ידי שב"א. בהיעדר קבלת שירותים כאמור משב"א עלולה פעילות החברה להיפגע בצורה משמעותית.

דפוס בארי - החברה באמצעות ישראלכרט קשורה עם דפוס בארי בהסכם למתן שירותי הפקה, הדפסה ועיטוף של תדפיס פירוט החיובים והזיכויים ששולחת החברה על-בסיס חודשי למחזיקי הכרטיסים ולבתי העסק. במקרה של ביטול ההתקשרות עם דפוס בארי מסיבה בלתי צפויה, יהיה לחברה קושי בקבלת השירות ברמה הניתנת כיום. יחד עם זאת, להערכת החברה, ניתן יהיה להעריך לקבל שירותים דומים מחברות אחרות.

עניינים אחרים

החברה מבצעת גיבוי בתדירות יומית של מערכות קריטיות שאינן מעובדות במחשב המרכזי של החברה, הנשמר באתר הגיבוי של בנק הפועלים.

בהמשך להחלטת החברה מסוף שנת 2008 יוקם באתר הגיבוי של בנק הפועלים אתר גיבוי מיידי של מערכות אלו. תהליך זה יושלם במהלך שנת 2010 ומותנה בשידרוג האחזקה הלוגיסטית באתר הגיבוי.

עד למועד זה החברה מוכנה, במהלך מדורג של שלושה חודשים מקרות ארוע אסון, להקים תשתית חלופית לפי סדר הקריטיות של המערכות בסביבה זו.

מימון

החברה מממנת את פעילותה בעיקר מאמצעים עצמיים ומאשראי יומי לטווח קצר בהלוואות On Call מבנקים. הוראות המפקח על הבנקים כוללות, בין היתר, מגבלות המשפיעות על יכולתם של תאגידים בנקאיים בישראל להעמיד אשראי מעבר להיקפים מסוימים, ובכלל זה הגבלות המתייחסות לסך החבות של "לווה יחיד" או "קבוצת לוויים" (כהגדרת מונחים אלה באותן הוראות) ולסך כל החבויות של ששת הלוויים הגדולים של התאגיד הבנקאי. החברה, כחלק מקבוצת בנק הפועלים, עלולה להיות מוגבלת מפעם בפעם, בקבלת אשראי מתאגידים בנקאיים אחרים בשל הוראות אלו. להערכת החברה נכון למועד הדוח, לא קיימת לה מגבלה אפקטיבית בקבלת אשראי מכח ההוראות האמורות.

מיסוי

ירידת שיעורי המס

ביום 25 ביולי 2005, עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 147), התשס"ה-2005, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית של שיעור מס החברות עד ל-25% בשנת המס 2010 ואילך. ביום 14 ביולי 2009, עבר בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס החברות עד ל-18% בשנת המס 2016 ואילך. בהתאם לתיקונים האמורים, שיעורי מס החברות החלים בשנת המס 2009 ואילך הינם כדלקמן: בשנת המס 2009 - 26%, בשנת המס 2010 - 25%, בשנת המס 2011 - 24%, בשנת המס 2012 - 23%, בשנת המס 2013 - 22%, בשנת המס 2014 - 21%, בשנת המס 2015 - 20% ובשנת המס 2016 ואילך, יחול שיעור מס חברות של 18%. השלכת השינוי בשיעורי המס קיבלה ביטוי במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון הנוכחי של שנת 2009 באופן של קיטון ביתרת נכס מס נדחה והכרה בהוצאות מס. ליישום תיקוני החקיקה אין השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה. לפרטים אודות סטאטוס המיסוי של החברה ראה ביאור 25 לדוחות הכספיים.

מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

כחברה העוסקת בהנפקה ובסליקה של כרטיסי חיוב, חלים על החברה דינים והוראות בקשר עם פעילותה. דיני כרטיסי חיוב מטילים חובות ומגבלות על פעילותן של חברות כרטיסי האשראי, לרבות החברה, בתחומי ההנפקה והסליקה של כרטיסי חיוב. כמו כן, על החברה חלות הוראות שונות שהוציא המפקח על הבנקים החלות על חברות כרטיסי אשראי, כגון נוהל בנקאי תקין 470 (כרטיסי חיוב) המסדיר את פעילותן של חברות כרטיסי אשראי שהינן תאגיד עזר בנקאי ושל תאגידים בנקאיים לעניין תפעול מערך כרטיסי החיוב. בנוסף, חלות על חברות כרטיסי אשראי, הוראות ניהול בנקאי תקין נוספות מתוך קובץ הוראות ניהול בנקאי תקין.

בנוסף, החברה הינה "תאגיד עזר" על-פי חוק הבנקאות (רישוי). כחברת כרטיסי אשראי וכתאגיד עזר חלה על החברה מערכת נוספת של חוקים, צווים ותקנות, ביניהם: חוק הבנקאות (רישוי); חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954; פקודת

הבנקאות; חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981 וחוקיקת המשנה מכחו; וכן מערך של הוראות, הנחיות, והבעות עמדה של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל. הדינים וההוראות האמורים משפיעים במידה רבה על אופן ניהול עסקיה של החברה (בדומה לחברות כרטיסי אשראי אחרות), ובכלל זה על התקשוריותיה, אופן התנהלותה וניהול משאביה הכספיים. נוסף לדינים הרלוונטיים לפעילות החברה כתאגיד עזר וכחברת כרטיסי אשראי, חלים על החברה דברי חקיקה שונים המסדירים את פעילותה השוטפת, ביניהם, חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ("חוק ההגבלים העסקיים"); חוק הריבית, תשי"ז-1957; חוק השליחות, תשכ"ה-1965; חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשנ"ז-1996 וחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 והתקנות על-פיו.

הגבלים עסקיים ורגולציה נוספת

1. בחודש אוקטובר 2006 הוגשה בקשה לבית הדין להגבלים עסקיים, על-ידי ישראלכרט, חברות כרטיסי אשראי אחרות, לא כולל החברה, ובנקים מסוימים, לאישור הסדר כובל בתחום הסליקה של עסקאות בכרטיסי מסטרקארד וויזה ("ההסדר"), ובו גם השלכות לכרטיסי ישראלכרט. הוגשו התנגדויות לבקשה האמורה. בית הדין נתן היתר זמני להסדר בתוקף עד ליום 30 ביוני 2010.

בחודש יוני 2007 החל, כחלק מההסדר, לפעול בישראל ממשק טכני לסליקה של עסקאות שנעשו בישראל בכרטיסי מסטרקארד וויזה.

החברה אינה יכולה להעריך האם ומתי תאושר הבקשה לאישור קבוע של ההסדר, אך היא מעריכה כי יישום ההסדר הכובל עלול להביא להקטנה בשיעורי עמלות המשתלמים על-ידי בתי עסק בגין סליקת עסקאות בכרטיסים האמורים, דבר שעלול להשפיע על עמלות הסליקה המשולמות על-ידי בתי עסק לחברה. בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את היקף השפעה על דרכי הפעולה שלה ועל הכנסותיה.

2. בחודש אפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית העוסקת בהפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה, ובמידה ותתגבש לחקיקה את השלכותיה על החברה, אם בכלל.

3. בחודש אפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, ובחודש ינואר 2010 עברה בקריאה ראשונה הצעת חוק ממשלתית. שתי ההצעות עוסקות בדחיית חיוב מחזיק כרטיס המתקשר בעסקה מתמשכת בענין שירותי רפואה או רפואה דחופה. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה. אם תתגבש הצעת החוק לחקיקה תהיה לכך השפעה על החברה, אולם החברה מעריכה שהיקפה אינו מהותי.

4. בחודש מאי 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית העוסקת בזכותו של מחזיק כרטיס אשראי להורות לחברת כרטיסי אשראי להפסיק את חיובו בשל פגם שנפל בעסקת היסוד בינו לבין בית העסק שבו בוצעה העסקה. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה. אם תתגבש הצעת החוק לחקיקה תהיה לכך השפעה על החברה, אולם בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך את היקפה.
5. בחודש מאי 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית העוסקת בחובת ציון אישור ותנאים מהותיים של חוזים אחידים. ההצעה אושרה טרומית ב- 8 ליולי 2009 ועברה לוועדת חוקה, חוק ומשפט להכנה לקריאה ראשונה. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה. אם תתגבש הצעת החוק לחקיקה תהיה לכך השפעה על החברה, אולם החברה מעריכה שהיקפה לא מהותי.
6. בחודש מאי 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, לפיה קביעת שער מזערי להצמדה מהווה תנאי מקפח בחוזה אחיד. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה, ואם תתגבש לחקיקה את השלכותיה על החברה, אם בכלל.
7. בחודש פברואר 2010 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, לפיה על חברת כרטיסי אשראי לציין בהרחבה פרטי בית העסק בדיווחיה למחזיקי הכרטיסים. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה, ובמידה ותתגבש לחקיקה את השלכותיה על החברה, אם בכלל.
8. **מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסד אשראי**
בחודש דצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא: "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" ("חוזר" או "ההוראה"). החוזר המקורי מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב (בעיקר FAS5 ו-FAS114) ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלה. בתאריך 21 בפברואר 2010 פורסם חוזר המתקן את החוזר המקורי מדצמבר 2007, וכן הוראות אחרות הקובעות, בין היתר, כי מועד היישום לראשונה ידחה ל-1 בינואר 2011. לפרטים נוספים ראה ביאור 2 כד' (4) לתמצית הדוחות הכספיים.

הליכים משפטיים

כנגד החברה הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך עסקיה הרגיל, בסכומים שאינם מהותיים. להערכת החברה, סיכויי טענות התובעים להתקבל הינם נמוכים ולפיכך לא נערכה כל הפרשה בגינן.

התחייבויות תלויות

שיפוי לדירקטורים: החברה התחייבה לשפות דירקטורים בחברה. סכום השיפוי שתעמיד החברה מכח ההתחייבות, לכל הדירקטורים בחברה במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 50% מהונה העצמי לפי דוחותיה הכספיים שפורסמו סמוך לפני מועד השיפוי בפועל.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

יעדיה העיקריים והאסטרטגיה של החברה, הינם כמפורט להלן:

1. שימור רמת ההכנסות והרווחיות ויצירת ערך לבעלי מניותיה.
2. התקשרויות ארוכות טווח עם בנקים בהסדר.
3. הרחבת בסיס ההפצה וקידום המכירות לפיתוח תחום הכרטיסים החוץ-בנקאיים.
4. המשך הפעלת האסטרטגיה המועדונית.
5. שימור תדמית החברה ונכסיותה.
6. העמקת שיתוף הפעולה עם בתי עסק.
7. שיפור מתמשך באיכות השירות לבנקים, מועדונים, בתי עסק ומחזיקי הכרטיסים.
8. שימור רמה טכנולוגית גבוהה: חדשנות ותמיכה בפיתוח מוצרים; שירות והתייעלות.
9. פעילות מכוונת ליצירת העדפה אצל הלקוח לכרטיסי האשראי המונפקים על-ידי החברה והפיכתם לבחירה הראשונה של הלקוח.
10. איכות גבוהה במערכי ניהול הסיכונים, בקרת האשראי ומניעת הונאות.

מדיניות ניהול הסיכונים

פעילותה של החברה כרוכה בסיכונים פיננסיים שונים: סיכוני אשראי המבטאים את הסיכון שהלווה-הלקוח או בית העסק, לא יעמוד בהחזרים על-פי ההסכם עמו, סיכוני שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערי חליפין, אינפלציה וסיכוני נזילות. בנוסף, חשופה החברה לסיכונים תפעוליים, היינו, הפסדים כתוצאה מתהליכים לקויים, פעולות אנוש, כשלים במערכות וכן אירועים חיצוניים.

ניהול הסיכונים מתבצע במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין 339 וכן במסגרת העמידה בהנחיות באזל II. על-פי החלטת ההנהלה, כל חבר הנהלה מנהל את הסיכונים התפעוליים בתחום הפעילות עליו הוא ממונה. בנוסף, סמנכ"ל כספים ומנהלה, אחראי על סיכוני השוק והנזילות והממונה על אשראי ומימון אחראי על סיכוני האשראי. בחודש אוגוסט 2009 הוגדר סמנכ"ל האחראי על ניהול הסיכונים בחברה במעמד חבר הנהלה. כמו כן, עודכן המבנה הארגוני של פונקציית ניהול הסיכונים במתכונת הנחיות בנק ישראל. לצורך ניהול הסיכונים ומזעורם משתמשת החברה במערכות מחשב תומכות, לפרטים נוספים ראה פסקה בנוגע לבאזל II.

סיכונים תפעוליים

החברה קבעה מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, כנדרש על-ידי בנק ישראל. במסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים, הוגדר המבנה הארגוני התומך בניהול סיכונים תפעוליים, לרבות תפקידי הדירקטוריון וועדת הנהלה לניהול סיכונים בראשות המנכ"ל. כמו כן, הוגדרה ועדת משנה לניהול סיכונים תפעוליים בראשות בקר הסיכונים הראשי ובה חברים בקרים מכלל מחלקות החברה וגורמים נוספים, כגון: קצין הציות, האחראי על מניעת הלבנת הון והאחראי על אבטחת מידע.

במסגרת ניהול ובקרה של הסיכונים התפעוליים וכחלק מעמידה בהוראות באזל II בנושא זה, ננקטו הצעדים הבאים:

- ◆ זוהו הסיכונים התפעוליים בתהליכים ומוצרים חדשים.
- ◆ נקבעו בקרות מתאימות.
- ◆ מערכת לניהול ובקרת סיכונים תפעוליים מתעדכנת באופן שוטף.
- ◆ נקבעו תוכניות המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.
- ◆ עודכנו כל נוהלי החירום בחברה.

סיכוני שוק ונזילות

1. החשיפה והניהול של סיכוני שוק

הפעילות העסקית של החברה חשופה לסיכוני שוק שמקורם בתנודתיות בשיעורי הריבית, בשערי החליפין, במדד המחירים לצרכן ובמחירי ניירות ערך. החברה אינה פועלת ליצירת חשיפה לסיכוני שוק ולכן הניהול השוטף של סיכונים אלה נועד לנטר אותם אל מול המדיניות שנקבעה בחברה. מדיניות ניהול סיכוני השוק של החברה לשנת 2009 הותאמה להוראות באזל II ואושרה על-ידי דירקטוריון החברה. מדיניות זו כוללת מגבלות על החשיפות הפיננסיות. מגבלות אלה נועדו לצמצם את הנזק שעלול להיגרם כתוצאה משינויים בשווקים של הריבית, המט"ח והמדד.

מנהל סיכוני השוק של החברה הינו סמנכ"ל הכספים והמנהלה. ניסוח מדיניות ניהול הסיכונים, ניהול החשיפות והדיווח נמצאים באחריות אגף הכספים והמנהלה של החברה. על מנת ליישם את הנדרש על-פי מדיניות ניהול סיכוני השוק, רכשה ישראלרסט, המנהלת ומתפעלת כאמור את פעילות החברה, מערכת לניהול נכסים והתחייבויות הנמצאת בימים אלו בשלבי הטמעה סופיים באגף הכספים והמנהלה.

א. החשיפה למטבע (כולל מדד המחירים)

החשיפה למטבע ולמדד מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בשערי החליפין של המטבעות השונים (דולר ואירו) ובשיעורי מדד המחירים לצרכן על ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות. החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכוני שוק במטבע ישראלי ובמט"ח במטרה לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכה והגבלה של ההפסדים שיכולים לנבוע מחשיפה לסיכוני שוק. לפרטים נוספים ראה פרק "הפחתת סיכון אשראי (CRM) - גידור חשיפות חוץ".

ב. החשיפה לריבית

החשיפה לשינויים בריבית נובעת מהפער בין מועדי הפירעון ומועדי שינוי הריבית של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה. לצורך ניהול סיכון הריבית נבחנו הפערים בין הנכסים וההתחייבויות בתקופות עתידיות ומתבצעת השוואה של מח"מ הנכסים, ההתחייבויות וההון במגזר השקלי, בתדירות חודשית. החשיפה העיקרית לריבית היא במגזר השקלי מכיוון שרק במגזר זה ישנם נכסים בריבית קבועה חשיפה זו קיימת גם בהשקעה באגרות חוב ממשלתיות לזמן ארוך בריבית קבועה. החברה סבורה שחשיפתה לשינויים בשיעורי הריבית אינה מהותית.

שווי הוגן של מכשירים פיננסיים של החברה, למעט פריטים לא כספיים

31 בדצמבר 2009					
במיליון ש"ח					
סך הכל	מטבע חוץ		מטבע ישראלי		
	אחר	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
1,426	*-	39	6	1,381	נכסים פיננסיים
1,347	1	23	36	1,287	התחייבויות פיננסיות
79	(1)	16	(30)	94	שווי הוגן נטו, של מכשירים פיננסיים

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ג. סיכון נזילות

נזילות מוגדרת כיכולתו של התאגיד לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויותיו. היכולת לעמוד בסיכון הנזילות כרוכה באי ודאות ביחס לאפשרות לגייס מקורות ו/או לממש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי. החברה מיישמת מדיניות כוללת לניהול סיכון נזילות במטבע ישראלי ובמט"ח במטרה לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכה והגבלה של ההפסדים שיכולים לנבוע מחשיפה לסיכונים נזילות. מדיניות זו מושגת על-ידי קיום מעקב שוטף אחר מצב הנזילות של החברה. ישראל, המנהלת ומתפעלת כאמור את פעילות החברה, נמצאת בתהליך הטמעת מערכת ממוחשבת לניהול המעקב אחר האמצעים הנזילים שברשותה וסיכון הנזילות שאליו היא חשופה בכל עת. מצב הנזילות של החברה נבחן על-ידי מדידת פער הנזילות בין סך הנכסים הנזילים לסך ההתחייבויות הנזילות בעיקר בטווח הקצר וקיום האמצעים לגישור על פער זה בעיקר באמצעות הלוואות On Call מהבנקים. במהלך התקופה השקיעה החברה, בדרך כלל, את ההון הפנוי שלה בפקדונות בבנקים בשקלים ובאגרות חוב של ממשלת ישראל ובאשראי לבתי עסק.

ד. חשיפה למחירי ניירות ערך

מדיניות החברה קובעת שלא תבוצע כל פעילות לצורכי מסחר בניירות ערך.

ה. מכשירים פיננסיים נגזרים

הפעילות היחידה המותרת לחברה במכשירים פיננסיים נגזרים הינה לצורכי גידור. מדיניות החברה קובעת שלא תבוצע כל פעילות לצורכי מסחר במכשירים פיננסיים נגזרים.

2. ביצוע המדיניות ובקרת ניהול סיכונים שוק

החשיפה הקיימת בחברה לסיכונים שוק כמתואר בסעיף 1 לעיל אינה מהותית ולא צפויים שינויים משמעותיים באופן ניהול הסיכונים כתוצאה מהיערכות זו.

סיכונים אשראי

סיכון אשראי הינו האפשרות שלווה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו בהתאם לתנאים המוסכמים. מדיניות האשראי של החברה לשנת 2009 אושרה על-ידי דירקטוריון החברה. מדיניות האשראי מתייחסת לעקרונות למתן אשראי, לסוג החשיפה בכל אחד ממגזרי הפעילות, למגבלות החשיפה הן כמותיות והן איכותיות, לריכוזיות האשראי, לתמחור ובטחונות, לטיפול בלקוחות בקשיים ולמדרג סמכויות אשראי. מערך ניהול האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות השונות. האחריות הכוללת לטיפול הישיר בלקוח הינה בידי מספר גורמים שהוסמכו לכך וכתוצאה מכך, משופרת היכולת לניהול סיכונים אשראי, למעקב ולבקרה על תהליך מתן האשראי.

החברה מבצעת ניטור ומעקב שוטף על הלווים באמצעות דוחות מעקב המופקים בחיתוכים שונים ובתדירויות שונות. החברה משקיעה באורח שוטף משאבים בהכשרת עובדיה העוסקים בקבלת החלטות ובהערכת סיכונים באשראי ובטיפול של כלי בקרה ומערכות מידע ממוחשבות העומדים לרשותם. כמו כן, מנהלת החברה בקרה שוטפת על המגבלות הפנימיות והרגולטוריות לגודל החבות של לווה בודד וקבוצת לווים בהתאם לדרישות הוראה 313 ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל. ניהול סיכוני האשראי של החברה מתבסס על מספר מודלים סטטיסטיים שבאמצעותם נקבע ציון ללקוח/בית העסק. ציון זה משמש כבסיס תומך להחלטה על: סוג האשראי, היקף האשראי וגובה הריבית שיקבעו ללקוח/בית העסק. המודלים עוברים בדיקות טיוב וכיול תקופתיות וקבועות בהתאם לדרישות הרגולטוריות.

היחידה לבקרת אשראי

לצורך בקרת אשראי מקבלת החברה שירותים מישראלכרט, באחריות הממונה על האשראי והמימון.

הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים כוללת הפרשה ספציפית והפרשה קבוצתית. ההפרשה הספציפית משקפת את ההפסד הגלום בחובות שנוצרו וגבייתם מוטלת בספק. בקביעת סכום ההפרשה מתבססת החברה, בין היתר, על מידע שבידה לגבי מצבם הכספי של החייבים, היקף פעילותם, הערכת הביטחונות שהתקבלו מהם וניסיון העבר. ההפרשה הקבוצתית מחושבת על-פי ניסיון העבר, בגין חובות אשר טרם זוהו בהם מאפייני סיכון שבגינם נדרשת הפרשה ספציפית. כמו כן, החברה נערכת ליישום הוראות הדיווח לציבור בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. יתרת החייבים בגין חובות שנוצרו וגבייתם מוטלת בספק, נטו בגין כרטיסי אשראי לאחר הפרשה לחובות ספציפיים הנה כ-4 מיליון ש"ח.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

לחברה קיימת חשיפה שאינה מהותית לארגון הבינלאומי American Express Ltd בגין יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי תיירים בארץ בניכוי יתרות של מחזורי עסקאות שבוצעו על-ידי ישראלים בחו"ל שבגינן טרם זוכתה החברה על-ידי הארגון הבינלאומי.

הלימות ההון

החברה מבצעת באופן שוטף הערכה להלימות ההון שלה. החל מהדוחות הכספיים ל- 31 בדצמבר 2009 מציגה החברה גם את הגישה הסטנדרטית לחישוב הלימות ההון, בהתאם להוראות באזל II. יחס הלימות ההון בדוחות הכספיים מוצג על-פי הוראה 311 - יחס הון מזערי, להוראות ניהול בנקאי תקין ועל-פי הוראות באזל II. ההערכה מתבצעת על-ידי סיכום ההון ומיון הנכסים על-פי שיעור הסיכון שלהם (לכל הוראה הגדרות שונות לצרכי שקלול הנכסים) והערכה של סיכוני שוק, בתוספת סיכון תפעולי בחישוב המתייחס ליחס הלימות ההון בהתאם להוראות באזל II בלבד. הלימות ההון נקבעת על-ידי חישוב שיעור ההון מסך הנכסים כשהם משוקללים בשיעור הסיכון, כאמור לעיל, בתוספת סיכון השוק והסיכון התפעולי (בחישוב על-פי הוראות באזל II בלבד).

באזל II

הנחיות באזל II פורסמו בחודש יולי 2006 על-ידי ועדת באזל. מטרת ההנחיות היא, בין היתר, להגדיר דרישה להלימות הון, בהתייחס לסוגי הסיכונים השונים בחברה, להקים מערכת לניהול הסיכונים ובקרתם ולהרחיב את דרישות הגילוי במטרה לסייע לקירוב ההון הרגולטורי להון הכלכלי הנדרש לספיגת ההפסדים ולהבטחת איתנות וחוסן התאגיד. לשם כך פרסם בנק ישראל הוראה על-פיה נדרשים התאגידים הבנקאיים ליישם את המלצות באזל II לראשונה בשנת 2009. בחודש אוגוסט 2007 החיל בנק ישראל לראשונה את הוראות באזל II גם על חברות כרטיסי האשראי. במהלך שנת 2008 פרסם בנק ישראל הוראות מפורטות יותר באשר ליישום שני הנדבכים הראשונים של באזל II. המלצות באזל II מגדירות שלושה נדבכים:

- ◆ נדבך I: הלימות הון מינימלית, בהתייחס לרמת סיכוני האשראי, סיכוני השוק והסיכונים התפעוליים.
- ◆ נדבך II: הקמת מערך לניהול הסיכונים השונים ובקרתם, לרבות מערכות תומכות, מסמכי מדיניות לניהול הסיכונים וכן הערכה פנימית לגבי נאותות ההון אל מול מכלול הסיכונים הכרוכים בפעילות התאגיד.
- ◆ נדבך III: דרישות גילוי במסגרת הוראות באזל II.

בשלב הראשון, בוצעו סקר כמותי להערכת הקצאת ההון שתידרש לצורך יישום ההמלצות תחת הנחות שונות (QIS5) וכן סקר פערים איכותי ליישום נדבכים I ו-II של ההמלצות. החברה מיישמת, החל מדצמבר 2009 את הוראות באזל II כפי שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים בחוזרים והנחיות היישום. החברה אימצה את הגישה הסטנדרטית לניהול ובקרת הסיכונים השונים.

במהלך שנת 2009 בוצעו חישובים שוטפים לנדבך הראשון במתכונת באזל II ודווחו לבנק ישראל. בדוחות כספיים אלו מצורפים החישובים ליום ה-31 בדצמבר 2009. כמו כן, מבוצעת פעילות לעמידה בתנאי הדיווח לפי הנדבך ה-II. גילויים בנושא הנדבך ה-III ראה פרק באזל II נדבך III, בהמשך דוח הדירקטוריון.

מניעת הלבנת הון ומימון טרור

החקיקה בארץ בנוגע לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, המחייבת את חברות כרטיסי האשראי היא:

- ◆ חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.
 - ◆ צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), תשס"א-2001.
 - ◆ הוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל - מס' 411 - מניעת הלבנת הון ומימון טרור וזיהוי לקוחות (הוראה זו עודכנה לאחרונה).
- במהלך שנת 2009 הרחיבה החברה את האמצעים בהם השתמשה בעבר, על מנת לייעל את פעולות החברה כמתחייב על-פי דין.
- בתחום בתי העסק המשיכה החברה ופעלה ברבעון הראשון של השנה להשלמת תהליך קבלת הפרטים והמסמכים הנדרשים על-פי צו איסור הלבנת הון, מבתי העסק שחשבונום נפתח טרם כניסתו לתוקף של הצו. בתי עסק שלא השלימו את התהליך, כמתחייב על-פי הצו, עד ליום 12 במרץ 2009, נסגרו לפעילות והכספים המגיעים להם מעוכבים בחברה עד להשלמת התהליך.
- החברה הרחיבה את פעילותה בתחומי הבקרה הנוגעים ללקוחות ולבתי עסק שהוגדרו ככאלה שהינם בסיכון גבוה. החברה עורכת באופן שוטף בקרה, על מנת לוודא כי בידיה כל הפרטים והמסמכים הנדרשים בהתאם להוראות הדין ובמקרה ומתגלים פערים נקודתיים דואגת להשלמתם.
- במערכת ההדרכה בוצע עיבוי ושיפור, והעובדים בחברה נדרשים להתעדכן בנושא באמצעות לומדה ממוחשבת. כמו כן, נערכו הדרכות ספציפיות למחלקות השיווק והמסחר.
- מערכת הדוחות המהווה בסיס לדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון הורחבה, והוגדרו בה דוחות חדשים להתרעה על פעולות בלתי רגילות.
- בנהלי החברה בוצעו עדכונים והרחבות על מנת שיכסו באופן מלא את כל הנושאים בהתאם לנדרש על-פי דין. הועברו דיווחים שוטפים לרשות לאיסור הלבנת הון בנוגע לפעולות רגילות (על-פי הוראות הצו) ובנוגע לפעולות בלתי רגילות.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של החברה ערוכים על-פי כללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים, שעיקרם מפורט בביאור 2 לדוחות הכספיים ביישום של כללי החשבונאות. בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת החברה בהנחות, הערכות ואומדנים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של החברה.

חלק מההערכות והאומדנים כרוכים באי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. הנהלת החברה סבורה כי האומדנים וההערכות שישומו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי נכון למועד עריכת הדוחות הכספיים.

להלן נושאים עיקריים בהם נעשה שימוש בהערכות ואומדנים ולפיכך, נחשבים על-ידי החברה כנושאים חשבונאיים קריטיים:

הפרשה למבצעי מתנות (תוכנית נאמנות) למחזיקי כרטיסי אשראי

בקביעת נאותות ההפרשה מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר באשר לאומדן שיעור ניצול הנקודות שצברו מחזיקי הכרטיסים בעתיד ועל העלות החזויה לנקודה כפי שמתעדכנת מעת לעת.

הפרשה לחובות מסופקים

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים. בנוסף, נכללת הפרשה על בסיס קבוצתי. ההפרשות הספציפיות משקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את ההפסד הגלום בחובות שגבייתם מוטלת בספק. בקביעת נאותות ההפרשה התבססה ההנהלה, בין היתר, על הערכת הסיכון על סמך המידע שבידה בדבר מצבם הכספי של החייבים, היקף פעילותם, הערכת הביטחונות שנתקבלו מהם וניסיון העבר. ההפרשה על בסיס קבוצתי לחובות מסופקים, מחושבת על-פי ניסיון העבר, בגין חובות אשר טרם זוהו בהם מאפייני סיכון שבגינם נדרשת הפרשה ספציפית.

התחייבויות לזכויות עובדים

חלק מההפרשות בגין התחייבות החברה בקשר עם יחסי עובד-מעביד מבוססות בין היתר על חישוב אקטוארי. ההפרשות כוללות: התחייבויות למענק יובל, התחייבות לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו, הטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה והתחייבויות פנסיוניות בקשר עם תוכניות פרישה מרצון.

חישובים אקטואריים מתבססים ברובם על הנחות ואומדנים המתבססים על ניסיון העבר וסטטיסטיקות שונות. ההתחייבויות כוללות תוספת שכר ריאלית של 1% בשנה ומהוונות בשיעור היוון של 4% לשנה כפי שנקבע על-ידי המפקח על הבנקים. שינוי במאפיינים האקטואריים השונים יביא לתוצאות שונות מאלה שמתקבלות כיום.

דין בגורמי סיכון

בוצע מיפוי של גורמי סיכון עיקריים אליהם חשופה החברה. המיפוי, הערכת הסיכונים והשפעתם הינה הערכה סובייקטיבית של הנהלת החברה.

מידת	תיאור תמציתי של הסיכון	גורם הסיכון
השפעת הסיכון		
קטנה	סיכון הנובע מכך שהלווה לא יעמוד בהתחייבויותיו לחברה. תיק האשראי הינו מרכיב משמעותי בתיק הנכסים של החברה ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות החברה. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בחברה מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות השונים לפי דרגות סיכון שונות.	1. השפעה כוללת של סיכונים אשראי
קטנה	הרעה באיכות הלוויים ובשווי הבטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי לחברה עלולים להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. בחברה קיימת מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי סוגי לוויים שונים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים, וקיים תהליך של בקרת קיום המגבלות.	1.1 סיכון בגין איכות לוויים ובטחונות
קטנה	סיכון הנובע מהיקף גבוה של אשראי שניתן ללוויים המשתייכים לענף משק מסוים. הרעה בפעילות העסקית בענף משק כזה עלולה להביא לפגיעה ביכולת ההחזר ובשווי הבטחונות שניתנו על-ידי חלק מהלוויים המשתייכים לענף זה.	1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית
קטנה	סיכון קיים או עתידי שנובע מהרעה במצבו של לווה/קבוצת לוויים גדולה/ יחסית לתיק האשראי שעלולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. קיימות מגבלות של בנק ישראל על היקף חשיפה מקסימאלי ללווה או לקבוצת לוויים, וקיים תהליך שוטף של בקרת קיום המגבלות.	1.3 סיכון בגין ריכוזיות לוויים/ קבוצת לוויים
קטנה	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה הנובע משינויים בשערי הריבית, מחשיפות מטבע ומשינויים חריגים במדד המחירים לצרכן. השינויים האמורים עלולים לגרום לחברה להפסדים ו/או לירידת הכנסות.	2. השפעה של סיכונים שוק; סיכונים ריבית/ אינפלציה/ שערי חליפין

מידת השפעת הסיכון	תיאור תמציתי של הסיכון	גורם הסיכון
קטנה	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה הנובע מאי יכולת לספק את צורכי הנזילות. במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים עלולה להיווצר עלות בלתי מתוכננת בקשר עם גיוס המקורות. החברה פעלה לגיוון מקורות הנזילות.	3. סיכון נזילות
קטנה	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או ליקויים מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. הנ"ל כולל סיכון מעילות והונאות וסיכון משפטי, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. לחברה קיימת מדיניות ניהול סיכונים תפעוליים, כמו כן היא מפעילה יחידות, נהלים ומערכות בנושאי משאבי אנוש, אבטחת מידע, בטחון, בקרות תהליכים, שרידות והתאוששות ועוד. ראה גם "תלות בישראל" להלן.	4. סיכון תפעולי
קטנה	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים או פסיקות לרעת החברה שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות החברה. החברה נעזרת במערך ייעוץ משפטי.	5. סיכון משפטי
קטנה	פגיעה במוניטין החברה כחברת כרטיסי אשראי יציבה ואמינה אצל הלקוחות, השותפים העסקיים והגופים הרגולטורים, עלולה להביא להסתה של פעילות הלקוחות לחברות אחרות, תוך פגיעה בפעילות וברווחיות החברה.	6. סיכון מוניטין
בינונית	ענף כרטיסי האשראי בישראל מאופיין בתחרותיות רבה הן בתחום הכרטיסים הבנקאיים והן בתחום הכרטיסים החוץ בנקאיים, המתבטאת, בין היתר, באובדן לקוחות/הקטנת היקפי פעילותם, בין היתר הפסקת התקשרות עם בנק בהסדר, והכרוכה בהשקעות רבות ומתמידות בגיוס ושימור לקוחות (מחזיקי כרטיסים ובתי עסק). הפעלתו של הממשק הטכני גרמה להגברת התחרות במגזר הסליקה ומאפשרת לבתי עסק להחליף סולקים שונים במותגי מסטרקארד וויזה, על-פי החלטתם.	7. תחרות

מידת השפעת הסיכון	תיאור תמציתי של הסיכון	גורם הסיכון
בינונית	סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון החברה שנובע מחקיקה ו/או מהוראות של גופים רגולטורים שונים שגורמים לשינויים בסביבה העסקית של החברה. שינויים אלה עלולים להשפיע לעיתים על פעילותה של החברה על הכנסותיה, ועל יכולתה של החברה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים. ראה גם סעיף "מגבלות ופיקוח על פעילות החברה" לעיל.	8. רגולציה וחקיקה
בינונית	האטה אפשרית בשווקים הכלכליים והפיננסיים המקומיים והגלובליים, עלולה לפגוע ברמת החיים, בהכנסות משקי הבית, במצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, ברמת הפעילות הכלכלית במשק וברמת האבטלה במשק. האטה כלכלית במשק או מיתון עלולים לגרום לירידה בהיקף הצריכה הפרטית ובהיקף פעילות בתי העסק ולהשפיע לרעה על פעילות החברה ותוצאותיה העסקיות.	9. מצב המשק בארץ ובעולם
בינונית	התדרדרות המצב הפוליטי והבטחוני בישראל עלולה לגרום, בין היתר, להאטה בפעילות הכלכלית במשק, להשפיע על רמת הצריכה הפרטית (כמות המוצרים ו/או השירותים הנרכשים ו/או הפידיון) ובין השאר להשפיע לרעה על פעילות החברה ותוצאותיה.	10. סיכון פוליטי בטחוני
גדולה	הפסקת פעילותו של בנק בישראל, ובמיוחד בנק הנמנה עם הבנקים שבהסדר, לרבות עקב מצב של קריסה עקב חדלות פירעון, עלולה להביא למצב בו אותו בנק לא יוכל לקיים את התחייבויותיו על-פי ההסכמים בהם הוא קשור עם החברה וכן עלולה להביא למצב שהחברה לא תוכל לגבות במלואם ו/או בחלקם חיובים המגיעים לה מאת לקוחות הבנק הרלוונטי.	11. הפסקת פעילותו של בנק בישראל
גדולה	הפסקת פעילותו של ארגון אמריקן אקספרס, עלול לפגוע בצורה מהותית בפעילות החברה ובתוצאותיה הכספיות. בנוסף, התרחשות אירוע קריסה או חדלות פירעון של אחת מהחברות הנספחות של החברה ו/או של בנק הפועלים, עלולה להביא למצב בו החברה תצטרך לשאת בחובות, נזקים והתחייבויות בסכומים העשויים להיות מהותיים ובכך להביא לפגיעה בתוצאותיה הכספיות.	12. הפסקת פעילות של ארגון כרטיסי אשראי בינלאומי

מידת השפעת הסיכון	תיאור תמציתי של הסיכון	גורם הסיכון
קטנה	שינויים טכנולוגיים שיביאו להתפתחויות מהותיות בתחומי ההנפקה ו/או הסליקה, או פיתוח מוצרים חדשים בתחומים אלו עלולים לשנות את המודל העסקי על-פיו החברה פועלת וכן להשפיע לרעה על תוצאותיה העסקיות. אי עמידה בקצב השינויים הטכנולוגיים עלול להפחית את השימוש בכרטיסי האשראי של החברה ולהביא לפגיעה בהכנסותיה.	13. שינויים טכנולוגיים
גדולה	לחברה, כמו גם ליתר חברות כרטיסי האשראי בישראל, תלות מהותית בשב"א המתפעלת עבור חברות אלה מערכת לאיסוף עסקאות המבוצעות בכרטיסי אשראי בישראל, מתפעלת את הממשק המקומי ומתפעלת את מרכז הסליקה הבין-בנקאי (מס"ב).	14. תלות בספק מהותי
גדולה	לחברה תלות מהותית בישראכרט, אשר מנהלת ומתפעלת עבור החברה, בהתאם להסדר שבין הצדדים, את פעילות ההנפקה והסליקה בכרטיסי אשראי. בחברה לא קיימות מערכות לתפעול פעילות ההנפקה והסליקה של כרטיסי אשראי. הפסקת ההתקשרות עם ישראכרט, תחייב את החברה בהתקשרות עם גורם אחר למתן שירותים, או שתחייב את החברה להשקעה כספית מהותית ברכישה ופיתוח מערכות תפעול.	15. תלות בישראכרט

גילוי בדבר המבקרת הפנימית

החברה מקבלת את שירותי הביקורת הפנימית מבנק הפועלים בע"מ (להלן "הבנק").

הגב' אורית לרר פרשה מתפקידה כמבקרת פנימית ראשית של החברה ביום 1 בינואר 2010, בעקבות מינויה לתפקיד מנהלת חטיבה בהנהלת בנק הפועלים. במקומה מונה לתפקיד מר יעקב אורבך, המכהן כמבקר הפנימי הראשי של החברה מיום 1 בינואר 2010.

מינויו של המבקר הפנימי אושר בדירקטוריון הבנק ביום ה-29 בדצמבר 2009, לאחר המלצה ואישור של ועדת הביקורת של הבנק מיום 29 בדצמבר 2009.

הדיווח שלהלן מתייחס לתקופת כהונתה של הגב' אורית לרר כמבקרת הפנימית של החברה.

הגב' לרר עובדת בבנק משנת 1977 ומועסקת בו במשרה מלאה. הינה בעלת תואר ראשון בכלכלה - מאוניברסיטת תל-אביב, בעלת ניסיון בתחומי הבנקאות והביקורת, ועומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3 (א) לחוק הביקורת הפנימית. גב' לרר אינה בעלת עניין בחברה, או בחברות הבנות שלה ולא מילאה תפקיד נוסף על תפקידה, כמבקרת הפנימית הראשית של הבנק וכמבקרת פנימית בחלק מהחברות הבנות בקבוצה ובהן החברה, כנדרש בסעיף 146 (ב) לחוק החברות ובסעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.

עובדי הביקורת הפנימית עומדים בהוראות סעיף 8 לכללי הבנקאות (הביקורת הפנימית), התשנ"ג-1992. המבקרת הפנימית דיווחה על ממצאי דוחות הביקורת ליו"ר הדירקטוריון, ליו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון ולמנכ"ל החברה.

גב' לרר לא קיבלה תגמול מהחברה. הביקורת ניתנת במיקור חוץ, והחברה משלמת עבור שירותי הביקורת הפנימית על בסיס ימי העבודה של המבקרים. לדעת הדירקטוריון, התשלומים האמורים, אין בהם כדי לגרום להשפעה על שיקול דעתה המקצועי של המבקרת הפנימית.

בחברה הושקעו בשנת 2009 כ-3 משרות מבקרים. היקף כוח האדם בביקורת הפנימית נקבע על בסיס תוכנית עבודה רב שנתית, מבוססת סקר סיכונים.

הביקורת הפנימית פועלת על-פי תוכנית עבודה שנתית ותוכנית עבודה רב שנתית לתקופה של 3 שנים. תוכנית העבודה לשנת 2009 נגזרה מתוכנית העבודה הרב-שנתית, המתבססת, בין היתר, על: הערכת סיכונים בישויות הביקורת, סבב הביקורת, וממצאים שהועלו בביקורת קודמות.

לאחר שתוכנית העבודה של הביקורת גובשה על ידי הביקורת הפנימית, היא הובאה לדיון בוועדת הביקורת, ובשים לב להמלצותיה התקיים דיון בדירקטוריון והתוכנית אושרה על-ידו.

למבקר הפנימי שיקול דעת לסטות מתוכנית העבודה, כמענה לצרכים משתנים ובלתי צפויים. בין היתר, במסגרת

תוכנית העבודה הוקצו משאבים גם לביקורות אירועים מיוחדים ולביקורות לא מתוכננות, לרבות ביקורות לפי דרישה של גורמים מוסמכים, כגון: הדירקטוריון, ועדת הביקורת, גורמי ניהול בחברה ורגולטורים. שינויים מהותיים מתוכנית העבודה מובאים לאישור ועדת הביקורת והדירקטוריון.

הביקורת הפנימית פועלת במסגרת החוקים, התקנות, הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, תקנים מקצועיים, הנחיות מקצועיות של לשכת המבקרים הפנימיים והנחיות ועדת הביקורת של הדירקטוריון והדירקטוריון.

הדירקטוריון וועדת הביקורת, אשר בחנו את תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית, ואת ביצועה בפועל, סבורים, כי הביקורת הפנימית של החברה עומדת בדרישות שנקבעו בתקנים המקצועיים ובהוראות המפקח על הבנקים. הביקורת הפנימית מבוצעת על ידי מבקרים הנמנים על עובדי הבנק. לביקורת הפנימית נתונה גישה חופשית לכל המידע בחברה, ובכלל זה גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של החברה, לרבות לנתונים כספיים, ככל שהדבר נדרש לביצוע עבודתה.

דוחות הביקורת הפנימית, לרבות סיכומים תקופתיים, מוגשים בכתב. דוחות הביקורת מוגשים עם פרסומם ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל החברה, ליו"ר ועדת הביקורת ולחברי ועדת הביקורת. דוחות הביקורת נדונים בוועדת הביקורת. לדעת הדירקטוריון וועדת הביקורת, ההיקף, האופי, רציפות הפעילות ותוכנית העבודה של הביקורת הפנימית הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית בחברה.

סיכום פעילות הביקורת הפנימית לשנת 2008 הוגש לוועדת הביקורת ביום 6 באפריל 2009 ונדון בוועדה ביום 25 ביוני 2009. סיכום פעילות הביקורת לשנת 2009 צפוי להיות מוגש במהלך הרבעון הראשון של שנת 2010.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון החברה הינו אורגן המופקד על בקרת העל בחברה. במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של החברה על-ידי הדירקטוריון, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים וטיטת דוח הדירקטוריון לעיונם של חברי הדירקטוריון מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות. מנכ"ל החברה סוקר את פעילותה השוטפת של החברה והשפעת פעילות זו על תוצאותיה ומדגיש בפני חברי הדירקטוריון סוגיות מהותיות.

במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, נסקרים על-ידי סמנכ"ל הכספים והמנהלה סעיפים עיקריים בדוחות הכספיים, סוגיות מהותיות בדיווח הכספי, ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישמו בדוחות הכספיים, סבירות הנתונים, כולל ניתוח התוצאות ביחס לתוצאות התקופה המקבילה בשנה קודמת וביחס לתקציב, ושינויים מהותיים במדיניות החשבונאית שישמה.

בישיבה זו נוכחים נציגים של רואי החשבון המבקרים של החברה, אשר מוסיפים את הערותיהם והארותיהם באשר לדוחות הכספיים ובאשר לכל הבהרה הנדרשת על-ידי חברי הדירקטוריון.

כמו כן, הוצגו לוועדת הביקורת ולדירקטוריון ליקויים משמעותיים שנמצאו בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הדוחות נחתמים על-ידי יו"ר הדירקטוריון, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית.

עבודת הדירקטוריון

במהלך שנת 2009 המשיך דירקטוריון החברה את פעילותו בקביעת מדיניות החברה, הקווים העקרוניים לפעילותה וקביעת הנחיות בנושאים השונים.

במהלך שנת 2009 התקיימו 11 ישיבות דירקטוריון ו-11 ישיבות של ועדת הביקורת.

דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בהוראות הדיווח לציבור, על החברה לפרט את המספר המזערי של דירקטורים "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית" אשר נקבע על-ידיה שיהיו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת. דירקטוריון החברה קבע כי המספר המזערי הראוי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בדירקטוריון ובוועדת הביקורת, יהיה שני דירקטורים.

יש לציין כי במועד הדיווח מספר הדירקטורים שהינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית לפי השכלתם, כישוריהם וניסיונם, הינו 6 דירקטורים.

חברי דירקטוריון החברה

אירית איזקסון

מכהנת בתפקיד יו"ר פעילה של החברה החל מאוקטובר 2008.
כן מכהנת בתפקיד יו"ר פעילה של ישראלכרט, יורופיי ואמינית.
מכהנת כדירקטורית בבנק הפועלים מיום 27.12.1999.
מכהנת כיו"ר ועדות הדירקטוריון הבאות של בנק הפועלים: ועדת מאזן והועדה לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל II.
חברה בוועדות הדירקטוריון הבאות של בנק הפועלים: ועדת אשראי, ועדת בקרת הוצאות וייעול והועדה למוצרים חדשים.
כן חברה בדירקטוריונים של החברות: אריסון החזקות (1998) בע"מ, אריסון השקעות בע"מ, שיכון ובינוי - אחזקות בע"מ, ואי.די. בי פיתוח בע"מ.
חברה בחבר הנאמנים של אוניברסיטת בן-גוריון ובמכון ון ליר בירושלים.
בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כיהנה כדירקטורית בחברות: החברה לישראל בע"מ, כימיקלים לישראל בע"מ, ברום ים המלח בע"מ, תרכובות ברום בע"מ, כור תעשיות בע"מ, משולם לוינשטיין בע"מ, יורקום תקשורת בע"מ וניסקו תעשיות בע"מ (דמ"צ), וכחברה במועצה הציבורית של קרן התרופות מיסודה של קבוצת החברה לישראל בע"מ.
אך כיום שוב איננה מכהנת בהן.

בעלת תואר מוסמך בחקר ביצועים - ביה"ס למנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.
בעלת תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב.
הדירקטורית הינה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.
לפי מיטב ידיעת החברה וגב' א. איזקסון, היא אינה בת משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

אבי אידלסון

יועץ משאבי אנוש בכיר למיזוגים ורכישות ומערכות גלובליות ודירקטור בחברות.
מכהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 31.1.2010.
דירקטור חיצוני בדירקטוריון החברה בהתאם להוראה 301 להוראות הניהול הבנקאי התקין של המפקח על הבנקים.
כן מכהן כדירקטור בדירקטוריונים של החברות הבאות: ישראלכרט, יורופיי, אמינית ומהדרין בע"מ.
מכהן כחבר בועדת המחשוב של דירקטוריון ישראלכרט.
בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כיהן כממונה על משאבי אנוש ויועץ מיוחד בקבוצת BSG INVESTMENTS; כחבר הנהלת בנק ישראל וממונה על מערך משאבי אנוש ומינהל; כיועץ לחברות בתחום משאבי אנוש בתחום מיזוגים ורכישות ומערכות גלובליות.
לפני כן כיהן כסמנכ"ל משאבי אנוש באמדוקס ומילא שורת תפקידים בבנק הפועלים בע"מ: מנהל המחלקה לתכנון, מחקר ופיתוח; מנהל המחלקה לניהול משאבי אנוש ותפקידים שונים בתחומי הדרכה, תפעול ומשאבי אנוש.

בעל תואר ראשון (B.A) בסוציולוגיה ומינהל חינוכי - אוניברסיטת תל-אביב.
לימודים לתואר שני בחוג ללימודי עבודה באוניברסיטת תל-אביב, התמחות בניהול משאבי אנוש ופיתוח ארגוני (אין תואר - חסרה עבודת תזה).
קורסים בנקאיים במסגרת בנק הפועלים.
קורסים וסמינרים שונים בתחומי תוכניות אופציות, מיזוגים ורכישות, תהליכי אינטגרציה ואסטרטגיה ב: Mercer, E&Y, אוניברסיטת Harvard.
לפי מיטב ידיעת החברה ומר א. אידלסון, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

ג'אכי ואכים

ראש מינהל הכספים - עיריית חיפה.
מכהן כדירקטור בחברה החל מיום 28.9.2005.
דירקטור חיצוני בדירקטוריון החברה בהתאם להוראה 301 להוראות הניהול הבנקאי התקין של המפקח על הבנקים.
מכהן כחבר בועדת הביקורת של דירקטוריון החברה.
כן, מכהן כדירקטור בדירקטוריונים של החברות הבאות: ישראלכרט, יורופיי, אמינית, מפעל הפיס; החברה למשק וכלכלה של השלטון המקומי - סוכנות לביטוח (1992) בע"מ; חברה למשק

וכלכלה של השלטון המקומי בע"מ.
חבר המועצה המייעצת של בנק ישראל.
מכהן כחבר בוועדת הביקורת ובוועדת המחשוב של דירקטוריון ישראלכרט וכחבר בוועדות הביקורת של דירקטוריון יורופיי ושל אמינית.
בחמש השנים האחרונות, או בחלק מהן, כיהן כדירקטור בדירקטוריון מת"ם - מרכז תעשיות מדע חיפה בע"מ, אך כיום אינו מכהן בו.

בעל תואר שני במינהל עסקים - Thames Valley University.
בעל תואר ראשון - כלכלה חשבונאות - אוניברסיטת חיפה
בעל תואר ראשון במשפטים - הקריה האקדמית אונו.
רואה חשבון.
הדירקטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
לפי מיטב ידיעת החברה ומר ג'. ואכים, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

עופר לוי

מכהן כחבר הנהלת בנק הפועלים בע"מ מיום: 1.5.2006.
משנה למנהל כללי של בנק הפועלים בע"מ, חשבונאי ראשי בבנק הפועלים בע"מ.
עד אפריל 2006 ובמשך 10 שנים מנהל אגף החשב בבנק הפועלים בע"מ.
מכהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 13.9.95 וחבר בוועדת הביקורת של דירקטוריון החברה.
כן חבר בדירקטוריון החברות: HAPOALIM U.S.A. HOLDING COMPANY INC, אמ"י נאמנים בע"מ, יפת רישומים בע"מ, מימון ומשכנתאות בע"מ.
כיהן כדירקטור בחברות: ספנות שוקי הון בע"מ, פלד חברה להשקעות בע"מ, קמה קרן השתלמות בע"מ, הפועלים (אחזקות) בע"מ, חרמש חברה להשקעות בע"מ, חברה לרישומים של בנק ספנות לישראל בע"מ, קונטיננטל קומרשל קורפוריישן בע"מ, הפועלים הנפקות בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, אבוקה חברה להשקעות בע"מ, אגרות חברה להנפקות של בנק הפועלים בע"מ, מתאר חברה להנפקות בע"מ, ביצור בע"מ, פועלית בע"מ, תמורה חברה פיננסית בע"מ, תעודה חברה פיננסית בע"מ, תרשיש - החזקות והשקעות הפועלים בע"מ, הפועלים נכסים (מניות) בע"מ, אגם חברה פיננסית בע"מ, אופז בע"מ, אטד חברה להשקעות בע"מ, זהר השמש להשקעות בע"מ, פועלים ונציר סרביסס ישראל בע"מ, פקעות פועלים בע"מ, ביתן- חברה להשקעות ולמשכנתאות בע"מ, קונטיננטל פועלים בע"מ, שריון חברה להשקעות בע"מ, בנעד חברה להשקעות בע"מ, תובל חברה להשקעות בע"מ, עינת (נכסים) בע"מ, פועלים בתבונה בע"מ, ספנות פועלים ניהול בע"מ, קדימה פועלים חברה פיננסית בע"מ, ספנות ניירות ערך בע"מ, ספנות השקעות בע"מ, ספנות נכסים בע"מ, אוצר בבל בע"מ, מבנים וציווד בע"מ, נכסי בבל בע"מ, עלצור חברה לפיתוח נכסים בע"מ, צדית בע"מ, רבדים (נכסים) בע"מ, רמח"ל פועלים

בע"מ, הפועלים אמריקאי ישראלי בע"מ, באמ"י נכסים בע"מ, חברה להשקעות של קונטיננטל בע"מ, ספנות חברה פיננסית בע"מ, פועלים בשירות עצמי בע"מ, ב.ה. פיננשל סרביסז יו אס איי אינק, ב.ה.ר.י. אינק, ב.ה. אקוויטי אינק ויתיר חברה להשקעות בע"מ, אך כיום שוב אינו מכהן בהן.

רואה חשבון.

בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב.

הדירקטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.

לפי מיטב ידיעת החברה ומר ע. לוי, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

שמואל לחמן

מכהן כדירקטור בדירקטוריון החברה החל מיום 21.5.2009.

דירקטור חיצוני בדירקטוריון החברה בהתאם להוראה 301 להוראות הניהול הבנקאי התקין של המפקח על הבנקים.

מכהן כחבר בועדת הביקורת של דירקטוריון החברה.

מנכ"ל שירל 10 בע"מ.

כן, מכהן כדירקטור בדירקטוריונים של החברות הבאות: ישראלכרט; יורופיי; אמינית; פאנגאיה ישראל (ט.ר.) בע"מ; ש.י.ר.ן (2002) מיסוד האגודה למען החייל בע"מ; שירל 10 בע"מ.

יו"ר ועדת כספים וחבר בועד המנהל, מכללת שנקר;

כן, מכהן כחבר בועדות הביקורת של הדירקטוריונים של החברות הבאות: ישראלכרט, יורופיי ואמינית.

יו"ר ועדת המחשוב של דירקטוריון ישראלכרט.

בחמש השנים האחרונות, או בחלק מהן, כיהן בדירקטוריונים של החברות הבאות: דפרון בע"מ; וואן שילוב מערכות בע"מ; אי.די.בי אחזקות בע"מ, אך כיום אינו מכהן בהם.

בעל תואר שני (M.SC) - תעשייה וניהול הטכניון.

בעל תואר ראשון (B.SC) - תעשייה וניהול - הטכניון.

קורסים בחו"ל, בעיקר במרכז ההדרכה של IBM בבריסל בנושאי ניהול, שיווק, ניתוחי מאזנים וניהול אסטרטגי של חברה.

הדירקטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.

לפי מיטב ידיעת החברה ומר ש. לחמן, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

רן עוז

מכהן כחבר הנהלת בנק הפועלים בע"מ, וכמשנה למנהל הכללי של הבנק, ממונה על החטיבה הפיננסית - CFO מיום 16.4.2009.
מכהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 25.6.2009.
כן מכהן כדירקטור בדירקטוריונים החברות הבאות: ישראלכרט; יורופיי; אמינית; דיור ב.פ.; שור-הא אינטרנשיונל לימיטד; פועלים שוקי הון השקעות בע"מ; פועלים שוקי הון השקעות והחזקות בע"מ.

בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן, כיהן בתפקידים הבאים:
CFO ב- CFO; Intouch Insurance BV, Deputy CFO, CFO החברה הישראלית לתקשורת בע"מ; Corporate VP, CFO בנייס מערכות בע"מ; אך כיום שוב אינו מכהן בהם.
כן, כיהן, בחמש השנים האחרונות, או בחלק מהן, כדירקטור בדירקטוריון החברות הבאות: בזק בינלאומי; פלאפון תקשורת; די.בי.אס. שרותי לוויין (1998) בע"מ; בזק זהב אחזקות בע"מ; וואלה; NICE Systems Canada Ltd.; NICE CTI Systems UK Ltd. ; NICE Systems GmbH; NICE Technologies Ltd.; IEX Corp BV; FAST Video Security (UK) Ltd.; NICE ;Switzerland AG.;NICE Systems Asset Management LLC ; NICE APACK Ltd NICE Interactive Solutions India Private Ltd; NICE Systems (Singapore) PTE. NICE Systems Australia PTY; NICEeye Ltd; NICE Systems INC; IEX Corp; ;Ltd NICE Systems Latin America Inc, אך אינו מכהן בהם כיום.

בעל תואר שני בכלכלה ומנהל עסקים - האוניברסיטה העברית ירושלים.
בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה - האוניברסיטה העברית ירושלים.
הדירקטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
לפי מיטב ידיעת החברה ומר ר. עוז, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

רפי רפאל

מנהל אזור הנגב, בנק הפועלים בע"מ.
מכהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 25.5.1998.
כיהן כמנהל סניף שאול המלך, בנק הפועלים בע"מ.
כן כיהן כמנהל אזור התפעול של אזור המרכז, בנק הפועלים בע"מ.
בעל תואר שני במנהל עסקים - אוניברסיטת תל-אביב.
בעל תואר ראשון בכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב.
הדירקטור הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
לפי מיטב ידיעת החברה ומר ר. רפאל, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

רוני שטן

יו"ר וחבר בדירקטוריונים שונים.
מכהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 28.9.2005.
דירקטור חיצוני בדירקטוריון החברה בהתאם להוראה 301 להוראות הניהול הבנקאי התקין של המפקח על הבנקים.
יו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון.
כן מכהן כדירקטור בדירקטוריון ויו"ר ועדות הביקורת של הדירקטוריון של החברות הבאות:
יורפיי, אמינית ופועלים אקספרס;
יו"ר דירקטוריון סופר פלסט בע"מ.
בחמש השנים האחרונות או בחלק מהן כיהן כיו"ר דירקטוריון אי.אם.אס.אלקטרוניקה בע"מ, וכדירקטור בדירקטוריונים של החברות הבאות: UTI לוגיסטיקה ישראל בע"מ; אקסל - מולטי פרפס לוגיסטיקס בע"מ; אוברסיז קומרס בע"מ; אקסל מ.פ.ל - א.ו.ב.א. בע"מ; (יז) קווינקו בע"מ, אך כיום אינו מכהן בהם.

לימוד מנהל עסקים.

לפי מיטב ידיעת החברה ומר ר. שטן, הוא אינו בן משפחה של בעל עניין אחר בתאגיד.

דן דנקנר

כיהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 24.11.2003 עד יום 2.8.2009. בתקופה שמיום 30.10.2002 עד יום 25.9.2008 כיהן כיו"ר דירקטוריון החברה.

ציון קינן

כיהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 24.11.2003 עד יום 18.6.2009.

חיים קרופסקי

כיהן כדירקטור בדירקטוריון החברה מיום 21.4.1995 עד יום 25.11.2009 מיום 23.9.2001 עד יום 27.3.2006 כיהן כממלא מקום יו"ר החברה.
בתקופה שמיום 1.2.2009 עד נובמבר 2009 כיהן כסגן יו"ר דירקטוריון החברה.
כן כיהן כמנכ"ל החברה מיום 27.3.2006 עד יום 31.1.2009.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי והבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם חוק "Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות הברית. שני הסעיפים בחוק הנ"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (סעיף 309), וביוני 2009 הותאמו הוראות הדיווח לציבור בהתאם.

שתי ההוראות בחוק הנ"ל מקיימות בחברה ממועד תחולתן:

- ◆ הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקיימת רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2007.
- ◆ הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של החברה על הדיווח הכספי מקיימת עבור סוף השנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.

במסגרת היישום עבור סוף שנת 2008 של הוראת סעיף 404 ביצעה החברה, בסיוע חברת ייעוץ ששכרה, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי העבודה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לני"ע בארה"ב) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות. כמו כן, החברה ביצעה על-פי הדרישות, בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של הבקורות העיקריות. במהלך השנה בוצעו על-פי המתודולוגיות המקובלות עדכון למיפוי ולתיעוד של התהליכים לרבות לתהליכים מהותיים חדשים, ובחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור שנת 2009.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי

במהלך הרבעון הרביעי המסתיים ביום 31 בדצמבר 2009, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

שכר והטבות לנושאי משרה

במסגרת השתתפות החברה בעלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה נושאת החברה גם בעלות היחסית של שכר נושאי המשרה.

העלות כאמור מועמסת על החברה בסכום כללי ולא ניתן ליחסה באופן ספציפי לכל אחד מנושאי המשרה. תשלום שכר לנושאי המשרה מבוצע על-ידי חברת ישראלכרט, שכאמור מתפעלת את פעילות החברה.

שכר רואי החשבון המבקרים (1) (2)

2008	2009	
באלפי ש"ח		
		עבור פעולות הביקורת (3):
159	193	רואי החשבון המבקרים המשותפים
		עבור שירותים הקשורים לביקורת (4):
15	6	רואי החשבון המבקרים המשותפים
		עבור שירותי מס (5):
18	-	רואי החשבון המבקרים המשותפים
192	199	סך הכל שכר של רואי חשבון מבקרים

- (1) דיווח של הדירקטוריון לאספה הכללית השנתית על שכר רואי החשבון המבקרים בעבור פעולות הביקורת ועבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות התשנ"ט-1999.
- (2) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
- (3) ביקורת דוחות כספיים שנתיים וסקירת דוחות ביניים. כולל גם ביקורת על הבקרה הפנימית על דיווח כספי (SOX 404).
- (4) Audit Related Fees, כולל בעיקר ליווי התאמת מתכונת דוחות כספיים להוראות הדיווח לציבור של בנק ישראל.
- (5) כולל דוחות התאמה למס, דיני שומות וייעוץ מס.

באזל II נדבך 3

ביום 31 בדצמבר 2009, אימצה החברה את מסגרת העבודה למדידה והלימות ההון כפי שפורסמה על ידי הפיקוח על הבנקים המבוססת על הוראות באזל II. ההוראה מחילה דרישות הקצאת הון חדשות ביחס לסוגי סיכון שונים. בנוסף, ההוראה משנה את אופן חישוב ההון הרגולטורי.

בחודש אוקטובר 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים "הוראת שעה - יישום דרישות גילוי מסויימות לפי נדבך 3 של הוראות באזל II". מטרת הנדבך השלישי להוראה הינה לעודד את המשמעת בשוק באמצעות מתן אפשרות למשתתפי השוק לפרסם פריטי מידע מרכזיים בנוגע להלימות ההון של בנקים באמצעות מנגנון של דרישות גילוי.

להלן טבלה הכוללת סקירה של הגילויים הנדרשים בהתאם לנדבך ה-3:

מספר טבלה	נושא	גילוי איכותי	גילוי כמותי
עמוד			
1	תחולת היישום	60	-
2	מבנה הון	60	61
3	הלימות הון	61	62
4	סיכון אשראי - דרישות גילוי כלליות	62	66
5	סיכון אשראי	68	-
6	סיכון אשראי - גילוי לתיקים שמטופלים לפי גישות IRB (לא רלוונטי לחברה)	-	-
7	הפחתת סיכוני אשראי (הס"א)	69	69
8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי	71	-
9	איגוח (לא רלוונטי לחברה)	-	-
10	גילוי של החברה המשתמשת בגישה הסטנדרטית	71	73
11	גילוי של החברה המשתמשת בגישת המודלים הפנימיים	-	-
	בגין סיכון שוק בתיק למסחר (לא רלוונטי לחברה)	-	-
12	סיכון תפעולי	73	73
13	גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי	75	-
14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי	75	75

השפעת היישום לראשונה של הוראות באזל II

החל מיום 31 בדצמבר 2009 שונתה שיטת המדידה של יחס ההון לרכיב סיכון. להלן השוואת חישוב יחס ההון בין הוראות באזל II להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכוני שוק". הנתונים ליום 31.12.2009 לפי באזל I מוצגים כדי להבהיר את השפעת שינוי שיטת מדידת יחס ההון לרכיב סיכון וכדי לאפשר השוואה לתקופות קודמות.

סכומים במיליון ש"ח

31.12.2008	31.12.2009		
באזל I	באזל I	באזל II	1. הון לצורך חישוב יחס ההון
63	86	86	הון רובד 1, לאחר ניכויים
-	25	25	הון רובד 2, לאחר ניכויים
63	111	111	סך הכל הון כולל

31.12.2008	31.12.2009				2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון	
באזל I	באזל I		באזל II			
יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון	יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון	יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון	יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון	יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון	יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון	יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון
						סיכון אשראי:
32	40	449	88	975		סיכון אשראי
						סיכוני שוק - סיכון שער
1	2	18	1	15		חליפין של מטבע חוץ
-	-	-	17	192		סיכון תפעולי
33	42	467	106	1,182		סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

31.12.2008	31.12.2009		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
באחוזים			
באזל I	באזל I	באזל II	
17.3	18.4	7.3	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
17.3	23.8	9.4	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש
9.0	9.0	9.0	על-ידי המפקח על הבנקים

יחס ההון לרכיבי סיכון הסתכם ב- 9.4% בהתאם להוראות באזל II, בהשוואה ל- 23.8% לפי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 311 ("יחס הון מזערי") ומספר 341 ("הקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק"). קיטון שנבע מעליה בסך של כ- 715 מיליון ש"ח בסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון.

הסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון ליום 31 בדצמבר 2009 בהתאם להוראות באזל II, הסתכם בסך של כ- 1,182 מיליון ש"ח לעומת 467 מיליון ש"ח לפי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 311 ("יחס הון מזערי") ומספר 341 ("הקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק"). עליה בסך של כ- 715 מיליון ש"ח.

העלייה ביתרת הנכסים משוקללי הסיכון נבעה מהקצאה לראשונה של נכסי סיכון בסך של כ- 192 מיליון ש"ח בגין סיכון תפעולי ומגידול בנכסי הסיכון המשוקללים בגין סיכון אשראי בסך של כ- 526 מיליון ש"ח. הגידול ביתרת הנכסים המשוקללים המיוחסים לסיכון אשראי נבע בעיקר ממסגרות אשראי בנקאיות בלתי מנוצלות.

תחולת היישום

דרישות באזל II חלות על החברה. כמו כן, חברת פועלים אקספרס מאוחדת על ידי בנק הפועלים, עליו חלות גם כן דרישות באזל II. ככלל, דרישות ההון של החברה מבוססות על הדוחות הכספיים שלה, הערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבנה ההון

מבנה ההון הרגולטורי

בהתאם להוראות באזל II, על התאגידים הבנקאיים לשמור על יחס הון לרכיבי סיכון, שלא יפחת משיעור של 9% מהסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בנכסיהם המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים.

מדידת ההון לצורך הוראה זו מבוססת על חלוקת ההון להון רובד 1 ולהון רובד 2.

הון רובד 1 כולל את ההון העצמי (לא כולל רווחים שטרם מומשו בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן).

ההון רובד 2 "התחתון" מורכב מכתבי התחייבות נדחים, אשר מאפייניהם העיקריים הינם כדלקמן: תקופת פרעונם לא תפחת מחמש שנים; הם מונפקים ללא בטוחות; הזכויות על-פיהם נדחות מפני תביעותיהם של נושים אחרים של הבנק; מסכומם המוכר כהון רובד 2, כאמור, יופחתו 20% בתחילת כל שנה מחדש השנים האחרונות לפני מועד פרעונם (כאשר במקרה של כתב התחייבות נדחה הנפרע לשיעוריו, יש לבצע הפחתה כאמור, מכל שיעור).

מגבלות על תמהיל ההון

בהוראה נקבעו מגבלות על תמהיל ההון על רבדיו השונים, אשר העיקריות שבהן לגבי החברה מפורטות להלן:

- ◆ סך הון הליבה יהווה לפחות 70% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון רובד זה בלבד.
- ◆ סך הון רובד 2 והון רובד 3 לא יעלו על 100% מסך הון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון רובד זה בלבד.
- ◆ כתבי התחייבויות נדחים הכלולים בהון רובד 2 תחתון לא יעלו על 50% מהון רובד 1 שאינו מוקצה לסיכונים שוק (ככל שהתאגיד הבנקאי מחזיק בהון רובד 3) לאחר הניכויים הנדרשים מהון רובד 1 בלבד.

להלן הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון:

במיליון ש"ח	
הון רובד 1	
הון מניות רגילות נפרע	* ₋
עודפים	86
סך הכל הון ליבה	86
סך הכל הון רובד 1	86
הון רובד 2	25
הון כולל כשיר	111

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הלימות הון

החברה מיישמת את הגישה הסטנדרטית להערכת הלימות ההון הרגולטורית שלה (עבור סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים).

החברה מבצעת תהליך פנימי להערכת הלימות ההון שלה במסגרתה נבנתה תוכנית רב שנתית לעמידה ביעדי הלימות הון. תוכנית זו לוקחת בחשבון את צרכי ההון הקיימים והעתידיים של החברה בהתאם לתוכניות האסטרטגיות אל מול מקורות ההון הזמינים. בתוכנית קיימת התייחסות אל כלל נכסי הסיכון של החברה בהווה ובעתיד על פי דרישות ההקצאה במסגרת באזל II וזאת אל מול יעדי הלימות ההון ותאבון הסיכון. בכוונת החברה לבחון יעדים אלו גם אל מול מבחני קיצון שונים על מנת לוודא עמידה במגבלות הלימות הון גם בתנאים חריגים.

להלן נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי ליום 31 בדצמבר 2009:

יתרות משוקללות		
דרישת ההון	של נכסי סיכון	
במיליון ש"ח		
		סיכון אשראי:
75	829	תאגידים בנקאיים
5	58	תאגידים
7	78	קמעונאיות ליחידים
1	5	עסקים קטנים
*-	5	נכסים אחרים
88	975	סך הכל סיכון אשראי
1	15	סיכונים שוק - סיכון שער חליפין של מטבע חוץ
17	192	סיכון תפעולי
106	1,182	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון/דרישות ההון

יחס הון כולל ויחס הון של רובד 1	
111	הון לצורך חישוב יחס ההון
7.3%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
9.4%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.0%	יחס ההון המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים נדבך 1
1.0%	יחס ההון המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים נדבך 2
9.0%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

סיכון אשראי - דרישות גילוי כלליות

במסגרת פעילותה של החברה במתן אשראי ללקוחות מתהווים מעת לעת חובות מסופקים וחובות אבודים בכל הנוגע לאשראי הנמצא באחריות החברה.

אופן קביעת הפרשה לחובות מסופקים

החברה מבצעת הפרשה ספציפית לחובות מסופקים.

הפרשה ספציפית

החברה מפרישה לחובות מסופקים בגין חובות לקוחות אשר נמצאים באחריות החברה וכן בגין חובות בתי עסק. החברה מבצעת מאמצי גביה נרחבים לגביית החובות. החברה מבצעת רה-ארגון ופריסה מחדש של חובות בהתאם לצורך. בגין פיגור של מעל 90 יום נערכת הפרשה לחובות מסופקים בהתאם להערכת החברה לגבי סיכויי הגבייה ברמת החוב הבודד (בסכומים מהותיים). הערכת סיכויי הגבייה נעשית לאחר ניתוח נתונים מפורט שמבוצע לגבי החוב תוך קיום התנהלות מול הלקוח. במקביל ממשיכה החברה במאמצי הגביה, כולל עם גורמים משפטיים ואחרים.

חובות אבודים

מעת לעת מסווגת החברה חובות מסופקים כחובות אבודים וזאת לאחר שמוצו כל תהליכי הגביה ובכללם תהליכים משפטיים, ולאחר שאושרו על ידי הגורמים המוסמכים בחברה.

הלוואות בפיגור - חוב שחלפה תקופה של מעל 30 יום מתאריך בו הייתה זכאית החברה לקבל תשלום. חובות נמצאים בפיגור כאשר קרן או ריבית לא שולמו. קביעת מצב הפיגור תתבצע בהתאם לסוג המכשיר.

הלוואות פגומות - חוב הנבחן על בסיס פרטני והינו בפיגור של מעל 90 יום, למעט אם הוא מובטח היטב ומצוי בהליכי גבייה, וכן כל חוב אחר שנקבע על ידי החברה שקיים ספק בגבייתו.

ניהול סיכונים האשראי

סיכון האשראי הוא אחד הסיכונים אשר מנוהל, מנוטר ומבוקר בחברה, כמתחייב מאופי פעילותה כחברה העוסקת במתן אשראי. החברה נמצאת בתהליך של שיפור מדיניות ניהול סיכונים האשראי וממשל תאגידי בהתאם לנדבך השני של באזל II.

תהליך ניהול סיכונים האשראי מסייע לחברה להסתכל על הסיכון על פי תמהיל המוצרים המרכיב אותו.

פעילות החברה בנושאי ניהול סיכונים האשראי:

- ◆ החברה קובעת מגבלות למתן אשראי על-פי דירוג סיכון, תוך פילוח על-פי מוצרי אשראי (בהתאם למשקל הסיכון שלהם) בכדי למנוע פגיעה באיכות תיק האשראי של החברה ובכך להפחית את סיכון האשראי הנובע מאיכות הלווים.
- ◆ החברה מבצעת בקרה פנימית אחר ניהול סיכונים האשראי וזאת על-ידי מתן משקל סיכון לכל סוג מוצר אשראי בהתאם לסיכון הנגזר ממנו. לדוגמא במקרים מסוימים, ישנה התייחסות לסוג המוצר הנמכר על ידי בית העסק ולזמני האספקה שלו. ככל שזמן האספקה של המוצר ארוך יותר כך קיים סיכוי גבוה יותר ל"כשל תמורה" ואי אספקתו ללקוח.
- ◆ החברה קבעה מגבלות ענפיות בכדי למנוע ריכוזיות ענפית בתיק האשראי.
- ◆ החברה פועלת בהתאם להנחיות בנק ישראל בנוהל 313 - לווה בודד וקבוצת לווים. עבודה על-פי הנוהל מקטינה את סיכון ריכוזיות הלווים.

עקרונות לניהול סיכון ריכוזיות האשראי

- ◆ במסגרת הנדבך השני בבאזל II, החברה נערכת לחישוב הקצאת ההון הפנימי הנדרש כנגד סיכוני ריכוזיות.
- ◆ ריכוזיות לווים - מעקב שוטף אחר הלווים הגדולים של החברה, עמידה במגבלות על-פי דרישות הוראה 313 (לזוה בודד וקבוצת לווים) בניהול בנקאי תקין של בנק ישראל. בנוסף מדווחת החברה לבנק ישראל מידי רבעון על-פי הוראות הנוהל.
- ◆ פיזור על פני מגוון מוצרי אשראי - תיק האשראי של החברה מורכב ממגוון מוצרי אשראי בסיכון שונה. מוצרי האשראי הם: קרדיט בכרטיסי אשראי, הלוואות בכרטיסי אשראי, הלוואות לפרטיים, הלוואות לבתי עסק, מקדמות והקדמות לבתי עסק.

קביעת דירוג סיכון ללקוח על-פי מודלים סטטיסטיים

- ◆ החברה משקיעה באופן שוטף במודלים לדירוג סיכון אשראי (לצורכי ניהול סיכונים ולא לצרכי הקצאת הון) של לקוחות פרטיים ועסקיים. המודלים מתאימים למוצרי האשראי, מצב המשק, ואוכלוסיית היעד למתן האשראי.
- ◆ המודלים מתחלקים באופן הבא:
 1. מודל A.S (Application Scoring), ללקוחות חדשים.
 2. מודל B.S (Behavior Scoring), מודל התנהגותי של לקוחות החברה.
 3. מודל S.M.E (Small-Medium Enterprises) - מודל ללקוחות עסקיים.
- ◆ המודלים לדירוג סיכון משמשים כבסיס תומך החלטה לגבי: סוג האשראי, היקף האשראי וגובה הריבית שייקבעו לגבי הלקוח/בית העסק.
- ◆ נעשית בקרה ומעקב שוטף אחר התפתחות דירוגי הסיכון בתיק האשראי.
- ◆ המודלים עוברים בדיקות טיוב וכיול תקופתיות.

קביעת מדרג סמכויות במתן אשראי

- ◆ קביעת המדרג מיועדת לשמור על איכות תיק האשראי של החברה, תוך פיקוח על אישורי האשראי בהתאם לסמכות המקצועית המתאימה. מתן האשראי בחברה נעשה על-פי מדרג סמכויות הכולל:
 - ◆ אישור לחשיפה מקסימאלית לפי סמכות הגורם המטפל (בהתאמה למודל דירוג הסיכון).
 - ◆ הגדרת סמכויות גלישה לעסקאות חריגות על-פי סמכות גורם מטפל.
 - ◆ הגדרת מדרג סמכויות בקביעת ריבית האשראי.

חשיפה למוסדות פיננסיים

במסגרת פעילותה של החברה קיימת חשיפה למוסדות פיננסיים בארץ ובעולם:

- ◆ חברות כרטיסי אשראי בארץ ובעולם - קיימת פעילות סליקה צולבת בין החברה לחברות כרטיסי האשראי בארץ, בנוסף חשיפה מול חברות כרטיסי האשראי העולמיות.
- ◆ בנקים בישראל - פעילות כרטיסי האשראי היא מול חשבונות הלקוחות בבנקים בארץ.
- ◆ מוסדות פיננסיים זרים - פעילות מול חו"ל או פעילות של זרים בישראל: הפקדות מט"ח במוסדות פיננסיים בחו"ל חשיפת החברה אינה מהותית.

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים נוצרת כתוצאה מ:

- ◆ עסקאות בכרטיסי אשראי שהונפקו על-ידי הבנקים שאיתם החברה נמצאת בהסדר - החשיפה נוצרת כאשר החברה מממנת מכספה את פער הזמן מיום זיכוי בית העסק ליום העברת התשלומים על-ידי הבנקים בהסדר. במידה ובנק מגיע לחדלות פירעון קיימת סכנה כי הכספים לא יועברו לחברה שתספוג את ההפסדים מהונה העצמי.
- ◆ פיקדונות בבנקים - הפקדת פיקדונות בבנקים על-ידי החברה יוצרת חשיפה אוטומטית לבנק.

פיקוח בלתי תלוי

מנהל הסיכונים הראשי מקיים פיקוח בלתי תלוי על אופן ניהול סיכוני האשראי בחברה. פיקוח זה כולל:

- ◆ בדיקת עמידה בהוראות מדיניות האשראי והנחיות בנק ישראל.
- ◆ מעורבות אקטיבית בקביעת מדיניות האשראי כולל מגבלות האשראי. בקרה על ישום מדיניות האשראי.
- ◆ זיהוי סיכונים חדשים וסיכונים מתהווים.
- ◆ דיווח על תוצאות הניטור להנהלה הבכירה ולדירקטוריון.
- ◆ ניטור המודלים להערכת הסיכון.

דיווחים להנהלה ולדירקטוריון וקיום מדיניות ונהלים

- ◆ מדיניות האשראי של החברה מעודכנת ומאושרת בדירקטוריון כל שנה, בהתאם להתפתחויות בחברה, בענף ובמשק.
- ◆ להנהלת החברה מועברים נתוני תמהיל תיק האשראי של החברה מידי חודש. התמהיל מציג את פילוח התיק מבחינת מוצרי אשראי, ענפים, דירוגי סיכון, פריסה גיאוגרפית, עמידה במגבלות רגולטוריות ופנימיות, ניתוח תשואה מול סיכון ועוד.
- ◆ תמהיל חוק האשראי מוצג לדירקטוריון החברה כל רבעון.
- ◆ מנהל הסיכונים הראשי מדווח דיווח בלתי תלוי בנוגע לבקרה על ניהול סיכוני האשראי בחברה מידי חודש.
- ◆ מנהל הסיכונים הראשי מדווח דיווח בלתי תלוי לדירקטוריון מידי רבעון.
- ◆ נהלי העבודה בחברה מעודכנים באופן שוטף על-ידי המחלקות השונות.

חשיפות חוץ מאזניות

החברה השתמשה בגורם המרת אשראי (CCF - Credit Conversion Factor) על מנת להמיר את חשיפות האשראי החוץ מאזניות שלה לחשיפות אשראי על פי הוראות באזל II כמפורט להלן:

- ◆ מסגרות אשראי לא מנוצלות של כרטיסי האשראי למחזיקי כרטיס קמעונאים - 10% (*)
- ◆ חשיפות חוץ מאזניות אחרות, כולל מסגרות אשראי לא מנוצלות של כרטיסי אשראי למחזיקי כרטיסים לא קמעונאיים, לתקופה עד שנה - 20%.
- ◆ חשיפות חוץ מאזניות אחרות, כולל מסגרות אשראי לא מנוצלות של כרטיסי אשראי למחזיקי כרטיסים לא קמעונאיים, לתקופה מעל שנה - 50%.

(*) לגבי מסגרות אשראי לא מנוצלות של כרטיסי האשראי למחזיקי כרטיס קמעונאים שהונפקו על ידי החברה, מבוצע מעקב אפקטיבי אחר יכולת הפירעון של מחזיקי הכרטיסים הקמעונאיים באמצעות כלי בקרה שונים הכוללים שימוש במודלי דירוג התנהגותיים ופעולות ניטור המבוצעות באופן שוטף במחלקת הביטחון. לגבי מסגרות אשראי לא מנוצלות של כרטיסי האשראי למחזיקי כרטיס קמעונאים שהונפקו על ידי הבנקים בהסדר, התקבלו אישורים מהבנקים לגבי קיום מעקב אפקטיבי אחר יכולת הפירעון של מחזיקי הכרטיסים הקמעונאיים.

חשיפות אשראי

הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי על פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סיגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי.

להלן פילוח חשיפות סיכון האשראי ברוטו לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי (לאחר ניכוי הפרשה לחובות

מסופקים):

חשיפה	סיכון אשראי	סוג חשיפה	חשיפת סיכון אשראי במיליון ש"ח
קמעונאי	מאזני	אשראי	951
	חוץ מאזני	מסגרת	747
עסק קטן	מאזני	אשראי	206
	חוץ מאזני	מסגרת	100
תאגיד	מאזני	אשראי	77
	חוץ מאזני	מסגרת	12
בנק	מאזני	אשראי	1
	מאזני	פיקדונות	195
ממשלתי	מאזני	אשראי	*-
נכסים אחרים	מאזני	אשראי	5

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

להלן פילוח חשיפות סיכון האשראי ברוטו הממוצעות לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי (לאחר ניכוי הפרשה לחובות מסופקים):

חשיפה	סיכון אשראי	סוג חשיפה	חשיפת סיכון אשראי ממוצעת (1)
			במיליון ש"ח
קמעונאי	מאזני	אשראי	901
	חוץ מאזני	מסגרת	465
עסק קטן	מאזני	אשראי	189
	חוץ מאזני	מסגרת	53
תאגיד	מאזני	אשראי	58
	חוץ מאזני	מסגרת	5
בנק	מאזני	אשראי	1
	מאזני	פיקדונות	151
	חוץ מאזני	מסגרת	* ₋
ממשלתי	מאזני	אשראי	* ₋
	מאזני	אג"ח	19
נכסים אחרים	מאזני	אג"ח	6

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.
(1) חשיפה ממוצעת מחושבת על בסיס רבעוני.

חשיפה	סיכון אשראי	סוג חשיפה	חוב בעייתי(1)	חוב בפיגור(2)	הפרשה לחובות מסופקים
קמעונאי	מאזני	אשראי	* ₋	* ₋	1
עסק קטן	מאזני	אשראי	* ₋	* ₋	* ₋
תאגיד	מאזני	אשראי	11	-	9

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.
(1) חוב בעייתי - פיגור מעל 90 יום.
(2) חוב בפיגור - פיגור מעל 60 יום.

פיצול התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשה לחובות מסופקים) לפי תקופה חוזית לפרעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

31 בדצמבר 2009						
תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים – במיליון ש"ח						
יתרה מאזנית						
סך הכל	ללא תקופת פרעון	סך הכל תזרימי מזומנים	שנתיים עד 3 שנים	מעל שנה עד שנתיים	עד שנה	
195	-	195	-	-	195	מזומנים ופיקדונות בבנקים
אשראי:						
1,179	-	1,179	8	42	1,129	חייבים בגין כרטיסי אשראי
29	-	29	-	1	28	אשראי לבתי עסק
25	-	25	-	-	25	ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי
1	-	1	-	-	1	הכנסות לקבל
3	2	1	-	-	1	נכסים אחרים
2	2	-	-	-	-	נכסים לא כספיים

סיכון אשראי

שקלול סיכון האשראי

החברה מיישמת את הגישה הסטנדרטית על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות.

שמות חברות דירוג אשראי בהם נעשה שימוש:

חברות דירוג אשראי	שימוש ל-
Moodys	תאגידים, בנקים
S&p	תאגידים, בנקים
Fitch	בנקים

התאמה בין הסולם של כל סוכנות לבין קבוצות הסיכון - החברה פועלת לפי מיפוי סטנדרטי.

הפחתת סיכון אשראי (הס"א) - (CRM) Credit Risk Mitigation

לחברה מקורות פירעון (אמצעי פירעון החובות של הלקוח) אשר אינם מוכרים על-פי באזל II לצורך מזעור סיכוי האשראי בחישוב הקצאת ההון הנדרשת על-פי הגישה הסטנדרטית בנדבך ה-1. יחד עם זאת, בניהולה השוטף רואה החברה במקורות הפירעון תזרים פרמננטי קיים ומשתמשת בהם לניהול סיכוי האשראי. (לצרכי ניהול סיכונים ולא לצורך הקצאת הון).

כנגד האשראי החוץ בנקאי למחזיקי כרטיס לא קיימים בטחונות כלשהם.

האשראי העסקי מבוסס ברובו על מחזורי הפעילות של בית העסק והזיכויים המגיעים להם משמשים כמקור פירעון למצב בו לא ייפרע האשראי.

הפעילות מנוהלת על-פי מדיניות האשראי. גובה האשראי נקבע בהתאם לדירוג בית העסק, סוג מוצר האשראי ומחזורי בית העסק. בנוסף, מתן הלוואות לבתי עסק מותנה בקבלת ערבויות אישיות מבעליהם.

לצורך חישוב הקצאת ההון של החברה כנגד סיכוי אשראי, החברה משתמשת בהסכמים שנחתמו עם הבנקים בהסדר כאמצעי להפחתת סיכון אשראי (CRM) בגישה הפשוטה כך שסיכון האשראי של מחזיק הכרטיס מוחלף בסיכון האשראי של הבנק בהסדר.

סכומי חשיפה לאחר הפחתת סיכון שמתופלים לפי הגישה הסטנדרטית

הטבלה שלהלן מציגה את פירוט חשיפת האשראי (לאחר ניכוי הפרשה לחובות מסופקים על פי משקולות הסיכון לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי):

מסקל סיכון	דירוג	חשיפה לפני CRM	חשיפה אחרי CRM
במיליון ש"ח			
0%	לא מדורג	*-	*-
20%	מדורג	195	615
	לא מדורג	*-	155
50%	מדורג	-	1,107
	לא מדורג	-	243
75%	לא מדורג	2,004	111
100%	מדורג	11	-
	לא מדורג	81	60
150%	לא מדורג	2	2

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

מזה: אחריות	חשיפת	סוג חשיפה	סיכון אשראי	חשיפה
בנקים בהסדר	סיכון אשראי			
במיליון ש"ח				
951	951	אשראי	מאזני	קמעונאי
642	747	מסגרת	חוץ מאזני	
204	206	אשראי	מאזני	עסק קטן
95	100	מסגרת	חוץ מאזני	
20	77	אשראי	מאזני	תאגיד
12	12	מסגרת	חוץ מאזני	
-	1	אשראי	מאזני	בנק
-	195	פיקדונות	מאזני	
-	-	מסגרת	חוץ מאזני	
-	*-	אג"ח	מאזני	ממשלתי
-	5	אשראי	מאזני	נכסים אחרים

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הון מוקצה	RWA	סוג חשיפה	סיכון אשראי	חשיפה
במיליון ש"ח				
7	79	מסגרת	חוץ מאזני	קמעונאי
*-	1	אשראי	מאזני	עסק קטן
*-	4	מסגרת	חוץ מאזני	
5	58	אשראי	מאזני	תאגיד
*-	*-	מסגרת	חוץ מאזני	
37	415	אשראי	מאזני	בנק
4	39	פיקדונות	מאזני	
34	374	מסגרת	חוץ מאזני	
*-	5	נכסים אחרים	מאזני	נכסים אחרים

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי

גידור חשיפות ריבית

פעילותה הפיננסית של החברה מאופיינת בהקבלה בין זמני הפירעון של הנכסים לאלה של התחייבויות לזמן קצר, קרי פעילות שוטפת בכרטיסי אשראי מול לקוחות לזמן קצר לעומת התחייבויות לבתי עסק לזמן קצר. עם זאת קיימת פעילות מתן אשראי לזמן בינוני, בחלקו בריבית קבועה (בדרך כלל עד שנתיים שלוש) אך היא אינה עוסקת בקבלת פיקדונות. פעילות האשראי בריבית קבועה היוצרת פער מח"מ יוצרת חשיפה להשתנות שערי הריבית במהלך השוטף של פעילות החברה. חשיפה זו קיימת גם בהשקעה באג"ח ממשלתי.

גילוי של החברה המשתמשת בגישה הסטנדרטית

כללי

החברה מטפלת בכל הנכסים וההתחייבויות שלה בגישת המדידה הסטנדרטית כמוגדר בהוראת באזל II. לחברה אין תיק למסחר וכל הנכסים וההתחייבויות שלה מהווים חלק מהתיק הבנקאי.

אסטרטגיה ותהליכים

דירקטוריון החברה מגדיר ומאשר אחת לשנה את מדיניות ניהול סיכונים השוק של החברה. קיימת מעורבות של הדירקטוריון בניהול סיכונים ובמיוחד בקביעת המסגרות והמגבלות להיקפי הפעילות והחשיפות. האסטרטגיה של החברה בתחום ניהול סיכונים שוק הינה מזעור סיכונים השוק הנובעים בתחומי העיסוק העיקריים שלה (הנפקה, סליקה ואשראי), כלומר לחברה יש "תאבון לסיכון" נמוך מאד בהתייחס לסיכונים השוק.

במסגרת אסטרטגיה זו, דירקטוריון החברה והנהלתה מאשרים, מדי שנה, את מסמך המדיניות של החברה, אשר מתבסס על העקרונות המרכזיים הבאים:

- ◆ **ארגון ושליטה** - פונקציות ניהול סיכונים שוק ונזילות מרכזית בראשות סמנכ"ל הכספים והמנהלה, וועדת השקעות פנימית בראשות מנהל סיכונים השוק, בקר הסיכונים הראשי וועדת הביקורת.
- ◆ **נהלים ומדיניות** - תחומי האחריות והסמכויות של ניהול הסיכונים, המשויכים להנהלה, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת ולפונקציות ייעודיות, כגון מנהל הסיכונים מעוגנים בתיעוד ברור ונגיש במטרה להבטיח יישום אחיד בארגון.
- ◆ **תהליכי ניהול סיכונים** - קיימים תהליכים לזיהוי שוטף של החשיפות, הערכת הסיכונים, בחינת הבקורות ותהליכי מזעור הסיכונים (כולל מגבלות).
- ◆ **כלים וטכנולוגיות** - קיום אפליקציות שיתמכו בהערכת סיכונים, ניהול סיכונים, דיווח, ניטור ותכנון.
- ◆ **ניטור ודיווח על סיכונים** - דיווח מכל אחד מקווי העסקים של החברה ליחידת ניהול סיכונים השוק והנזילות המרכזית בתהליך מובנה, במהלכו מדווחות חשיפות להנהלה ולדירקטוריון, כאשר ערוצי תקשורת פנים-ארגונית תקינים מבטיחים דיווח בזמן של הנושאים המצריכים טיפול.

המבנה והארגון של פונקציות ניהול סיכון השוק

מערך ניהול סיכונים שוק בחברה מושתת על מערך אינטגרטיבי לניהול החשיפות המורכב מהפונקציות הבאות:

מנהל סיכונים שוק

סמנכ"ל הכספים והמנהלה הינו מנהל סיכונים השוק והנזילות של החברה. במסגרת זאת הינו אחראי על התוויה, יישום והטמעת מדיניות כוללת לניהול מכלול סיכונים השוק והנזילות להם חשופה החברה (מטבע, מדד, ריבית, ני"ע, נזילות) ובכלל זה:

- ◆ אחריות על החשיפות הפיננסיות בחברה בכפוף למגבלות שאושרו על ידי הדירקטוריון.
- ◆ נהלי מעקב ובקרה בנושאים הקשורים לניהול חשיפות.
- ◆ קיום ישיבה פיננסית שבועית לגיבוש הפעילות ודיווח במסגרת ועדת ההשקעות הפנימית.
- ◆ דיווח חודשי על נושא סיכונים השוק והנזילות, כולל על פעילות הנוסטרו לדירקטוריון.
- ◆ ניהול סיכונים המט"ח, כולל קבלת החלטות על גידור חשיפות מט"ח ארוכות טווח.
- ◆ ניהול נכסים והתחייבויות (ננ"ה).
- ◆ מדידה ובקרה שוטפת של מדדי סיכון שוק ונזילות של החברה.
- ◆ עריכת דו"חות סיכונים הריבית.
- ◆ ניתוח תוצאות ועריכת ממצאים לדיון בהנהלה ובדירקטוריון.

מנהל סיכונים ראשי

מנהל הסיכונים הראשי של החברה אחראי מתוקף תפקידו בין היתר לבקרת ניהול סיכונים השוק של החברה. במסגרת זאת הינו אחראי לבקר את המדיניות ותהליכי הניהול של סיכונים השוק בחברה. מנהל הסיכונים הראשי מסייע למועצת המנהלים של החברה לאשר ולבדוק את אסטרטגיית ניהול סיכונים השוק וכללי מדיניות בנושא זה, לאור מוצרים ותהליכים חדשים בחברה. מנהל הסיכונים הראשי מסייע להנהלה בבקרת אסטרטגיית סיכונים השוק שאושרה על ידי מועצת המנהלים, על-ידי בדיקת קיום מדיניות ונהלים לזיהוי, מדידה, ניטור ובקרה של סיכונים השוק. מנהל הסיכונים הראשי כפוף ישירות למנכ"ל החברה ומבקר באופן עצמאי ובלתי תלוי את החשיפה לסיכונים שוק.

האופי והיקף של מערכות דיווח על הסיכון ושל מערכות מדידתו

נרכשה מערכת לניהול סיכונים (Risk Management System) RMS, אשר נמצאת בשלבי הטמעה מתקדמים בחברה.

מערכת RMS משמשת כמכשיר אסטרטגי לניהול סיכונים השוק אליהם החברה נחשפת כתוצאה מהפערים בין אופי הנכסים וההתחייבויות.

מדידת הסיכונים מתבצעת על ידי הדו"חות הבאים:

דו"חות ALM: שווי הוגן, מח"מ, שת"פ, GAP ריבית, תזרימי מזומנים.

דו"חות STRESS: מבחני רגישות התיק לשינוי בגורמי הסיכון.

מדיניות לגבי ניטור ומזעור סיכונים

ניהול חשיפת ריבית

ניטור החשיפה באמצעות דוחות השפעה של שינוי בריבית. במקרה של זיהוי חריגה מהמגבלות שנקבעו, צמצום החשיפה מתבצע על ידי: בחינת פעילות מתן האשראי בריבית קבועה, בחינת רכישת עסקאות הגנה על הריבית.

ניהול חשיפת מטבע חוץ

גידור עסקאות באמצעות מכשירים פיננסיים נגזרים ואחרים בבנקים.

מדיניות החברה הינה לאפס את החשיפה במטבע חוץ. עם זאת, נוצרת חשיפות לא מהותיות הנובעות מהפרשי עיתוי בין מועדי החישוב ומועדי התחשבות של עסקאות במט"ח. החברה מנהלת מעקב אחר הפרשים אלה ומבצעת פעילות רכישה ומכירת מט"ח לצורך גידור החשיפה.

דרישות ההון בגין סיכון שער חליפין של מטבע חוץ

דרישת הון	
במיליון ש"ח	
1	סיכונים שוק - סיכון שער חליפין של מטבע חוץ

סיכון תפעולי

ניהול הסיכונים התפעוליים בחברה נועד למזער הפסדים באמצעות קביעת תהליכים מוסדרים שמטרתם צמצום הסיכונים התפעוליים אליהם חשופה החברה. הדבר נעשה תוך קביעת מסגרות של סמכות ואחריות והקניית תרבות ניהול סיכונים תפעוליים בקרב כלל המנהלים והעובדים.

דרישת הון	
במיליון ש"ח	
17	סיכון תפעולי

לחברה מדיניות ניהול סיכונים תפעוליים הכוללת את היעדים הבאים:

- ◆ ניהול סיכונים תפעוליים כחלק אינטגרלי מתהליכי העבודה בחברה לרבות הכנסת מוצרים ותהליכים חדשים.
- ◆ קיום בקורות אפקטיביות לסיכונים בהתאם לדרוג הסיכון.
- ◆ הבטחת זיהוי אפקטיבי של הסיכונים התפעוליים בכל התהליכים העיקריים בחברה.
- ◆ יצירת תרבות עבודה המעודדת תרבות ארגונית של ניהול סיכונים.
- ◆ דיווח אירועי הפסד באופן שוטף ע"פ הכללים שהוגדרו במדיניות.
- ◆ עמידה בדרישות החוק והרגולציה בהקשר לסיכונים התפעוליים.
- ◆ ניהול והקצאת הון אופטימאליים בגין הסיכונים התפעוליים.
- ◆ קביעת תוכנית המשכיות עסקית והערכות לשעת חרום.

במסגרת מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים, הגדירה החברה בצורה מפורטת את המבנה הארגוני התומך לרבות תפקידי ואחריות הדירקטוריון, ההנהלה, מנהל הסיכונים הראשי, אגף מערכות מידע, בקרי הסיכונים המחלקתיים והיחידות העסקיות השונות.

אחת לשלוש שנים מבצעת החברה סקר סיכונים תפעוליים כדלקמן:

- ◆ מיפוי מלא של כל התהליכים התפעוליים בחברה.
- ◆ סיווג של התהליכים לקבוצות שונות לפי מתודולוגיית הסיווג של באזל II.
- ◆ מיפוי של כלל הבקורות הרלוונטיות לכל סיכון כולל סיכון שאריתי ובקורות נוספות מומלצות במידת הצורך.
- ◆ דרוג של רמת הסיכון בכל תהליך ותהליך ע"פ סולם של רמת הנזק/תדירות צפויה.
- ◆ יישום תוכנית פעולה רב שנתית להקטנת הסיכונים המהותיים והגברת הבקורות היכן שנדרש.

אחת לרבעון מדווח מנהל הסיכונים הראשי להנהלה ולדירקטוריון על סיכונים תפעוליים כדלקמן:

- ◆ אירועי נזק מהותיים ופעולות שננקטו בעקבותיהן.
- ◆ תהליכים תפעוליים חדשים ברמת סיכון גבוהה והפעולות הננקטות להגברת הבקורות ומזעור הסיכון.
- ◆ אישור שינויים במדיניות הסיכונים התפעוליים.

כל אירועי הנזק בחברה נאספים בבסיס מידע אחד. כל האירועים המהותיים (סף המהותיות נכון ל- 12/09 עומד על 10,000 ש"ח) מדווחים באופן רבעוני להנהלה ולדירקטוריון. האירועים מנותחים במטרה לוודא כי קיים תהליך תפעולי רלוונטי וכי הבקורות הקיימות מספיקות לצמצום הסיכון להתרחשות אירוע נוסף. במקרה הצורך מתווספות בקורות נוספות לתהליך.

הפחתת הסיכונים התפעוליים המהותיים מתבצעת על-ידי:

- ◆ הוספת בקורות לאיתור ומניעה בהתאמה לרמת הסיכון.
- ◆ רכישת ביטוחים מתאימים כולל ביטוח רכוש, אחריות מקצועית, מעילות והונאות ופשעי מחשב.

גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

החברה משקיעה מעת לעת בתחומי פעילות סינרגטיים לפעילותה ו/או המשלימים לפעילות הליבה שלה. ההשקעות הינן בעלות אופי אסטרטגי ולא כאחזקה פיננסית. עלפי מדיניות החברה אין לבצע כל פעילות לצורכי מסחר בניירות ערך.

סיכון ריבית בתיק הבנקאי

מט"ח	מטבע ישראלי		חשיפה לפי מגזרים
	צמוד	לא צמוד	
נכסים (שווי הוגן מיליון ש"ח)	6	1,381	39
התחייבויות (שווי הוגן מיליון ש"ח)	36	1,287	24
סך החשיפה במגזר (שווי הוגן מיליון ש"ח)	(30)	94	15
מח"מ הנכסים	0.21	0.18	0.07
מח"מ ההתחייבויות	6.78	0.21	0.19
מח"מ ההון	8.09	(0.28)	(0.11)
רווח ביחס להון המשויך למגזר *			
(שווי הוגן מיליון ש"ח)	2.43	0.26	0.02
חשיפה כוללת:			
פוזיציות (שווי הוגן מיליון ש"ח)		79	
רווח ביחס להון* (שווי הוגן מיליון ש"ח)		2.71	
רווח ביחס להון*		3.42%	

* כתוצאה של עליית ריבית ב- 1%.

סיכון הריבית מוגדר כחשיפה להפסד, בעקבות שינויים אפשריים בשיעורי הריבית על השווי הוגן של נכסים והתחייבויות החברה. קיומו של פער בין מח"מ הנכסים למח"מ ההתחייבויות עלול לגרום לשחיקת ההון העצמי של החברה.

המח"מ מודד את הרגישות לשינוי (רווח או הפסד) של ההון העצמי באחוזים, כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. מנתוני החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית עולה כי שינוי של 1% בריבית יגרום לשינוי של 3.42% בהון העצמי. פער לא משמעותי קיים בין מח"מ הנכסים ומח"מ ההתחייבויות, במגזרים במטבע ישראלי לא צמוד ובמט"ח וצמוד מט"ח. קיימת רגישות גבוהה יחסית לשינוי בשיעור הריבית במגזר מטבע ישראלי צמוד מדד אשר נובע ממח"מ ההון במגזר זה. הפסד ייגרם להון העצמי של החברה במידה ושיעור הריבית ירד.

ניהול סיכוני הריבית מתבצע על ידי מנהל סיכוני השוק והנזילות - סמנכ"ל הכספים והמנהלה, בסיוע יחידת ניהול נכסים והתחייבויות. הניהול נעשה גם על-ידי העברת דיווחים בתדירות חודשית לדירקטוריון. הדיווחים כוללים ניתוחי רגישות לשינוי ריבית של אחוז אחד. מטרת ניהול חשיפת הריבית הינה לנהל את סיכוני הריבית הנגזרים מן הפעילות השוטפת בחברה במגזרי ההצמדה השונים ולנקוט בצעדים, במידת הצורך, לגידור החשיפה וזאת בהתאם להערכות לגבי השוק ובכפוף למגבלות.

החברה הקטינה את החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית, באמצעות קיצור מח"מ ומעבר מריבית קבועה לריבית משתנה בחלק מהמכשירים הפיננסיים.

דב קוטלר

מנהל כללי

אירית איזקסון

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 25 בפברואר 2010.

פועלים אקספרס בע"מ

סקירת ההנהלה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

תוכן העניינים

עמוד	
80	תוספת 1: מאזנים - מידע רב תקופתי
81	תוספת 2: דוחות רווח והפסד - מידע רב תקופתי
82	תוספת 3: שיעורי הכנסה והוצאה
92	תוספת 4: חשיפה של החברה לשינויים בשיעורי הריבית
96	תוספת 5: מאזנים לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני
98	תוספת 6: דוחות רווח והפסד לרבעון - מידע רב רבעוני

מאזנים - מידע רב תקופתי

תוספת 1

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

ליום 31 בדצמבר				
2006	2007	2008	2009	
נכסים				
119	140	189	195	מזומנים ופיקדונות בבנקים
839	992	1,066	1,234	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	1	1	1	מחשוב וציוד
6	4	5	4	נכסים אחרים
965	1,137	1,261	1,434	סך כל הנכסים
התחייבויות				
3	*-	2	6	אשראי מתאגידים בנקאיים
919	1,079	1,179	1,305	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	-	25	כתבי התחייבויות נדחים
12	13	17	12	התחייבויות אחרות
934	1,092	1,198	1,348	סך כל ההתחייבויות
31	45	63	86	הון עצמי
965	1,137	1,261	1,434	סך כל ההתחייבויות וההון

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

דוחות רווח והפסד – מידע רב תקופתי

תוספת 2

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2006	2007	2008	2009	
הכנסות				
163	190	**212	220	מעסקאות בכרטיסי אשראי
				רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני
3	*-	(1)	*-	הפרשה לחובות מסופקים
*-	-	**1	1	הכנסות אחרות
166	190	212	221	סך כל ההכנסות
הוצאות				
2	*-	**2	2	הפרשה לחובות מסופקים
67	78	**82	85	תפעול
24	31	35	30	מכירה ושיווק
13	14	15	18	הנהלה וכלליות
42	47	53	55	תשלומים לבנקים
148	170	187	190	סך כל ההוצאות
18	20	25	31	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	6	7	8	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
12	14	18	23	רווח נקי
120	140	180	230	רווח נקי בסיסי ומדולל למניה רגילה (בש"ח)

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

שיעורי הכנסה והוצאה

תוספת 3

מטבע ישראלי לא צמוד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009			
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	במיליון ש"ח		
0.16	2	1,241	נכסים (3)
0.16	2	1,241	סך הכל נכסים
-	(* -)	1,174	התחייבויות
-	(* -)	1,174	סך הכל התחייבויות
0.16			פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009			
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	במיליון ש"ח		
-	-	7	נכסים
-	-	7	סך הכל נכסים
-	-	7	התחייבויות
-	-	7	סך הכל התחייבויות
-			פער הריבית

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב בסך הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

מטבע חוץ

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009			
שיעור	הכנסות	יתרה	
הכנסה	(הוצאות)	ממוצעת (1)	
(הוצאה) (2)	מימון		
אחוזים	במיליון ש"ח		
(2.94)	(1)	34	נכסים
(2.94)	(1)	34	סך הכל נכסים
(5.00)	(1)	20	התחייבויות
(5.00)	(1)	20	סך הכל התחייבויות
(7.94)			פער הריבית

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי הכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009			
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	במיליון ש"ח		
0.08	1	1,282	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3)
0.08	1	1,282	סך הכל נכסים
(0.08)	(1)	1,201	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
(0.08)	(1)	1,201	סך הכל התחייבויות
-			פער הריבית
			רווח מפעילות מימון
			*_

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב בסך הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

סכומים מדווחים

סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009	
יתרה ממוצעת (1)	
במיליון ש"ח	
1,282	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (2)
*-	נכסים כספיים אחרים
(* -)	הפרשה קבוצתית לחובות מסופקים
1,282	סך הכל נכסים
1,201	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
14	התחייבויות כספיות אחרות
1,215	סך הכל התחייבויות
סך הכל עודף נכסים כספיים על	
67	התחייבויות כספיות
5	נכסים לא כספיים
*-	התחייבויות לא כספיות
72	סך הכל האמצעים ההוניים

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב בסך הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

מטבע חוץ - נומינלי בדולר ארה"ב

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009		
שיעור	הכנסות	יתרה
הכנסה	(הוצאות)	ממוצעת (1)
(הוצאה) (2)	מימון	במיליון דולר של ארה"ב
אחוזים		
-	(*)-	9
-	(*)-	9
		נכסים
		סך הכל נכסים
-	(*)-	5
-	(*)-	5
		התחייבויות
		סך הכל התחייבויות
-		פער הריבית

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

מטבע ישראלי לא צמוד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008			
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	במיליון ש"ח		
0.35	4	**1,146	נכסים
0.35	4	1,146	סך הכל נכסים
-	(*-) (-)	**1,107	התחייבויות
-	(*-) (-)	1,107	סך הכל התחייבויות
0.35			פער הריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008			
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	במיליון ש"ח		
-	-	7	נכסים
-	-	7	סך הכל נכסים
-	-	7	התחייבויות
-	-	7	סך הכל התחייבויות
-			פער הריבית

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

מטבע חוץ

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008			
שיעור	הכנסות	יתרה	
הכנסה	(הוצאות)	ממוצעת (1)	
(הוצאה) (2)	מימון		
אחוזים	במיליון ש"ח		
(9.76)	(4)	41	נכסים
(9.76)	(4)	41	סך הכל נכסים
(6.25)	(1)	16	התחייבויות
(6.25)	(1)	16	סך הכל התחייבויות
(16.01)			פער הריבית

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי הכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008			
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)	
אחוזים	במיליון ש"ח		
-	*-	**1,194	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (3)
-	*-	1,194	סך הכל נכסים
(0.09)	(1)	**1,130	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
(0.09)	(1)	1,130	סך הכל התחייבויות
(0.09)			פער הריבית
	(1)		רווח מפעילות מימון

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב בסך הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

סכומים מדווחים

סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008	
יתרה ממוצעת (1)	
במיליון ש"ח	
1,194	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון** (2)
1	נכסים כספיים אחרים**
(*)	הפרשה קבוצתית לחובות מסופקים
1,195	סך הכל נכסים
1,130	התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון**
13	התחייבויות כספיות אחרות**
1,143	סך הכל התחייבויות
סך הכל עודף נכסים כספיים על	
52	התחייבויות כספיות
4	נכסים לא כספיים**
1	התחייבויות לא כספיות
55	סך הכל האמצעים ההוניים

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוספה היתרה הממוצעת של הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב בסך הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

שיעורי הכנסה והוצאה (המשך):

תוספת 3 (המשך):

מטבע חוץ - נומינלי בדולר ארה"ב

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008		
שיעור הכנסה (הוצאה) (2)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (1)
במיליון דולר של ארה"ב		
אחוזים		נכסים
(9.09)	(1)	11
(9.09)	(1)	11
התחייבויות כספיות במט"ח שגרמו הוצאות מימון		
-	(* -)	4
סך הכל התחייבויות		
-	(* -)	4
פער הריבית		
(9.09)		

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים, לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.

(2) מחושב על בסיס שנתי.

הערה: נתונים מלאים על שיעורי ההכנסה וההוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל דורש.

חשיפה של החברה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2009

תוספת 4

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

מעל 3 שנים עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל חודש עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
----------------------	-------------------	-----------------	----------------------	------------------

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים:

-	49	249	253	830	נכסים פיננסיים
-	49	249	253	830	סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות:

-	48	291	260	686	התחייבויות פיננסיות
-	48	291	260	686	סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

-	1	(42)	(7)	144	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
96	96	95	137	144	החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד

נכסים פיננסיים:

-	-	1	1	4	נכסים פיננסיים
-	-	1	1	4	סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות:

2	3	3	2	2	התחייבויות פיננסיות
2	3	3	2	2	סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

(2)	(3)	(2)	(1)	2	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
(6)	(4)	(1)	1	2	החשיפה המצטברת במגזר

משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל 5 שנים
0.18	1.29	1,381	-	-
0.18	1.29	1,381	-	-
0.21	1.29	1,287	2	-
0.21	1.29	1,287	2	-
		94	(2)	-
				96
0.21	1.29	6	-	-
0.21	1.29	6	-	-
6.78	2.32	36	-	24
6.78	2.32	36	-	24
		(30)	-	(24)
				(30)

חשיפה של החברה לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 בדצמבר 2009 (המשך):

תוספת 4 (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

מעל 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
------------	-----------------	---------------------	----------------------	------------------

מטבע חוץ

נכסים פיננסיים:

-	1	3	2	33	נכסים פיננסיים
-	1	3	2	33	סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות:

-	1	4	4	11	התחייבויות פיננסיות
-	1	4	4	11	סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

-	-	(1)	(2)	22	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
19	19	19	20	22	החשיפה המצטברת במגזר

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים:

-	50	253	256	867	נכסים פיננסיים
-	50	253	256	867	סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות:

2	52	298	266	699	התחייבויות פיננסיות
2	52	298	266	699	סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

(2)	(2)	(45)	(10)	168	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
109	111	113	158	168	החשיפה המצטברת במגזר

משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שעור תשואה פנימי באחוזים	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל 5 שנים
0.07	1.29	39	-	-
0.07	1.29	39	-	-
0.19	1.29	24	4	-
0.19	1.29	24	4	-
		15	(4)	-
				19
0.17	1.29	1,426	-	-
0.17	1.29	1,426	-	-
0.38	1.78	1,347	6	24
0.38	1.78	1,347	6	24
		79	(6)	(24)
				85

מאזנים לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני

תוספת 5

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

בשנת 2009				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
נכסים				
173	110	127	195	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,068	1,122	1,168	1,234	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	51	25	-	ניירות ערך
1	1	1	1	מחשוב וציוד
6	5	5	4	נכסים אחרים
1,248	1,289	1,326	1,434	סך כל הנכסים

התחייבויות				
10	2	3	6	אשראי מתאגידים בנקאיים
1,155	1,202	1,229	1,305	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	-	-	25	כתבי התחייבויות נדחים
16	14	17	12	התחייבויות אחרות
1,181	1,218	1,249	1,348	סך כל ההתחייבויות

67	71	77	86	הון עצמי
1,248	1,289	1,326	1,434	סך כל ההתחייבויות והון

מאזנים לסוף כל רבעון - מידע רב רבעוני (המשך):

תוספת 5 (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

בשנת 2008				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
נכסים				
166	161	182	189	מזומנים ופיקדונות בבנקים
967	1,027	1,129	1,066	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	1	1	1	מחשוב וציוד
4	4	4	5	נכסים אחרים
1,138	1,193	1,316	1,261	סך כל הנכסים
התחייבויות				
1	15	*-	2	אשראי מתאגידים בנקאיים
1,072	1,110	1,241	1,179	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
16	14	15	17	התחייבויות אחרות
1,089	1,139	1,256	1,198	סך כל ההתחייבויות
הון עצמי				
49	54	60	63	
1,138	1,193	1,316	1,261	סך כל ההתחייבויות והון

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

דוחות רווח והפסד לרבעון - מידע רב רבעוני

תוספת 6

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

בשנת 2009				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
הכנסות				
49	52	59	60	מעסקאות בכרטיסי אשראי (1)
				רווח מפעילות מימון לפני הפרשה
*_	*_	*_	*_	לחובות מסופקים
-	1	-	-	הכנסות אחרות
49	53	59	60	סך כל ההכנסות
הוצאות				
1	1	*_	(*_-)	הפרשה לחובות מסופקים
20	22	22	21	תפעול
8	8	9	5	מכירה ושיווק
4	4	5	5	הנהלה וכלליות
11	12	15	17	תשלומים לבנקים
44	47	51	48	סך כל ההוצאות
5	6	8	12	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
1	2	2	3	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
4	4	6	9	רווח נקי
רווח נקי בסיסי ומדולל למניה				
40	40	60	90	רגילה (בש"ח)

(1) הכנסות מעמלות בתי עסק מוצגות ללא קיזוז עמלות למנפיקים אחרים, המוצגות בנפרד כחלק מהוצאות התפעול.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

דוחות רווח והפסד לרבעון - מידע רב רבעוני (המשך):

תוספת 6 (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

בשנת 2008				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
הכנסות				
49	53	59	51	מעסקאות בכרטיסי אשראי**
				רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני
(1)	*-	*-	*-	הפרשה לחובות מסופקים
1	(* -)	-	-	הכנסות אחרות**
49	53	59	51	סך כל ההכנסות
הוצאות				
(* -)	*-	2	*-	הפרשה לחובות מסופקים**
20	22	19	21	תפעול**
7	7	10	11	מכירה ושיווק
3	4	4	4	הנהלה וכלליות
13	14	16	10	תשלומים לבנקים
43	47	51	46	סך כל ההוצאות
6	6	8	5	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
2	1	2	2	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
4	5	6	3	רווח נקי
רווח נקי בסיסי ומדולל				
40	50	60	30	למניה רגילה (בש"ח)

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

הצהרה (Certification)

אני, דב קוטלר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של פועלים אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2009 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

דב קוטלר

מנהל כללי

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.
(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

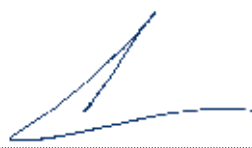
תל אביב, 25 בפברואר 2010.

הצהרה (Certification)

אני, סיגל ברמק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של פועלים אקספרס בע"מ (להלן: "החברה") לשנת 2009 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.
(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

סיגל ברמק

מנהלת המחלקה לחשבות וכספים

חשבונאית ראשית

תל אביב, 25 בפברואר 2010.

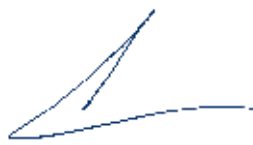
דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

הדירקטוריון וההנהלה של חברת פועלים אקספרס בע"מ (להלן, "החברה") אחראים להקמה ולקיום של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי (כהגדרתה בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). מערכת הבקרה הפנימית של החברה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של בטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2009, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של **Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO)** (believes). בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2009, הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2009 בוקרה על-ידי רואי החשבון המבקרים של החברה סומך חייקין רואי חשבון וזיו האפט רואי חשבון, כפי שצויין בדוח שלהם בעמוד 109 אשר בו נכללה חוות דעת בלתי מסויגת בדבר האפקטיביות של הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2009.

סיגל ברמק

מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
חשבונאית ראשית

דב קוטלר

מנהל כללי

אירית איזקסון

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 25 בפברואר 2010

דין וחשבון ליום 31 בדצמבר 2009

פועלים אקספרס בע"מ

דוחות כספיים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

תוכן העיניים

עמוד	
107	דוח רואי החשבון המבקרים - בקרה פנימית על דיווח כספי
109	דוח רואי החשבון המבקרים - דוחות כספיים שנתיים
111	מאזנים
112	דוחות רווח והפסד
113	דוחות על השינויים בהון העצמי
114	דוחות על תזרימי המזומנים
115	ביאורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של פועלים אקספרס בע"מ - בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית של פועלים אקספרס בע"מ (להלן - החברה) על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2009, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). הדירקטוריון והנהלת החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי, ולהערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקנים של המועצה לפיקוח על החשבונאות של חברות ציבוריות (Public Company Accounting Oversight Board) (ארה"ב), כפי שאומצו על-ידי המפקח על הבנקים. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע כדי להשיג מידה סבירה של בטחון בדבר שאלת קיומה של בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי, מכל הבחינות המהותיות. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון לקיומה של חולשה מהותית, בדיקה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים שחשבונו כי הם נחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית של החברה על דיווח כספי הינה תהליך המתוכנן כדי לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בקרה פנימית של החברה על דיווח כספי כוללת את המדיניות והנהלים אשר: (1) שייכים לשמירת רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות באופן מדויק ונאות את העסקאות וההעברות של נכסי החברה: (2) מספקים מידה סבירה של בטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, ושתקבולים ותשלומים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות של הנהלת החברה והדירקטורים שלה; ו-(3) מספקים מידה סבירה של בטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה לא מורשים של נכסי החברה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עלולה שלא למנוע או שלא לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, ההשלכות של הערכת אפקטיביות כלשהי על תקופות עתידיות נתונות לסיכון שבקורות עלולות להפוך לבלתי מתאימות בגלל שינויים בתנאים, או שרמת הציות למדיניות או לנהלים עלולה להידרדר.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2009, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO).

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שיישומם בביקורת של חברות כרטיסי אשראי נקבע לפי ההנחיות של המפקח על הבנקים, את המאזנים של החברה לימים 31 בדצמבר 2009 ו-2008 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים של החברה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009, והדוח שלנו מיום 25 בפברואר 2010 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על הדוחות הכספיים הנ"ל.

זיו האפט

רואי חשבון

סומך חייקין

רואי חשבון

תל אביב, 25 בפברואר 2010.

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של פועלים אקספרס בע"מ

ביקרנו את המאזנים של פועלים אקספרס בע"מ (להלן - **החברה**) לימים 31 בדצמבר 2009 ו- 2008 ואת דוחות רווח והפסד, הדוחות על השינויים בהון העצמי והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973 ותקני ביקורת מסוימים שישומם בביקורת של חברות כרטיסי אשראי נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שישומו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על-ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2009 ו- 2008 ואת תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP). כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

ביקרנו גם, בהתאם לתקנים של המועצה לפיקוח על החשבונאות של חברות ציבוריות (Public Company Accounting Oversight Board) (ארה"ב), כפי שאומצו על-ידי המפקח על הבנקים, את הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2009, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית של ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), והדוח שלנו מיום 25 בפברואר 2010, כלל חוות דעת בנוסח האחיד.

זיו האפט

רואי חשבון

סומך חייקין

רואי חשבון

תל אביב, 25 בפברואר 2010.

מאזנים

סכומים מדווחים

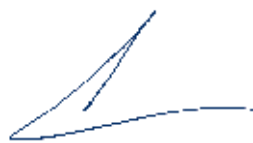
במיליון ש"ח

ליום 31 בדצמבר			
2008	2009	ביאור	
נכסים			
189	195	3	מזומנים ופיקדונות בנקים
1,066	1,234	4,5,6	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
1	1	7	מחשוב וציוד
5	4	8	נכסים אחרים
1,261	1,434		סך כל הנכסים

התחייבויות

2	6	9	אשראי מתאגידים בנקאיים
1,179	1,305	10	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
-	25	11	כתבי התחייבויות נדחים
17	12	12	התחייבויות אחרות
1,198	1,348		סך כל ההתחייבויות
		17	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות
63	86	13	הון עצמי
1,261	1,434		סך כל ההתחייבויות וההון

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סיגל ברמק

מנהלת המחלקה לחשבות וכספים
חשבונאית ראשית

דב קולטר

מנהל כללי

אירית איזקסון

יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 25 בפברואר 2010.

דוחות רווח והפסד

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2007	2008	2009	ביאור	
הכנסות				
190	(2) 212	220	20	מעסקאות בכרטיסי אשראי (1)
				רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני
*-	(1)	*-	21	הפרשה לחובות מסופקים
-	(2) 1	1		אחרות
190	212	221		סך כל ההכנסות
הוצאות				
*-	(2) 2	2	5	הפרשה לחובות מסופקים
78	(2) 82	85	22	תפעול
31	35	30	23	מכירה ושיווק
14	15	18	24	הנהלה וכלליות
47	53	55	117	תשלומים לבנקים
170	187	190		סך כל ההוצאות
20	25	31		רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	7	8	25	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
14	18	23		רווח נקי
140	180	230		רווח נקי בסיסי ומדולל למניה רגילה (בש"ח)
100,00	100,000	100,000		מספר המניות הרגילות ששימש לחישוב

(1) הכנסות מעמלות בתי עסק מוצגות ללא קיזוז עמלות למנפיקים אחרים, המוצגות בנפרד כחלק מהוצאות התפעול (ראה ביאור 22).

ראה גם ביאור 2 - מדיניות חשבונאית.

(2) סווג מחדש.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

סך הכל הון עצמי	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סך הכל הון המניות וקרנות הון	קרנות הון		הון המניות
			בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות	בגין עסקאות תשלום מבוסס מניות	
31	31	-	*-	*-	31
יתרה ליום 1 בינואר 2007					
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות					
*-	-	-	*-	*-	-
רווח נקי					
14	14	-	-	-	-
45	45	-	*-	*-	45
יתרה ליום 31 בדצמבר 2007					
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות					
*-	-	-	*-	*-	-
רווח נקי					
18	18	-	-	-	-
63	63	-	*-	*-	63
יתרה ליום 31 בדצמבר 2008					
הטבה בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות					
*-	-	-	*-	*-	-
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
*-	-	*-	-	-	-
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד					
(* -)	-	(* -)	-	-	-
23	23	-	-	-	-
86	86	-	*-	*-	86
יתרה ליום 31 בדצמבר 2009					

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	2009
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת		
14	18	23
רווח נקי לשנה		
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעולות:		
*_	*_	*_
פחת על מחשוב וציוד		
*_	1	1
הפרשה לחובות מסופקים		
-	-	(*_-)
רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה		
2	*_	*_
מיסים נדחים, נטו		
*_	(1)	1
ירידה (עליה) בנכסים אחרים		
1	4	(5)
(ירידה) עליה בהתחייבויות אחרות		
17	22	20
מזומנים נטו מפעילות שוטפת		
תזרימי מזומנים לפעילות בנכסים		
-	-	(*_-)
הפקדת פיקדונות בבנקים **		
-	-	*_
משיכת פיקדונות בבנקים **		
*_	(4)	(25)
אשראי למחזיקי כרטיס ולבתי עסק, נטו		
(153)	(71)	(144)
עליה בחייבים אחרים בגין פעילות בכרטיסי אשראי, נטו		
-	-	(76)
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה		
-	-	77
תמורת ממכרת ניירות ערך זמינים למכירה		
(*_-)	(*_-)	(1)
רכישת מחשוב וציוד		
(153)	(75)	(169)
מזומנים נטו לפעילות בנכסים		
תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות		
(3)	2	4
אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו		
160	100	126
עליה בזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי		
-	-	25
הנפקת כתבי התחייבות נדחים		
157	102	155
מזומנים נטו מפעילות בהתחייבויות		
21	49	6
עליה במזומנים ושווי מזומנים		
119	140	189
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת שנה		
140	189	195
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה		

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** לתקופה מקורית מעל 3 חודשים.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

- א. פועלים אקספרס בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה והתאגדה בשנת 1995 והינה בבעלות מלאה של בנק הפועלים בע"מ. החברה הינה תאגיד עזר על-פי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981. החברה עוסקת בהנפקה ובסליקה של עסקאות כרטיסי אשראי של המותג "אמריקן אקספרס".
- ב. חברת ישראלכרט בע"מ (להלן - "ישראלכרט"), חברה אחות, מתפעלת עבור החברה את מערך כרטיסי האשראי של החברה. לצורך כך קיים בין החברה לישראלכרט הסכם המסדיר את דרך ההתחשבות ביניהן (ראה ביאור 17ה).
- ג. הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר דיווח כספי על-ידי חברות כרטיסי אשראי.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית

א. הגדרות

- בדוחות כספיים אלה:
1. החברה - פועלים אקספרס בע"מ.
 2. החברה האם - בנק הפועלים בע"מ.
 3. צדדים קשורים - כמשמעותם בגילוי דעת מספר 29 של לשכת רואי חשבון בישראל, למעט בעלי עניין.
 4. בעלי עניין - כמשמעותם בפסקה (1) להגדרת "בעל עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968.
 5. בעלי שליטה - כמשמעותם בתקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996.
 6. מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
 7. דולר - דולר של ארצות הברית.
 8. סכום מותאם - סכום נומינלי היסטורי שהותאם למדד בגין חודש דצמבר 2003, בהתאם להוראות גילוי דעת 23 ו-36 של לשכת רואי חשבון בישראל.
 9. סכום מדווח - סכום מותאם למועד המעבר (31 בדצמבר 2003), בתוספת סכומים בערכים נומינליים, שנוספו לאחר מועד המעבר ובניכוי סכומים שנגרעו לאחר מועד המעבר.
 10. דיווח כספי מותאם - בערכים המותאמים על-פי השינויים בכח הקניה הכללי של המטבע הישראלי בהתאם להוראות גילוי הדעת של לשכת רואי החשבון בישראל.
 11. דיווח כספי נומינלי - דיווח כספי המבוסס על סכומים מדווחים.
 12. מטבע הפעילות - המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית שבה החברה פועלת; בדרך כלל, זהו המטבע של הסביבה שבה תאגיד מפיק ומוציא את עיקר המזומנים.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

ב. דוחות כספיים בסכומים מדווחים

1. בחודש אוקטובר 2001 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 12, הפסקת ההתאמה של דוחות כספיים. בהתאם לתקן זה, ובהתאם לתקן חשבונאות מספר 17 שפורסם בחודש דצמבר 2002, הופסקה ההתאמה של הדוחות הכספיים לאינפלציה החל מיום 1 בינואר 2004. עד ליום 31 בדצמבר 2003, המשיכה החברה לערוך דוחות מותאמים בהתאם לגילוי דעת 36 של לשכת רואי חשבון בישראל. החברה מיישמת את הוראות התקן ולפיכך הופסקה, כאמור, ההתאמה החל מיום 1 בינואר 2004, זאת בכפוף להוראות מעבר שנקבעו לעניין זה על ידי המפקח על הבנקים. (בביאור 27 כלול מידע על נתוני החברה בערכים נומינליים היסטוריים).
2. סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.
3. בדוחות הכספיים "עלות" משמעותה עלות בסכום מדווח.

ג. מטבע פעילות ומטבע הצגה

מטבע הפעילות ומטבע ההצגה של החברה הינו שקל חדש. הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח ומעוגלים למיליון הקרוב.

ד. עקרונות הדיווח

1. מאזנים
 - א. פריטים לא כספיים מוצגים בסכומים מדווחים.
 - ב. פריטים כספיים מוצגים במאזן בערכים נומינליים היסטוריים לתאריך המאזן.
2. דוחות רווח והפסד
 - א. הכנסות והוצאות הנובעות מפריטים לא כספיים או מהפרשות הכלולות במאזן נגזרות מהתנועה בין הסכום המדווח ביתרת פתיחה לבין הסכום המדווח ביתרת סגירה.
 - ב. יתר מרכיבי דוח הרווח וההפסד מוצגים בערכים נומינליים.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

ה. הצמדה ומטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבע הפעילות לפי שער החליפין, אשר פורסם על-ידי בנק ישראל, שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ בתאריך הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף באותו יום. הפרשי שער בגין הסעיפים הכספיים הינו ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות בתחילת התקופה, כשהוא מתואם לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך התקופה לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין בסוף התקופה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן.

נכסים והתחייבויות הצמודים למדד, נכללו לפי תנאי ההצמדה שנקבעו לגבי כל יתרה.

להלן נתונים לגבי מדדי המחירים לצרכן (בסיס 2006 = 100) שערי החליפין ושיעורי השינוי בתקופת החשבון:

ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
102.5	106.4	110.6	מדד המחירים לצרכן (בנקודות)
3.846	3.802	3.775	שער הדולר של ארה"ב (בש"ח ל-1 דולר)

שיעור השינוי באחוזים בשנה שנסתיימה			
ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
3.4	3.8	3.9	מדד המחירים לצרכן
(9.0)	(1.1)	(0.7)	שער הדולר של ארה"ב

השפעות השינויים בשערי החליפין של מטבע חוץ

החברה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 13 בדבר "השפעות השינויים בשערי החליפין של מטבע חוץ". התקן עוסק בתרגום עסקאות במטבע חוץ ובתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ לצורך שילובם בדוחות הכספיים של החברה. עסקאות הנקובות במטבע חוץ נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. הפרשי שער הנובעים מסילוק פריטים כספיים, או הנובעים מדיווח על פריטים כספיים של החברה לפי שערי חליפין שונים מאלה ששימשו לרישום הראשוני במהלך התקופה, או מאלה שדווחו בדוחות כספיים קודמים, נזקפו לדוח רווח והפסד.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

ו. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשת הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

ז. מזומנים ופיקדונות בבנקים

מזומנים ופיקדונות בבנקים כוללים מזומנים ופיקדונות בבנקים, שתקופת הפקדתם המקורית לא עלתה על שלושה חודשים.

ח. ניירות ערך

ניירות הערך בהחזקת החברה מסווגים על ידה כניירות ערך זמינים למכירה. בהתאם, ניירות הערך מוצגים במאזן לפי השווי ההוגן המבוסס בדרך כלל על שערי בורסה. צבירת ריבית, הפרשי הצמדה ושער הפחתת פרמייה או ניכיון (לפי שיטת הריבית האפקטיבית) וכן הפסדים מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני נזקפים לדוח רווח והפסד. רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמה לשווי ההוגן בניכוי מס, נזקפים ישירות לסעיף נפרד במסגרת ההון העצמי ומועברים לדוח רווח והפסד בעת מימוש או פדיון.

ט. חייבים וזכאים בגין עסקאות בכרטיסי אשראי

במועד קליטת עסקה בכרטיס אשראי, כוללת החברה במאזן חוב של מחזיק הכרטיס, במידה והיא החברה המנפיקה, או חוב של הארגון הבינלאומי וזאת כנגד התחייבות לתשלום לבית העסק. אם בית העסק אינו מקבל שירותי סליקה מהחברה, רושמת החברה התחייבות לתשלום לארגון הבינלאומי.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

י. קיזוז מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מוצגים במאזן בסכום נטו רק כאשר קיימת לחברה זכות חוקית ניתנת לאכיפה לקיזוז וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בזמנית.

יא. העברות ושירות של נכסים פיננסיים וסילוק של התחייבויות

החברה מיישמת את כללי המדידה והגילוי שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי 140 (FAS 140), כללי חשבונאות להעברות ושירות של נכסים פיננסיים, ולסילוק של התחייבויות, לצורך הבחנה בין העברות נכסים פיננסיים שירשמו כמכירה לבין העברות אחרות. לאור זאת, מיושם העיקרון לפיו נכס פיננסי שהועבר יוצג במאזן של הצד השולט בו, בין אם הוא מעביר הנכס ובין אם הוא מקבל הנכס. לעניין זה, נקבעו מבחני השליטה המתייחסים לעסקאות העברת נכסים פיננסיים (כגון: עסקאות רכש חוזר, השאלה של ניירות ערך, איגוח הלוואות, מכירה והשתתפות בהלוואות). התיקונים להוראות הדיווח לציבור חלים על החברה בנוגע להעברות של נכסים פיננסיים, מתן שירות לנכסים פיננסיים וסילוק התחייבויות, שבוצעו לאחר 31 בדצמבר 2006 ואשר מנוהלות על פי כללי ניהול (לרבות ניהול פיקדונות המרג'ין שנקבעו בנושא בארה"ב וכפי שפורסמו בטיוטת ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים). עסקאות שלא עומדות בכללי הניהול כאמור, טופלו לפי הוראות הדיווח לציבור שלפני אימוץ כללי FAS 140.

החברה גורעת התחייבות אם ורק אם ההתחייבות סולקה, כלומר אם התקיים אחד מהתנאים הבאים: (א) החברה שילמה למלווה והשתחרר ממחויבותו בגין ההתחייבות; או (ב) החברה שוחררה משפטית בהליך משפטי או בהסכמת המלווה מהיותו החייב העיקרי בגין ההתחייבות.

יב. הפרשה לחובות מסופקים

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים המשקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את ההפסד הגלום בחובות שגבייתם מוטלת בספק, בקביעת נאותות ההפרשות התבססה ההנהלה, בין היתר, על הערכת הסיכון על סמך המידע שבידה בדבר מצבם הכספי של החייבים, היקף פעילותם, הערכת הביטחונות שנתקבלו מהם וניסיון העבר. חובות מסופקים אשר לדעת הנהלת החברה אין סיכוי לגבותם, נמחקים על-פי החלטת ההנהלה. כמו כן, כוללים הדוחות הכספיים הפרשה קבוצתית לחובות מסופקים, אשר מחושבת לפי ניסיון העבר, בגין חובות אשר טרם זוהו בהם מאפייני סיכון שבגינם נדרשת הפרשה ספציפית.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

יג. הפרשה למבצעי מתנות (תכנית נאמנות) למחזיקי כרטיסי אשראי:

הדוחות הכספיים כוללים הפרשה לתכנית נאמנות למחזיקי כרטיסים. בקביעת נאותות ההפרשה מתבססת ההנהלה על ניסיון העבר הן באשר לאומדן שיעור ניצול הנקודות שצברו מחזיקי הכרטיסים בעתיד ועל העלות החזויה לנקודה, כפי שמתעדכנת מעת לעת, והן באשר לאומדן הזיכוי הכספי המגיע למחזיקי כרטיס ה-Blue.

יד. מחשוב וציוד

1. המחשבים והציוד מוצגים לפי העלות, בניכוי פחת נצבר. הפחת מחושב לפי "שיטת הקו הישר" על בסיס משך השימוש המשוער של הנכסים.

2. שיעורי הפחת השנתיים הם:

%	
מחשב וציוד היקפי	20-33
עלויות תכנה	25
ריהוט וציוד משרדי	6-10

3. עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי מטופלות בהתאם לתקן 30 - "נכסים בלתי מוחשיים". עלויות פיתוח תוכנה לשימוש עצמי מהוונות לאחר ששלב התכנון המקדמי הושלם, צפוי שהפרויקט יושלם והתוכנה תשמש לביצוע המטרות שיועדו לה.

ההיוון מופסק במועד בו התוכנה הושלמה מהותית והיא מוכנה לשימושה המיועד. עלויות פיתוח תוכנה שהונו מופחתות על-פי שיטת הקו הישר על בסיס משך השימוש המשוער של התוכנה.

טו. ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

החברה מיישמת את תקן חשבונאות מספר 15 - ירידת ערך נכסים (להלן: "התקן"). התקן קובע נהלים שעל החברה ליישם כדי להבטיח שנכסיה במאזן (שלגביהם חל התקן), לא יוצגו בסכום העולה על סכום בר-ההשבה שלהם, שהינו הגבוה מבין מחיר המכירה נטו לבין שווי השימוש (הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים לנבוע מהשימוש מנכס וממימושו).

התקן חל על כל הנכסים במאזן, למעט נכסי מס ונכסים כספיים. כאשר ערכו של נכס במאזן עולה על הסכום בר-ההשבה שלו, החברה מכירה בהפסד מירידת ערך בגובה הפער בין ערכו הפנקסני של הנכס לסכום בר-ההשבה שלו. הפסד שהוכר כאמור יבוטל רק אם חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת סכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר ההפסד האחרון מירידת ערך.

ביאור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

טז. מסים על ההכנסה

הוצאת מסים על הכנסה כוללת מסים שוטפים ונדחים. מסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד, אלא אם המס נובע מעסקה או אירוע אשר מוכרים ישירות בהון העצמי. במקרים אלו הוצאת המיסים על הכנסה נזקפת להון העצמי. המס השוטף הינו סכום המס הצפוי להשתלם (או להתקבל) על ההכנסה החייבת במס לשנה, כשהוא מחושב לפי שיעורי המס החלים לפי החוק שנחקק או נחקק למעשה לתאריך המאזן, והכולל שינויים בתשלומי המס המתייחסים לשנים קודמות.

החברה מבצעת יחוס מסים בשל הפרשים זמניים (temporary differences). הפרשים זמניים הינם הפרשים בין ערכם לצורכי מס של נכסים והתחייבויות לבין ערכם בספרים. יחוס המסים כאמור מתבצע בגין הפרשים הנוגעים לנכסים שצריכתם או הפחתתם מותרים לניכוי לצורכי מס.

יתרות המסים הנדחים (נכס או התחייבות) מחושבות בהתאם לגישת ההתחייבות לפי שיעורי המס שיחולו בעת ניצול המסים הנדחים, או בעת מימוש הטבות המס, בהתבסס על שיעורי המס וחוקי המס אשר נחקקו או אשר חקייתם הושלמה למעשה עד לתאריך המאזן.

הגורם העיקרי בגינו לא חושבו מסים נדחים הוא הטבת מס לקבל בגין הפרשי עיתוי כאשר אפשרות מימוש ההטבה מוטלת בספק.

הטבות המס בגין הענקות של מכשירים הוניים לעובדים שלא הוכרה בגינם הוצאה, נזקפו להון העצמי בתקופה בה הוכר הניכוי לצורך מס.

יז. תשלומים מבוססי מניות

למספר עובדים בחברה הוענקו אופציות למימוש למניות החברה האם.

החל מיום 1 בינואר 2006 מיישמת החברה את תקן חשבונאות מספר 24, "תשלום מבוסס מניות" (להלן - "התקן"). בהתאם להוראות התקן מכירה החברה בדוחות הכספיים בעסקאות תשלום מבוסס מניות, כולל עסקאות עם עובדים או צדדים אחרים המסולקות במכשירים הוניים, במזומן, או בנכסים אחרים. עסקאות תשלום מבוסס מניות שבהן מתקבלות סחורות או שירותים תמורת התשלום נרשמות לפי שוויין ההוגן.

לגבי עסקאות המסולקות במכשירים הוניים, התקן חל על הענקות שבוצעו לאחר ה-15 במרס 2005, אך טרם הבשילו עד ליום 1 בינואר 2006. באותו אופן התקן חל על שינויים שחלו בתנאי עסקאות המסולקות במכשירים הוניים שבוצעו לאחר ה-15 במרס 2005, גם אם ההענקות שבגינן בוצעו השינויים היו לפני תאריך זה.

בנוסף, התקן חל על התחייבויות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות הקיימות ביום 1 בינואר 2006. החברה רושמת כהוצאת שכר, עם גידול מקביל בהון העצמי, את ההטבה שנוצרה בעת הענקת כתבי אופציה לעובדים, בהתאם לשווי ההוגן של האופציות במועד ההענקה, תוך שימוש במודל בלק ושולס (Black & Scholes). לפי מדיניות זו, נפרסת ההטבה הנוצרת לאורך תקופת ההבשלה של כתבי האופציה בהתבסס על הערכות החברה בדבר מספר האופציות אשר צפוי שיבשילו, מלבד חילוטם כתוצאה מאי עמידה בתנאי שוק.

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

יח. זכויות עובדים

בגין כל ההתחייבויות בשל יחסי עובד-מעביד קיימות עתודות מתאימות על-פי דין, נוהג וציפיות ההנהלה. התחייבויות מסוימות מחושבות על בסיס אקטוארי. ההתחייבויות לפיצויי פרישה ופנסיה מכוסות בעיקרן על-ידי יעודות אשר מופקדות בקופות גמל לקצבה ולפיצויים ובפוליסות לביטוח מנהלים. בגין סכומי ההתחייבויות אשר אינם מכוסים, כאמור, נכללת הפרשה בדוחות הכספיים. ראה ביאור 14.

יט. התחייבויות תלויות

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות נאותות בגין תביעות, בהתאם להערכת ההנהלה ובהתבסס על הערכות יועציה המשפטיים. מתכונת הגילוי הינה על-פי הוראות המפקח על הבנקים, באופן שהתביעות שהוגשו כנגד החברה מסווגות לשלוש קבוצות:

1. סיכון צפוי (Probable) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מעל ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.
2. סיכון אפשרי (Reasonably Possible) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה בין- 20% ל- 70%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים, אלא רק ניתן גילוי.
3. סיכון קלוש (Remote) - הסתברות להתממשות החשיפות לסיכון הינה מתחת ל- 20%. בגין תביעה הנכללת בקבוצת סיכון זו לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים ולא ניתן גילוי (למעט תביעות יצוגיות).

תביעה שלגביה יש קביעה של המפקח על הבנקים כי החברה נדרשת להשיב כספים, מסווגת כצפויה ונערכת בגינה הפרשה בגובה הסכום שהחברה נדרשת להשיב.

כ. הכרה בהכנסה

1. הכנסות מעמלות סליקה נכללות בדוח רווח והפסד במועד קליטת העסקה בחברה על בסיס מצטבר עם השלמת השירות. בעסקאות תשלומים הממומנות על-ידי בתי העסק, נזקפות ההכנסות לגבי כל תשלום כעסקה נפרדת.
2. החברה מיישמת את הוראות הבהרה 8 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בדבר "דיווח הכנסות על בסיס ברוטו או על בסיס נטו" ובהתאם מציגה את ההכנסות מעמלות סליקה על בסיס ברוטו ואילו עמלות למנפיקים אחרים מוצגים בסעיפי ההוצאות.
3. הכנסות מדמי כרטיס, דמי תפעול ועמלת חיוב נדחה הנגבות ממחזיקי כרטיסים נכללות בדוח רווח והפסד על בסיס מצטבר. (החל מחודש יולי 2008 הופסקה גביית דמי תפעול על-פי תיקון בחוק הבנקאות (שרות ללקוחות)).
4. הכנסות מריבית נרשמות על בסיס מצטבר ומוכרות לפי שיטת הריבית למעט הכנסות ריבית על חובות בפיגור והריבית בגינם נזקפת לדוח רווח והפסד על בסיס הגבייה בפועל.

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כא. רווח למניה

החברה מציגה נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלה. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של החברה במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה. הרווח המדולל למניה נקבע על ידי התאמת הרווח או ההפסד, המתייחס לבעלי המניות הרגילות והתאמת הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שבמחזור בגין ההשפעות של כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדללות, הכוללות, בין היתר, שטרות הניתנים להמרה במניות, כתבי אופציה למניות וכתבי אופציה למניות שהוענקו לעובדים.

כב. דיווח מגזרי

הדיווח המגזרי מוצג בהתאם להוראות המפקח על הבנקים - ראה גם ביאור 26.

כג. דוח על תזרימי המזומנים

הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות בנכסים, ומפעילות בהתחייבויות ובהון. תזרימי המזומנים מפעילות בנכסים ובהתחייבויות ובהון מוצגים נטו, למעט תנועה בניירות ערך להשקעה ובנכסים לא כספיים. סעיף המזומנים ושווה המזומנים כולל מזומנים, פיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את **תקן חשבונאות 29**, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 והמחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל עדיין על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בהתייחס לאופן יישום התקן על ידי תאגידים בנקאיים המפקח על הבנקים הודיע, בין היתר, כי במחצית השנייה של שנת 2009 יפרסם את החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר, בדבר "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)", אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי.

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בהתאם לתקני ה-IFRS הינו: בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאים וחברות כרטיסי אשראי לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על ידי הפיקוח על הבנקים. בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית. בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילו ודיווח.

לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחות כספיים של תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. למידע בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסויימים, ראה באור כד' (5) ג'.

2. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את **תקן חשבונאות 23**, הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי הוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן: (1) העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה; (2) נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או חלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו; ו-(3) הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

באור 2 - כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

במאי 2008 הופץ מכתב על ידי המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על פי המכתב, ככוונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקאות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקאות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים;

בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יישמו כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב החלים על תאגידים בנקאיים בארה"ב, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים; בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארה"ב יש ליישם את החלקים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארה"ב כאמור לעיל.

למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

3. בחודש מאי 2009 פרסם ה-FASB את **תקן חשבונאות אמריקאי 166 (FAS 166)**, העברות ושירות של נכסים פיננסיים (תיקון ל-FAS 140). FAS 166 מבטל את עקרון הישות הכשירה למטרה מיוחדת (QSPE), קובע תנאים מחמירים יותר לטיפול חשבונאי כמכירה בהעברת חלק של נכסים פיננסיים, כולל הבהרות לתנאים לגרעת נכסים פיננסיים, מתקן כללי מדידה בהכרה לראשונה של זכויות שנשמרו (retained interests) וכן מבטל כללי סיווג מחדש של איגוח משכנתאות בערבות (Guaranteed Mortgage Securitization).

במקביל, פרסם ה-FASB את תקן חשבונאות אמריקאי 167 (FAS 167), תיקונים לפרשנות 46 מתוקנת FIN 46 (R) - איחוד ישויות בעלות זכויות משתנות), המתקן כללים שנקבעו ב-FIN 46 (R) בקשר לאיחוד ישויות בעלות זכויות משתנות. FAS 167 מחייב לבחון חובת האיחוד לגבי כל הישויות שקודם לכן הוגדרו כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE), מעדכן קריטריונים לזיהוי ישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs), משנה את הגישה לקביעת זהות הנהנה העיקרי (מהגישה המתבססת על מבחנים כמותיים לבחינה איכותית של זיהוי שליטה בזכויות פיננסיות) וכן, מחייב את התאגידים המדווחים לבצע בחינה מחדש של חובת איחוד ה-VIEs בתדירות גבוהה יותר.

בנוסף, FAS 166 וכן FAS 167 קובעים דרישות גילוי חדשות אשר נדרש לכלול בדוחות הכספיים השנתיים וכן בדוחות כספיים ביניים.

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 6 לספטמבר 2009 תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי (להלן: "תאגיד בנקאי") נדרש ליישם את הכללים שנקבעו ב-FAS 166 ו-FAS 167, לרבות דרישות הגילוי שנקבעו בהם מיום 1 בינואר 2010 ואילך בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנים אלו. ככלל, בהתאם להוראות מעבר אלה נדרש:

ליישם את דרישות ההכרה והמדידה בתקן לגבי העברות של נכסים פיננסיים שיבוצעו ביום 1 בינואר 2010 ואילך.

לבחון ביום 1 בינואר 2010 ואילך האם נדרש לאחד בהתאם ל-FAS 167 ישויות שהוגדרו לפי הכללים הישנים כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE).

כמו כן, חברה רשאית לא לתת גילוי למספרי השוואה לשנת 2009, לגבי דרישות גילוי שנוספו לראשונה בשל חוזר של הפיקוח על הבנקים.

ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 166 ו-FAS 167 אינה מהותית.

4. ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא, **המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי** (להלן: "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארה"ב ועל הוראות רגולטוריות מתייחסות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר, מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות בנושא סווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלו.

על פי החוזר נדרשת החברה לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה (appropriate) כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים (estimated) בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על פי החוזר נדרש לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך, באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". לעניין זה, "הפרשה פרטנית להפסדי אשראי" - תיושם עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות בויתור חשבונאי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר וכן לגבי החובות האחרים שמזוהים על ידי החברה לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת ערך בגינם אינה נכללת ב"הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי". ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבי של החוב,

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

או, כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר החברה קובעת שצפויה תפיסת נכס, על פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי. "הפרשה ספציפית להפסדי אשראי המוערכת על בסיס קבוצתי" - תיושם עבור הפרשות לירידת ערך של קבוצות גדולות של חובות קטנים והומוגניים וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה הספציפית להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי 5, *FAS 5 Accounting for Contingencies*, בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות ההומוגניות של חובות בעלות מאפייני סיכון דומים. ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5.

בנוסף לכך, נקבעו בהוראה הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר כי יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב אינו בר גביה (*uncollectible*) ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהלת החברה מאמצי גביה ארוכי טווח.

הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מהדוחות ליום 1 בינואר 2011 (להלן: "מועד היישום לראשונה") ואילך. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. לחילופין במועד היישום לראשונה תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יידרשו, בין היתר:

- ◆ למחוק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים למחיקה חשבונאית;
- ◆ לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור;
- ◆ לבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים; וכן
- ◆ לבחון את הצורך בהתאמת יתרת מסים שוטפים ומסים נדחים לקבל ולשלם. התאמות של יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2010 לדרישות הוראה זו, לרבות דרישות קביעת ההפרשה ודרישות התייעוד יכללו ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי. לעניין זה הובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש ליישום ההוראה צפויות השלכות על מערכת היחסים העתידית שבין החברה ללקוחותיה, הנובע מהדרישה ליישם עקרונות המתאימים לסביבה העסקית בארה"ב - בסביבה העסקית הקיימת בישראל. החמרה בדרישות התייעוד ודרישות להערכה וביצוע ההפרשה להפסדי אשראי הצפויים בגין חובות בסיווגים ובגין חשיפות האשראי החוץ מאזניות צפויות להשפיע לרעה על תוצאות המדווחות של החברה ועל מצבה הכספי.

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

בנוסף, יישום ההוראה מחייב היערכות ושינויים מהותיים במערכות המידע הקיימות - שאינן מותאמות, בשלב זה, לדיווח על פי העקרונות המוצעים. כמו כן, הערכת ההשפעה על יתרת האשראי במסלול הקבוצתי לא ניתנת לביצוע ללא בניית מערכת מידע שתקבע את הפרמטרים המובילים לבניית הקבוצות הומוגניות בעלות מאפייני סיכון דומים. מהסיבות המפורטות לעיל, הנהלת החברה אינה יכולה להעריך, בשלב זה, את השלכות יישום ההוראה, לכשתיושם לראשונה, על תוצאותיה הכספיות בעתיד.

בהמשך להוראה המקורית מיום 31 בדצמבר 2007, ביום 21 בפברואר 2010 פורסם חוזר (להלן: "החוזר") על-ידי המפקח על הבנקים הכולל בעיקר עדכונים והבהרות להנחיות שנקבעו בהוראה המקורית, וכן עדכונים להנחיות מסוימות הכלולות בהוראות ניהול בנקאי תקין, במטרה להתאים את הכללים והמינוחים הקיימים, למונחים ולהנחיות החדשים שנכללו בהוראה המקורית.

בחוזר תוקנו הוראות המעבר לשנים 2010 עד 2011, בהתאם לתיקונים אלו:

- ◆ הובהר כי מועד התחילה של ההוראות החדשות יהיה ה-1 בינואר 2011.
- ◆ במטרה לפשט את הכללים למדידת הפרשות להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי, הדורשות שימוש במודלים סטטיסטיים מורכבים והיסטוריית נתונים לגבי מחיקות חשבונאיות, שלא קיימות במערכת הבנקאית. נכלל נוסח סופי של הוראת שעה בדבר "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011-2012", הוראת השעה תפסיק לחול מיום ה-1 בינואר 2013.
- ◆ נכללה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחכ"א יכללו בביאור 2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010 ביאור פרופורמה המתייחס להשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות ליום 31 בדצמבר 2010, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה.
- ◆ נכללה דרישה כי תאגידים בנקאיים וחכ"א יכללו בדוח הדירקטוריון לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 דיון בהשפעת ההוראות החדשות על סעיפים מאזניים עיקריים בדוחות ליום 31 בדצמבר 2010 ועל איכות האשראי, במידה והוראות אלו היו מיושמות ביום זה.
- ◆ בנוסף, הובהר הגילוי שניתן בדוחות ליום 31 במרץ 2011 על ההשפעה של האימוץ לראשונה של ההוראות החדשות, לרבות מתכונת של דוח על השינויים בהון העצמי ושל התנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי ליום 31 במרץ 2011.

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

יישום דרישות ההוראה מחייב שדרוג ו/או הקמה של מערכת תשתית מחשובית על מנת להבטיח תהליך של הערכה וביצוע של הפרשה להפסדי אשראי לרבות מערכות בקרה פנימיות לבדיקת יישום נאות של ההוראה ותיקוף אפקטיביות השיטה לחישוב ההפרשה. החברה מבצעת את השלבים הבאים ליישום ההוראה הכוללים:

- ◆ פיתוח השינויים הנדרשים במערכות המידע.
- ◆ בדיקות קבלה פיתוחים במערכות.
- ◆ הפקת נתונים לשנת 2010 להצגה בדוחות הכספיים.

השלבים כאמור לעיל צפויים להסתיים עד תום הרבעון הראשון של שנת 2010. ליישום ההוראה כאמור, עלולה להיות השפעה על התוצאות המדווחות של החברה ואולם בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת ההשפעה והקיפה.

5. מדידות שווי הוגן, חלופת השווי הוגן ואימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים

ביום 31 בדצמבר, 2009 פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בנושא "מדידות שווי הוגן, חלופת השווי הוגן, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים" (להלן: החוזר). החוזר מאמץ את:

- (א) תקן חשבונאות אמריקאי 157, בנושא מדידות שווי הוגן (להלן: FAS 157);
- (ב) תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן: FAS 159);
- (ג) תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים.

(א) FAS 157, מדידת שווי הוגן

FAS 157 מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. כמו כן, FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן.

FAS 157 יחול מיום 1 בינואר, 2011 ואילך ויאומץ לראשונה במתכונת מוגבלת של יישום למפרע. לאור זאת, FAS 157 יישם מכאן ולהבא, למעט מכשירים פיננסיים אשר נמדדו לפני היישום לראשונה של FAS 157.

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום (המשך):

במועד היישום לראשונה, ההפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים הפיננסיים הנ"ל לבין ערכי השווי ההוגן של אותם מכשירים יוכר כהשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים ליום 1 בינואר, 2011, שתוצג בנפרד. דרישות הגילוי החדשות, לרבות הגילוי נדרש בדוחות שנתיים בלבד, יישמו ברבעון הראשון של 2011 ללא חובת יישום דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני היישום לראשונה של FAS 157.

לצורך קביעת סכום ההתאמה שירשם כהשפעה מצטברת ליתרת פתיחה של העודפים ליום 1 בינואר, 2011 ולוידוא ההתאמה של שיטות ההערכה של התאגיד הבנקאי לעקרונות של מחיר היציאה ולהנחיות אשר נקבעו ב-FAS 157, החברה תדרש לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על ידו למדידת שווי הוגן בהתחשב בנסיבות הרלוונטיות לעסקאות השונות, לרבות מחירי העסקאות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחור (back-testing) של סוגי עסקאות דומות.

לאור האמור לעיל, בוחנת החברה את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותה לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 157.

(ב) תקן חשבונאות אמריקאי 159, חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

מטרת FAS 159 הינה לאפשר הפחתת תנודתיות ברווחים מדווחים אשר נובעת ממדידה של נכסים מגודרים והתחייבויות מגודרות ומכשירים נגזרים מגדרים לפי בסיסי מדידה שונים.

FAS 159 יאפשר לחברה לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי ההוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא יידחו. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן כאמור לעיל תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף, FAS 159 קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בחוזר הובהר כי לא תבחר חלופת השווי ההוגן, אלא אם החברה תפתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לה למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, לא תיבחר חלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מפיקוח על הבנקים.

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

FAS 159 יחול מיום 1 בינואר, 2011 ואילך. יישום באימוץ למפרע או יישום באימוץ מוקדם אסורים. הוראות המעבר של המפקח על הבנקים מתייחסות ליישום לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה וכן לניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון באופן הבא:

◆ יישום על פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה: החברה רשאית לבחור בחלופת השווי ההוגן עבור פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה. במקרים אלה, היתרות המאזניות של פריטים כשירים אלה יותאמו לשווי הוגן וההשפעה של המדידה מחדש הראשונה בשווי הוגן תיזקף כהתאמה בגין השפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים.

◆ ניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון: ניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך המוחזקים לפדיון, המוחזקים במועד התחילה, כשירים לחלופת השווי ההוגן באותו מועד. אם חלופת השווי ההוגן נבחרת עבור נייר ערך כלשהו מבין ניירות ערך אלה במועד התחילה, רווחים והפסדים צבורים שטרם מומשו במועד זה ייכללו בהתאמה בגין השפעה מצטברת, ונייר הערך האמור ידווח ממועד זה כנייר ערך למסחר. כמו כן, יינתן גילוי נפרד לסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שסווגו מחדש מרווח כולל אחר מצטבר ולסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שלא הוכרו קודם לכן. הבחירה בעת האימוץ לראשונה, בחלופת השווי ההוגן עבור נייר ערך קיים המוחזק לפדיון לא תגרום להטלת ספק בכוונה של החברה להחזיק בעתיד באגרות חוב אחרות עד לפדיון.

החברה בוחנת את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 159.

(ג) אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים

בהתאם לחוזר אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים, המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. בפרט, בחוזר אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים בנושאים המפורטים להלן:

1. IAS 8, בנושא מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות;
2. IAS 21, בנושא השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ;
3. IAS 33, בנושא רווח למניה;
4. IFRS 2, בנושא תשלום מבוסס מניות;
5. IAS 29, בנושא דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות;
6. IAS 34, בנושא דיווח כספי לתקופות ביניים;
7. IFRS 3R, בנושא צירופי עסקים;

ביאור 2 – כללי דיווח ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך):

כד. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם (המשך):

8. IAS 27 (2008), בנושא דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים;
9. IAS 28, בנושא השקעות בחברות כלולות;
10. IAS 36, בנושא ירידת ערך נכסים;
11. IAS 17, בנושא חכירות;
12. IAS 16, בנושא רכוש קבוע;
13. IAS 40, בנושא נדל"ן להשקעה.

תקני דיווח כספי בינלאומיים המפורטים לעיל ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסים אליהם יאומצו בהתאם לעקרונות הבאים:

- ◆ במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, תאגיד בנקאי יפעל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- ◆ במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, תאגיד בנקאי יטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- ◆ במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- ◆ במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- ◆ במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

תאגידים בנקאיים יישמו את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המפורטים לעיל, ואת הפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלה החל מיום 1 בינואר, 2011 ואילך. היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים אשר אומצו בחוזר זה יבוצע בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בתקני דיווח כספי הבינלאומיים האלה, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה כאשר נדרש. מיום 1 בינואר, 2011 ואילך תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים המטופלים בחוזר בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שייקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ והבהרות של הפיקוח על הבנקים.

החברה בוחנת את השלכות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותה לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישומם לראשונה.

ביאור 3 - מזומנים ופיקדונות בבנקים

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר		
2008	2009	
3	4	מזומנים
186	191	פיקדונות בבנקים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים
189	195	סך הכל

ביאור 4 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר		2009		
2008	2009	שיעור ריבית ממוצעת שנתית		
		לעסקאות		
		בחודש	ליתרה	
		האחרון	ליום	
		%	%	
1,047	1,187	-	-	חייבים בגין כרטיסי אשראי (1) (2)
5	30	4.37	4.25	אשראי לבתי עסק (3)
1,052	1,217			סך הכל
(8)	(9)			בניכוי: הפרשה לחובות מסופקים
1,044	1,208			סך כל החייבים ואשראי לבתי עסק
21	25			ארגון בינלאומי לכרטיסי אשראי
1	1			הכנסות לקבל
*_	*_			אחרים
1,066	1,234			סך כל החייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
947	1,036			(1) מזה - באחריות הבנקים

(2) חייבים בגין כרטיסי אשראי - ללא חיוב ריבית. כולל יתרות בגין

עסקאות רגילות, עסקאות בתשלומים על חשבון בית העסק ועסקאות אחרות.

(3) כולל מקדמות לבתי עסק בסך 28 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009 (31 בדצמבר 2008 - 4 מיליון ש"ח).

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 5 - הפרשה לחובות מסופקים (1)

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

סך הכל	הפרשה על בסיס קבוצתי	הפרשה ספציפית**	
7	-	7	יתרת הפרשה ליום 1 בינואר 2007
*-	*-	*-	הפרשות נטו לשנת 2007
7	*-	7	יתרת הפרשה ליום 1 בינואר 2008
1	*-	1	הפרשות נטו לשנת 2008
8	*-	8	יתרת הפרשה ליום 1 בינואר 2009
1	*-	1	הפרשות נטו לשנת 2009
9	*-	9	יתרת הפרשה ליום 31 בדצמבר 2009

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

** לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.
(1) בדוח רווח והפסד נכללו חובות אבודים בסך 1 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2008 - 1 מיליון ש"ח,
31 בדצמבר 2007 - סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח)

ביאור 6 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל החבות של הלווה

31 בדצמבר 2009				
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי				
מזה:				
סיכון	באחריות	סך הכל (1)	מספר	
(אשראי 3)	הבנקים		לווים (2)	
במיליון ש"ח				
תקרת האשראי (באלפי ש"ח)				
233	233	263	140,342	יתרות לווה עד 5
258	259	291	40,901	יתרות לווה מעל 5 עד 10
158	155	177	14,508	יתרות לווה מעל 10 עד 15
97	94	110	6,326	יתרות לווה מעל 15 עד 20
105	99	118	4,838	יתרות לווה מעל 20 עד 30
54	50	60	1,731	יתרות לווה מעל 30 עד 40
78	72	87	1,636	יתרות לווה מעל 40 עד 80
32	27	36	340	יתרות לווה מעל 80 עד 150
25	19	28	137	יתרות לווה מעל 150 עד 300
13	11	14	35	יתרות לווה מעל 300 עד 600
2	-	2	2	יתרות לווה מעל 600 עד 1,200
1	1	1	1	יתרות לווה מעל 1,200 עד 2,000
11	7	12	2	יתרות לווה מעל 4,000 עד 8,000
8	9	9	1	יתרות לווה מעל 8,000 עד 20,000
22	-	25	1	יתרות לווה מעל 20,000 עד 40,000
1,097	1,036	1,233	210,801	סך הכל
1	-	1	-	הכנסות לקבל וחייבים אחרים
1,098	1,036	1,234	210,801	סך הכל

(1) לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

(2) מספר הלווים לפי סך הכל חייבים וסיכון אשראי.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של הלווה (לא כולל מסגרת אשראי באחריות בנקים).

ביאור 6 - חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי וסיכון אשראי חוץ מאזני לפי גודל החבות של הלווה (המשך):

31 בדצמבר 2008				
חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי				
מזה:				
סיכון אשראי (3)	באחריות הבנקים	סך הכל (1)	מספר לוויים (2)	
במיליון ש"ח				
תקרת האשראי (באלפי ש"ח)				
261	241	260	182,498	יתרות לווה עד 5
266	244	264	38,212	יתרות לווה מעל 5 עד 10
156	141	155	13,098	יתרות לווה מעל 10 עד 15
93	82	93	5,538	יתרות לווה מעל 15 עד 20
96	84	96	4,087	יתרות לווה מעל 20 עד 30
45	40	45	1,347	יתרות לווה מעל 30 עד 40
66	59	66	1,274	יתרות לווה מעל 40 עד 80
25	21	25	245	יתרות לווה מעל 80 עד 150
16	14	16	79	יתרות לווה מעל 150 עד 300
8	6	8	18	יתרות לווה מעל 300 עד 600
5	4	5	6	יתרות לווה מעל 600 עד 1,200
11	11	11	2	יתרות לווה מעל 4,000 עד 8,000
21	-	21	1	יתרות לווה מעל 20,000 עד 40,000
1,069	947	1,065	246,405	סך הכל
1	-	1	-	הכנסות לקבל וחייבים אחרים
1,070	947	1,066	246,405	סך הכל

- (1) לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.
- (2) מספר הלוויים לפי סך הכל חייבים וסיכון אשראי.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של הלווה (לא כולל מסגרת אשראי באחריות בנקים).

ביאור 7 – מחשוב וציוד

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

	מחשב וציוד	ריהוט וציוד משרדי	עלויות תוכנה (1)	סך הכל
עלות:				
ליום 1 בינואר 2009	**6	*-	**1	7
תוספות	1	-	*-	1
ליום 31 בדצמבר 2009	7	*-	1	8
פחת נצבר:				
ליום 1 בינואר 2009	6	*-	*-	6
תוספות	*-	*-	1	1
ליום 31 בדצמבר 2009	6	*-	1	7
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2009	1	*-	*-	1
יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2008	*-	*-	1	1
שיעור פחת ממוצע משוקלל בשנת 2009 הינו:	25.7	8.6	25	
שיעור פחת ממוצע משוקלל בשנת 2008 הינו:	25.8	8.6	25	

(1) לרבות עלויות תוכנה שהונו.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סוג מחדש.

ביאור 8 - נכסים אחרים

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר		
2008	2009	
2	2	מסים נדחים לקבל, נטו (ראה ביאור 25)
1	-	עודף מקדמות ששולמו למס הכנסה על העתודות השוטפות
		חייבים אחרים ויתרות חובה:
1	1	הוצאות מראש
1	1	אחרים
2	2	סך כל חייבים אחרים ויתרות חובה
5	4	סך כל הנכסים האחרים

ביאור 9 - אשראי מתאגידים בנקאיים

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר		2009		
2008	2009	שיעור ריבית ממוצעת שנתית		
		ליום		
		העסקאות האחרון	יתרה ליום	
		%	%	
2	6	3.5	3.5	אשראי בחשבונות חח"ד

ביאור 10 – זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר		
2008	2009	
1,134	1,252	בתי עסק (1)
*-	*-	הכנסות מראש
29	30	הפרשה עבור תוכנית נאמנות
5	3	הוצאות לשלם
11	20	אחרים
1,179	1,305	סך כל הזכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי

(1) בניכוי יתרות בגין ניכיון שוברים לבתי עסק בסך של 30 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009 (31 בדצמבר 2008 - 4 מיליון ש"ח).

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - כתבי התחייבות נדחים

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

א. הרכב הסעיף:

שיעור תשואה פנימי (2)		משך חיים ממוצע (1)		
31 בדצמבר 2008	2009	%	%	
במטבע ישראלי				
-	25	4	8.4	צמוד למדד
-	25	4	8.4	מזה: כתבי התחייבויות נדחים

- (1) משך חיים ממוצע, הינו, ממוצע תקופות התשלומים משוקללות בתזרים המהוון לפי שיעור התשואה הפנימי.
- (2) שיעור תשואה פנימי, הינו, שיעור הריבית המנכה את זרם התשלומים הצפוי אל היתרה המאזנית הכלולה בדוח הכספי.

ב. פרטים נוספים בדבר כתבי התחייבות נדחים:

בתאריך 31 בדצמבר 2009 הונפקו כתבי התחייבות נדחים בסך 25 מיליון ש"ח לתקופה של 10 שנים, כתבי התחייבויות צמודים למדד המחירים לצרכן ונושאים ריבית שנתית בשיעור של 4%, ויפרעו ב-31 בדצמבר 2019.

ביאור 12 - התחייבויות אחרות

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר		
2008	2009	
-	1	עודף עתודות שוטפות למס הכנסה על מקדמות ששולמו
		זכאים אחרים ויתרות זכות:
1	1	הוצאות לשלם בגין שכר והוצאות נלוות
4	3	ספקי שירותים וציוד
9	4	הוצאות לשלם
1	2	מוסדות
1	1	ישראלכרט בע"מ (צד קשור)
1	*_	אחרות
17	12	סך כל ההתחייבויות האחרות

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 13 א' - הון עצמי

מונפק		
ונפרע	רשום	ההרכב (ליום 31 בדצמבר 2008: זהה):
31 בדצמבר 2009		
באלפי ש"ח		
100	500	מניות רגילות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת

ביאור 13 ב' - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

א. הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

31.12.2008	31.12.2009		
באזל I ⁽²⁾	באזל I ⁽²⁾	באזל II ⁽¹⁾	1. הון לצורך חישוב יחס ההון
63	86	86	הון רובד 1, לאחר ניכויים
-	25	25	הון רובד 2, לאחר ניכויים
63	111	111	סך הכל הון כולל

31.12.2008	31.12.2009		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
באזל I ⁽²⁾	באזל I ⁽²⁾	באזל II ⁽¹⁾				
יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון		יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון		יתרות משוקללות של נכסי דרישת הון		
32	351	40	449	88	975	סיכון אשראי:
						סיכון אשראי
1	13	2	18	1	15	סיכוי שוק - סיכון שער
						חליפין של מטבע חוץ
-	-	-	-	17	192	סיכון תפעולי
33	364	42	467	106	1,182	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

31.12.2008	31.12.2009		3. יחס ההון לרכיבי סיכון
באחוזים			
באזל I ⁽²⁾	באזל I ⁽²⁾	באזל II ⁽¹⁾	
17.3	18.4	7.3	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
17.3	23.8	9.4	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש
9.0	9.0	9.0	על-ידי המפקח על הבנקים

ביאור 13 ב' - הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31.12.2008		31.12.2009	
באזל I (2)	באזל I (2)	באזל II (1)	1. הון רובד 1
63	86	86	הון עצמי
63	86	86	סך הכל הון רובד 1

31.12.2008		31.12.2009	
במיליון ש"ח			
באזל I (2)	באזל I (2)	באזל II (1)	2. הון רובד 2
			הון רובד 2 תחתון
-	25	25	כתבי התחייבות נדחים
-	25	25	סך הכל הון רובד 2

1. כפי שיושם על-פי הוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון", מיום 31 בדצמבר 2008.
2. כפי שיושם על-פי הוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק". הכותרות של מונחים מסויימים שנקבעו בהוראות אלה, וסיכומי ביניים מסויימים שהוצגו בביאור זה בדוחות שפורסמו בעבר, הותאמו וסווגו מחדש לפי מתכונת הגילוי של השנה השוטפת. הנתונים ליום 31 בדצמבר 2009 לפי באזל I כפי שיושם על-פי הוראות המפקח על הבנקים מוצגים כדי להבהיר את השפעת שינוי שיטת מדידת יחס ההון לרכיבי סיכון וכדי לאפשר השוואה לתקופות קודמות.

ג. גילוי איכותי

הסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון ליום 31 בדצמבר 2009 בהתאם להוראות באזל II, הסתכם בסך של כ- 1,182 מיליון ש"ח לעומת 467 מיליון ש"ח לפי הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 311 ("יחס הון מזערי") ומספר 341 ("הקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק"). עליה בסך של כ- 715 מיליון ש"ח.

העלייה ביתרת הנכסים משוקללי הסיכון נבעה מהקצאה לראשונה של נכסי סיכון בסך של כ- 192 מיליון ש"ח בגין סיכון תפעולי ומגידול בנכסי הסיכון המשוקללים בגין סיכון אשראי בסך של כ- 526 מיליון ש"ח. הגידול ביתרת הנכסים המשוקללים המיוחסים לסיכון אשראי נבע בעיקר ממסגרות אשראי בנקאיות בלתי מנוצלות.

ביאור 14 - זכויות עובדים

א. פיצויי פרישה ופנסיה

זכויות הפנסיה של העובדים, המגיעים לגיל פרישה, מכוסות ברובן על-ידי סכומים שנצברו בקופות-גמל לקצבה, קופות לפיצויים ופוליסות לביטוח מנהלים ויתרתן על-ידי התחייבות הכלולה בדוחות הכספיים. יציאה לגמלאות פוטר את החברה מתשלום פיצויי פיטורין.

ב. מענקים

(1) על-פי הסכם שנחתם בין בנק הפועלים (להלן - "הבנק") לבין ארגון עובדי הבנק, זכאים חלק מהעובדים למענק שנתי המבוטא ביחידות שכר חודשי בכמות משתנה, המבוססת על שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי של הבנק. המענק לעובד בודד הינו דיפרנציאלי ומתבסס על הישגי העובד.

(2) חלק מהעובדים המושאלים מהבנק זכאים למענק יובל בתום 25 שנות עבודה בחברה.

(3) חלק מהעובדים המושאלים מהבנק זכאים לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו, בעת פרישה לגמלאות.

בדוחות הכספיים נכללה הפרשה מתאימה בגין סעיפים (2) ו-(3) לעיל, המבוססת על חישוב אקטוארי, הכוללת תוספת שכר ריאלית בשיעור של 1% לשנה, ומהוונת לפי שיעור ניכיון שנתי של 4%. בחברה מועסקים עובדים שהינם עובדים מושאלים מהבנק וכאלה הם זכאים למענק האמור. בהתבסס על שיעור תשואת הרווח הנקי להון העצמי של הבנק בשנת 2009, לא זכאים העובדים למענק שנתי.

ג. חופשה

עובדי החברה זכאים על-פי החוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההוצאה חושבה על בסיס השכר האחרון של העובדים וימי החופשה שצברו בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות. יתרת ההפרשה לתאריך המאזן נמוכה מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ד. תוכנית פרישה

יתרת ההפרשה בגין תוכניות פרישה שבוצעו בשנים האחרונות עומדת על 1 מיליון ש"ח. ההפרשה מבוססת על חישוב אקטוארי, כוללת תוספת שכר ריאלית בשיעור של 1% לשנה, ומהוונת לפי שיעור ניכיון שנתי של 4%. יתרת הטבות לאחר פרישה שאינן פנסיה הנה נמוכה מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 14 - זכויות עובדים (המשך):

ה. אופציות לעובדים

בחודש מאי 2004 אישר דירקטוריון הבנק תוכנית להקצאת אופציות לעובדיו בין השנים 2004 לשנת 2009. במסגרת התוכנית יוענקו לעובדי הבנק הקבועים, ביניהם גם עובדי החברה המושאלים מהבנק, כתבי אופציה בלתי סחירים ללא תמורה, הניתנים למימוש למניות רגילות בנות 1 ש"ח של הבנק במחיר מימוש של 1 ש"ח כל אחד. על-פי תנאי התוכנית, יוענקו כתבי האופציה בשש מנות שנתיות שוות על פני שש שנים, כשהם ניתנים למימוש החל מחלוף ארבעים ושמונה חודשים מיום 1 בינואר של השנה בה הוקצו.

עד וכולל שנת 2009, הוקצו לעובדי החברה המושאלים מהבנק 23,977 כתבי אופציה. שווי ההטבה בגין הקצאות אלו המחושב על-פי מודל בלאק אנד שולס מסתכם בכ-277 אלף ש"ח.

ו. הסכם שכר

בחודש אוקטובר 2007 הושגו הבנות בין הנהלת הבנק לבין ועד העובדים של הבנק בדבר תנאי ההעסקה של העובדים המושאלים מהבנק. הבנות אלה אמורות למצות את כל התמורה שניתנת לעובדים בגין השנים 2005 ועד 2012. על-פי ההבנות שהושגו שילם הבנק לעובדיו, ביניהם גם עובדי החברה המושאלים מהבנק, מענק חד פעמי בגובה משכורת אחת ביום 1 בנובמבר 2007. מענק נוסף בגובה משכורת אחת שולם לעובדים ביום 1 בינואר 2009. מיום 1 בינואר 2008 הוגדל השכר המשולב של העובדים ב-3.5% במסגרת ההבנות שהושגו הוארכו הסיכומים שהושגו בין הנהלת הבנק לוועד העובדים בחודש מרץ 2004 בדבר תכנית אופציות לעובדי הבנק, אופן הדרוג והיקפו, קצב הקידומים, מנגנון הוותק והבנוס השנתי באופן שהם יהיו בתוקף עד לסוף שנת 2012.

ביאור 15 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר 2009						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
נכסים						
195	-	-	*-	-	195	מזומנים ופיקדונות בבנקים
						חייבים בגין פעילות
1,234	-	*-	39	7	1,188	בכרטיסי אשראי
1	1	-	-	-	-	מחשוב וציוד
4	1	-	-	-	3	נכסים אחרים
1,434	2	*-	39	7	1,386	סך כל הנכסים
התחייבויות						
6	-	1	5	-	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
						זכאים בגין פעילות
1,305	*-	-	19	7	1,279	בכרטיסי אשראי
25	-	-	-	25	-	כתבי התחייבויות נדחים
12	-	-	(*)	-	12	התחייבויות אחרות
1,348	*-	1	24	32	1,291	סך כל ההתחייבויות
86	2	(1)	15	(25)	95	הפרש

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 15 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר 2008						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים	מטבע חוץ (1)		מטבע ישראלי		
		אחר	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
נכסים						
189	-	*-	*-	-	189	מזומנים ופקדונות בבנקים
						חייבים בגין פעילות
1,066	-	*-	29	7	1,030	בכרטיסי אשראי
1	1	-	-	-	-	מחשוב וציוד
5	1	-	-	-	4	נכסים אחרים
1,261	2	*-	29	7	1,223	סך כל הנכסים
התחייבויות						
2	-	-	2	-	*-	אשראי מתאגידים בנקאיים
						זכאים בגין פעילות
1,179	*-	-	12	7	1,160	בכרטיסי אשראי
17	-	-	-	-	17	התחייבויות אחרות
1,198	*-	-	14	7	1,177	סך כל ההתחייבויות
63	2	*-	15	*-	46	הפרש

(1) כולל צמודי מטבע חוץ.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 16 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפרעון

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר 2009

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים

מל 3 שנים עד 4 שנים	מל 2 עד 3 שנים	מל שנה עד שנתיים	מל 3 חודשים ועד שנה	מל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש	
מטבע ישראלי לא צמוד						
-	8	42	251	253	830	נכסים
*-	8	41	294	260	686	התחייבויות
(* -)	(* -)	1	(43)	(7)	144	הפרש
מטבע ישראלי צמוד מדד						
-	*-	*-	1	2	4	נכסים
-	*-	*-	2	2	3	התחייבויות
-	(* -)	(* -)	(1)	(* -)	1	הפרש
במטבע חוץ (3)						
-	*-	*-	3	2	34	נכסים
-	*-	1	5	4	11	התחייבויות
-	(* -)	(1)	(2)	(2)	23	הפרש
פריטים לא כספיים						
						נכסים
						התחייבויות
						הפרש
סך הכל						
-	8	42	255	257	868	נכסים
*-	8	42	301	266	700	התחייבויות
(* -)	(* -)	*-	(46)	(9)	168	הפרש

(1) תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים בגין סעיפי הנכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה, בהתאם לתקופות הנתרות לפרעון החוזי של כל תזרים, הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים.

(2) כפי שנכללה בביאור 15 "נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה".

(3) כולל הצמדה למטבע חוץ.

(4) שיעור תשואה חוזי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים העתידיים החוזיים הצפויים המוצגים בביאור זה בגין פריט כספי אל היתרה המאזנית שלו.

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

יתרה מאזנית (2)							
שיעור תשואה חוזי (4)	סך הכל	ללא תקופת פרעון	סך הכל תזרימי מזומנים ⁽¹⁾	מעל 20 שנה	מעל 10 שנים עד 20 שנה	מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 4 שנים עד 5 שנים
0%	1,386	2	1,384	-	-	-	-
0%	1,291	2	1,289	*-	*-	*-	*-
-	95	*-	95	(* -)	(* -)	(* -)	(* -)
0%	7	-	7	-	-	-	-
0%	32	*-	32	-	-	25	-
-	(25)	(* -)	(25)	-	-	(25)	-
0%	39	-	39	-	-	-	-
0%	25	4	21	-	-	-	-
-	14	(4)	18	-	-	-	-
0%	2	2					
0%	*-	*-					
-	2	2					
0%	1,434	4	1,430	-	-	-	-
0%	1,348	6	1,342	*-	*-	25	*-
-	86	(2)	88	(* -)	(* -)	(25)	(* -)

ביאור 16 – נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ולפי תקופה לפרעון (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

31 בדצמבר 2008

תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים

מל 3 שנים עד 4 שנים	מל 2 עד 3 שנים	מל שנה עד שנתיים	מל 3 חודשים ועד שנה	מל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה ועד חודש	
מטבע ישראלי לא צמוד						
-	6	38	225	229	723	נכסים
*-	7	37	262	261	608	התחייבויות
(* -)	(1)	1	(37)	(32)	115	הפרש
מטבע ישראלי צמוד מדד						
-	*-	*-	2	2	3	נכסים
-	*-	*-	2	2	3	התחייבויות
-	(* -)	(* -)	(* -)	(* -)	*-	הפרש
במטבע חוץ (3)						
-	*-	*-	2	2	25	נכסים
-	*-	1	3	3	6	התחייבויות
-	(* -)	(1)	(1)	(1)	19	הפרש
פריטים לא כספיים						
						נכסים
						התחייבויות
						הפרש
סך הכל						
-	6	38	229	233	751	נכסים
*-	7	38	267	266	617	התחייבויות
(* -)	(1)	*-	(38)	(33)	134	הפרש

(1) תזרימי מזומנים עתידיים חוזיים צפויים בגין סעיפי הנכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה, בהתאם לתקופות הנתרות לפרעון החוזי של כל תזרים, הנתונים מוצגים בניכוי הפרשות לחובות מסופקים.

(2) כפי שנכללה בביאור 15 "נכסים והתחייבויות לפי בסיס הצמדה".

(3) כולל הצמדה למטבע חוץ.

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

יתרה מאזנית (2)							
סך הכל	ללא תקופת פרעון	סך הכל תזרימי מזומנים ⁽¹⁾	מעל 20 שנה	מעל 10 שנים עד 20 שנה	מעל 5 שנים עד 10 שנים	מעל 4 שנים עד 5 שנים	
1,223	2	1,221	-	-	-	-	-
1,177	2	1,175	*-	*-	*-	*-	*-
46	-	46	(* -)	(* -)	(* -)	(* -)	(* -)
7	-	7	-	-	-	-	-
7	-	7	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
29	-	29	-	-	-	-	-
14	1	13	-	-	-	-	-
15	(1)	16	-	-	-	-	-
2	2						
*-	*-						
2	2						
1,261	4	1,257	-	-	-	-	-
1,198	3	1,195	*-	*-	*-	*-	*-
63	1	62	(* -)	(* -)	(* -)	(* -)	(* -)

ביאור 17 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		
2008	2009	
סכומים מדווחים במיליון ש"ח		
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו:		
1,070	1,098	סיכון האשראי על החברה
8,276	7,426	סיכון האשראי על הבנקים

בשנת 2008 מסגרות האשראי לעסקאות שוטפות למחזיקי כרטיסי אשראי בנקאיים מועמדות על-ידי הבנקים החברים בהסדר פועלים אקספרס בע"מ (ראה גם ביאור 17' להלן) והן על אחריות כל תאגיד בנקאי שהעמיד ללקוחו מסגרת כאמור.

ב. הגבלים עסקיים והמלצות לרגולציה נוספת

1. בחודש אוקטובר 2006 הוגשה בקשה לבית הדין להגבלים עסקיים, על-ידי ישראלכרט, חברות כרטיסי אשראי אחרות, לא כולל החברה, ובנקים מסוימים, לאישור הסדר כובל בתחום הסליקה של עסקאות בכרטיסי מסטרקארד וויזה ("ההסדר"), ובו גם השלכות לכרטיסי ישראלכרט. הוגשו התנגדויות לבקשה האמורה. בית הדין נתן היתר זמני להסדר בתוקף עד ליום 30 ביוני 2010.

בחודש יוני 2007 החל, כחלק מההסדר, לפעול בישראל ממשק טכני לסליקה של עסקאות שנעשו בישראל בכרטיסי מסטרקארד וויזה.

החברה אינה יכולה להעריך האם ומתי תאושר הבקשה לאישור קבוע של ההסדר, אך היא מעריכה כי יישום ההסדר הכובל עלול להביא להקטנה בשיעורי עמלות המשתלמים על-ידי בתי עסק בגין סליקת עסקאות בכרטיסים האמורים, דבר שעלול להשפיע על עמלות הסליקה המשולמות על-ידי בתי עסק לחברה. בשלב זה, החברה אינה יכולה להעריך את היקף ההשפעה על דרכי הפעולה שלה ועל הכנסותיה.

2. בחודש אפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית העוסקת בהפרדת הבעלות בחברות כרטיסי האשראי מהבנקים. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה, ובמידה ותתגבש לחקיקה את השלכותיה על החברה, אם בכלל.

ביאור 17 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך):

ב. הגבלים עסקיים והמלצות לרגולציה נוספת (המשך):

3. בחודש אפריל 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, ובחודש ינואר 2010 עברה בקריאה ראשונה הצעת חוק ממשלתית. שתי ההצעות עוסקות בדחיית חיוב מחזיק כרטיס המתקשר בעסקה מתמשכת בענין שירותי רפואה או רפואה דחופה. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה. אם תתגבש הצעת החוק לחקיקה תהיה לכך השפעה על החברה, אולם החברה מעריכה שהיקפה אינו מהותי.

4. בחודש מאי 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית העוסקת בזכותו של מחזיק כרטיס אשראי להורות לחברת כרטיסי אשראי להפסיק את חיובו בשל פגם שנפל בעסקת היסוד בינו לבין בית העסק שבו בוצעה העסקה. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה. אם תתגבש הצעת החוק לחקיקה תהיה לכך השפעה על החברה, אולם בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך את היקפה.

5. בחודש מאי 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית העוסקת בחובת ציון אישור ותנאים מהותיים של חוזים אחידים. ההצעה אושרה טרומית ב- 8 ליולי 2009 ועברה לוועדת חוקה, חוק ומשפט להכנה לקריאה ראשונה. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה. אם תתגבש הצעת החוק לחקיקה תהיה לכך השפעה על החברה, אולם החברה מעריכה שהיקפה לא מהותי.

6. בחודש מאי 2009 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, לפיה קביעת שער מזערי להצמדה מהווה תנאי מקפח בחוזה אחיד. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה, ואם תתגבש לחקיקה את השלכותיה על החברה, אם בכלל.

7. בחודש פברואר 2010 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית, לפיה על חברת כרטיסי אשראי לציין בהרחבה פרטי בית העסק בדיווחיה למחזיקי הכרטיסים. בשלב זה אין ביכולת החברה להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה, ובמידה ותתגבש לחקיקה את השלכותיה על החברה, אם בכלל.

ג. הליכים משפטיים

כנגד החברה הוגשו מספר תביעות משפטיות הנובעות ממהלך עסקיה הרגיל, בסכומים שאינם מהותיים. להערכת החברה, סיכויי טענות התובעים להתקבל הינם נמוכים ולפיכך לא נערכה כל הפרשה בגינן.

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך):

ד. שיפוי לדירקטורים

החברה התחייבה לשפות דירקטורים בחברה. סכום השיפוי שתעמיד החברה מכח ההתחייבות, לכל הדירקטורים במצטבר, בגין אחד או יותר מאירועי השיפוי, לא יעלה על 50% מהונה העצמי לפי דוחותיה הכספיים שפורסמו סמוך לפני מועד השיפוי בפועל.

ה. הסכם עם ישראלכרט

לחברה הסכם עם ישראלכרט לצורך תפעול פעילות ההנפקה של כרטיסי האשראי של החברה והסליקה בישראל של עסקות הנעשות אצל בתי עסק באמצעות כרטיסי אמריקן אקספרס. החברה משתתפת בכל העלויות המשותפות לישראלכרט ולחברה, על-פי חלקה היחסי בפעילות. תמורת ביצוע פעילות ישראלכרט בתפעול ההסדר, משלמת החברה לישראלכרט עמלה ותשלומים אחרים כמוסכם ביניהן, (ראה ביאור 24).

ו. התקשרויות עם תאגידים בנקאיים

החברה קשורה עם הבנקים המפורטים להלן בהסכמים להצטרפות לקוחות להסדר הכרטיסים של החברה: בנק הפועלים בע"מ (החברה האם), בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, ובנק מזרחי טפחות בע"מ [יחד - "בנקים בהסדר"].

במסגרת ההסכמים עם הבנקים שבהסדר, הוקנתה לכל בנק הסמכות לקבוע מי מבין הלקוחות ימצא ראוי להצטרף להסדר כרטיסי האשראי של החברה ולהמליץ לחברה על צרופו להסדר הכרטיסים. כל בנק אחראי לכבד כל שובר וחוב שביצע הלקוח ביום הצגת השוברים או החיובים לבנק. כמו כן, אחראי הבנק לכל נזק שייגרם מחמת אובדן, גניבה וביטול של כרטיס אשראי שנעשה בו שימוש על-ידי מי שאינו זכאי לכך. אחריות הבנק לנזקים כאמור פגה לאחר תקופה מסוימת. על-פי ההסכמים זכאים הבנקים שבהסדר לתשלומים לפי נוסחה שנקבעה בהסכמים.

ז. הארכת הסכם עם American Express Ltd

בחודש ספטמבר 2005 נחתם הסכם בין החברה לבין חברת American Express Ltd המאריך את תוקפו של Independent Operator Agreement שנחתם ביניהן בשנת 1995, עד 31 בדצמבר 2009. לחברה מזכר הבנות עם אמריקן אקספרס העולמית להארכת ההתקשרות בין החברות לתקופה של שבע שנים נוספות, עד 31 בדצמבר 2016.

מכח הסכם זה החברה ממשיכה להשתמש בזיכיון הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס.

ביאור 17 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך):

ח. התקשרות עם מועדון חבר

חבר משרתי הקבע והגימלאים בע"מ ומועדון חבר צרכנות בע"מ (יחד-**"מועדון חבר"**) התקשרו עם החברה, ישראלכרט ויורופי בחודש ינואר 2009 בהסכם הנפקה ותפעול של כרטיסי אשראי חבר (**"הסכם חבר"**). בחודש מרץ 2009 החלו החברה, ישראלכרט ויורופי בשיווק הכרטיס לחברי מועדון חבר. תוקף הסכם חבר הינו 6 שנים ממועד הביצוע כאמור, והוא ניתן להארכה על-פי תנאיו. כמו כן, גובשו הסדרים בדבר סיום ההתקשרויות הקודמות, לרבות ההתאמות הנדרשות לכך ביחסים שבין גורמים רלוונטים.

לפי הסכם חבר, בין היתר, ישראלכרט תעמיד אשראי לכרטיסי אשראי חבר. כן מסדיר הסכם חבר עניינים שונים הנוגעים לכרטיסים, לרבות הסדרי התשלומים וההתחשבות בין הצדדים, תהליך הנפקת הכרטיסים החדשים, ענייני תפעול, הטבות זכויות חברי מועדון חבר ושיווק. בנוסף, למצטרפי חבר החדשים ניתנה אפשרות לרכישת מכשירי DVD בעלות מסובסדת על-ידי החברה ומועדון חבר, בגינה נרשמה הפרשה נאותה בדוחות הכספיים.

ביאור 18 - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א. כללי

יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

1. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים:

הביאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. למכשירים הפיננסיים של החברה לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. בהתחשב באמור לעיל, השווי ההוגן למרבית המכשירים הפיננסיים נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון על-פי השיעורים בסמוך לתאריך המאזן היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן שלהלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי לתאריך המאזן. הערכת השווי ההוגן נערכה, כאמור, לפי שיעורי הריבית בסמוך לתאריך המאזן ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יתרה מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן ייתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים ייתכן והמכשיר הפיננסי יוחזק עד לפירעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי החברה כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות ההערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין חברות שונות.

2. השיטות וההנחות העיקריות ששימשו לחישוב אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים:

חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי דומה סמוך לתאריך המאזן.
זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי - בשיטת היוון תזרימי מזומנים עתידיים לפי שיעור ריבית בו גייסה החברה אשראי דומה סמוך לתאריך המאזן.

ביאור 18 - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

ב. יתרות ואומדני השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים:

31 בדצמבר 2008				31 בדצמבר 2009				
שווי הוגן	יתרה במאזן			שווי הוגן	יתרה במאזן			
	סה"כ	(2)	(1)		סה"כ	(2)	(1)	
נכסים פיננסיים:								
189	189	-	189	195	195	-	195	מזומנים ופיקדונות בבנקים
								חייבים בגין פעילות
1,059	1,066	1,066	-	1,231	1,234	1,234	-	בכרטיסי אשראי ⁽³⁾
1	1	1	-	*-	*-	*-	-	נכסים פיננסיים אחרים ⁽³⁾
1,249	1,256	1,067	189	1,426	1,429	1,234	195	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות:								
2	2	-	2	6	6	-	6	אשראי מתאגידים בנקאיים
								זכאים בגין פעילות
1,171	1,179	1,179	-	1,301	1,305	1,305	-	בכרטיסי אשראי ⁽³⁾
-	-	-	-	29	25	25	-	כתבי התחייבות נדחים
								התחייבויות פיננסיות
16	16	16	-	11	11	11	-	אחרות ⁽³⁾
1,189	1,197	1,195	2	1,347	1,347	1,341	6	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות

(1) מכשירים פיננסיים המוצגים במאזן לפי שווי שוק.

(2) מכשירים פיננסיים אחרים.

(3) סוג מחדש.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 19 - בעלי עניין וצדדים קשורים

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

א. יתרות

31 בדצמבר 2009				
צדדים קשורים		בעלי עניין		
אחרים		מחזיקי מניות בעלי שליטה		
היתרה הגבוהה ביותר השנה	יתרה לסוף השנה	היתרה הגבוהה ביותר השנה	יתרה לסוף השנה	
נכסים				
-	-	195	195	מזומנים ופקדונות בבנקים
*-	*-	*-	*-	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽¹⁾
*-	*-	1	1	נכסים אחרים
התחייבויות				
-	-	10	6	אשראי מתאגידים בנקאיים
68	67	13	13	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
5	1	-	-	התחייבויות אחרות
		*-	*-	מניות (כלול בהון העצמי)
-	-	4,735	4,735	סיכון אשראי ומכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	-	653	653	ערבויות שניתנו על-ידי הבנקים

(1) עסקאות עם צדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גופים שאינם קשורים בחברה.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 19 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

א. יתרות

31 בדצמבר 2008				
צדדים קשורים		בעלי עניין		
אחרים		מחזיקי מניות בעלי שליטה		
היתרה הגבוהה ביותר בשנה	יתרה לסוף השנה	היתרה הגבוהה ביותר בשנה	יתרה לסוף השנה	
נכסים				
-	-	189	189	מזומנים ופקדונות בבנקים
*-	*-	-	-	חייבים בגין פעילות בכרטיסי אשראי ⁽¹⁾
*-	*-	*-	*-	נכסים אחרים
התחייבויות				
-	-	15	2	אשראי מתאגידים בנקאיים
60	58	12	5	זכאים בגין פעילות בכרטיסי אשראי
3	1	-	-	התחייבויות אחרות
		*-	*-	מניות (כלול בהון העצמי)
-	-	5,101	5,071	סיכון אשראי ומכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
-	-	619	582	ערבויות שניתנו על-ידי הבנקים

(1) עסקאות עם צדדים קשורים נעשו כולן במהלך העסקים הרגיל ובתנאים דומים לתנאי עסקאות עם גופים שאינם קשורים בחברה.

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 19 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

ב. תמצית תוצאות עסקיות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009		
צדדים קשורים	בעלי עניין	
	מחזיקי מניות	
אחרים	בעלי שליטה	
-	1	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי הפסד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
-	(*_-)	הוצאות הנהלה וכלליות
(11)	-	תשלומים לבנקים ⁽¹⁾
-	(38)	
(11)	(39)	סך הכל

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008		
צדדים קשורים	בעלי עניין	
	מחזיקי מניות	
אחרים	בעלי שליטה	
*_-	2	הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
-	4	הוצאות הנהלה וכלליות
(11)	-	תשלומים לבנקים ⁽¹⁾
(1)	(37)	
(12)	(31)	סך הכל

(1) ראה ביאור 17 ו'.

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 19 - בעלי עניין וצדדים קשורים (המשך):

ג. בעלי עניין וצדדים קשורים

ראה ביאור 17ה' - בדבר התקשרות עם ישראל כרט וראה ביאור 17ו' - בדבר התקשרויות עם תאגידים בנקאיים.

ד. כתב שיפוי מבנק הפועלים בע"מ

בנק הפועלים בע"מ העמיד כתב שיפוי לנכסים מסויימים של החברה בכדי שהחברה תעמוד בתנאי המגבלות של יחס הון מזערי בהתאם להוראות באזל II. תוקפו של כתב השיפוי הינו החל מה- 31 בדצמבר 2009.

ביאור 20 - הכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
הכנסות מבתי עסק:			
160	177	185	עמלות בתי עסק
*_	*_	1	אחרות
160	177	186	סך כל ההכנסות מבתי עסק ברוטו
הכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי:			
8	8	9	עמלת מנפיק
**17	**21	18	עמלות שרות
5	6	7	עמלות מעסקאות בחו"ל
30	35	34	סך כל ההכנסות בגין מחזיקי כרטיסי אשראי
190	212	220	סך כל ההכנסות מעסקאות בכרטיסי אשראי

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

ביאור 21 - רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2007	2008	2009
א. הכנסות מימון בגין נכסים:		
*_	*_	1
מאשראי לבתי עסק		
*_	*_	*_
מחייבים בגין כרטיסי אשראי		
3	4	1
מפקדונות בבנקים		
-	-	*_
מאגרות-חוב (ראה גם סעיף ד' להלן)		
-	-	*_
מנכסים אחרים		
3	4	2
סך הכל בגין נכסים		
ב. הוצאות מימון בגין התחייבויות:		
-	(*_-)	(1)
לתאגידים בנקאיים		
(*_-)	*_	(*_-)
על התחייבויות אחרות		
(*_-)	(*_-)	(1)
סך הכל בגין התחייבויות		
ג. אחר:		
(3)	(5)	(1)
הוצאות מימון אחרות		
סך כל הרווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים (1)		
*_	(1)	*_
(1) מזה: הפרשי שער, נטו		
(3)	(5)	(1)
ד. פירוט תוצאות הפעילות מהשקעות באגרות-חוב:		
הכנסות מימון על בסיס צבירה מאגרות-חוב:		
-	-	*_
זמינות למכירה		
-	-	*_
סך הכל כלול ברווח מפעילות מימון בנכסים		
-	-	*_
רווחים ממכירת אגרות-חוב זמינות למכירה		

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 22 - הוצאות תפעול

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
12	13	13	שכר ונלוות
4	5	7	עיבוד נתונים ואחזקת מחשב
1	2	1	שירותי בנקאות אוטומטיים (ש.ב.א.)
16	16	19	תמלוגים לארגון הבינלאומי
31	30	27	הוצאות תפעוליות בגין תיירות נכנסת ויוצאת
*-	*-	*-	פחת והפחתות
(1) 1	(1) 1	1	תקשורת
(1) 9	(1) 11	12	הפקה ומשלוח
1	(1) 1	1	נזקים משימושים לרעה בכרטיסי אשראי
3	3	3	שכר דירה ואחזקת מבנה
(1) *-	(1) *-	1	אחרות
78	82	85	סך כל הוצאות התפעול

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

(1) סווג מחדש.

ביאור 23 - הוצאות מכירה ושיווק

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
8	8	7	שכר ונלוות
6	6	3	פרסום
7	8	7	שימור וגיוס לקוחות
7	10	11	מבצעי מתנות למחזיקי כרטיסי אשראי
1	*-	*-	ביטוח בחו"ל למחזיקי כרטיסי אשראי
2	3	2	אחרות
31	35	30	סך כל הוצאות מכירה ושיווק

* סכום הנמוך מ- 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 24 - הוצאות הנהלה וכלליות

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
1	2	3	שכר ונלוות
1	1	1	ביטוח
10	11	11	תשלומים לישראל (1)
2	1	3	אחרות
14	15	18	סך כל הוצאות הנהלה וכלליות

(1) ראה ביאור 17 ה'.

ביאור 25 - הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

1. הרכב הסעיף:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
4	7	8	מיסים שוטפים בגין שנת החשבון
-	-	*-	מיסים שוטפים בגין שנים קודמות
2	*-	(*)	מיסים נדחים בגין שנת החשבון
6	7	8	הפרשה למיסים על ההכנסה

2. התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו הרווח מפעולות רגילות היה מתחייב במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל בישראל על החברה לבין ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות כפי שנזקפה בדוח רווח והפסד:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2007	2008	2009	
29%	27%	26%	שיעור המס החל בישראל על החברה
6	7	8	סכום המס על בסיס שיעור סטטוטורי
6	7	8	הפרשה למיסים על ההכנסה

3. לחברה שומות סופיות עד וכולל שנת המס 2004, לרבות שומות הנחשבות כסופיות על-פי פקודת מס הכנסה.

4. יתרות מיסים נדחים:

מיסים נדחים לקבל		
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2008	2009	
2	2	מהפרשה ספציפית לחובות מסופקים
2	2	סך הכל

ביאור 25 - הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות (המשך):

5. ירידת שיעורי המס

ביום 25 ביולי 2005, עבר בכנסת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 147), התשס"ה-2005, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית של שיעור מס החברות עד ל-25% בשנת המס 2010 ואילך.

ביום 14 ביולי 2009, עבר בכנסת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, אשר קבע, בין היתר, הפחתה הדרגתית נוספת של שיעור מס החברות עד ל-18% בשנת המס 2016 ואילך.

בהתאם לתיקונים האמורים, שיעורי מס החברות החלים בשנת המס 2009 ואילך הינם כדלקמן: בשנת המס 2009 - 26%, בשנת המס 2010 - 25%, בשנת המס 2011 - 24%, בשנת המס 2012 - 23%, בשנת המס 2013 - 22%, בשנת המס 2014 - 21%, בשנת המס 2015 - 20% ובשנת המס 2016 ואילך, יחול שיעור מס חברות של 18%. ליישום תיקוני החקיקה אין השפעה מהותית על דוחות כספיים אלה.

ביאור 26 - מגזרי פעילות

א. כללי

החברה מנפיקה, סולקת ומתפעלת כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס המונפקים לשימוש בישראל ובחו"ל. פעילות החברה מנוהלת באמצעות שני מגזרי פעילות עיקריים: מגזר ההנפקה המתייחס למחזיקי הכרטיס ומגזר הסליקה המתייחס לבתי העסק.

מגזר ההנפקה

הצטרפות הלקוח למערכת כרטיסי האשראי נעשית עם חתימתו על חוזה כרטיס האשראי עם החברה. החברה מנפיקה כרטיסי אשראי מסוג אמריקן אקספרס וזאת על-פי רישיון חברת American Express Ltd. למגזר ההנפקה יוחסו כל ההכנסות וההוצאות הכרוכות בגיוס הלקוח והטיפול השוטף בו.

ההכנסות העיקריות - עמלה צולבת שמשלם הסולק למנפיק בגין עסקה שנעשתה בכרטיס אשראי שהנפיק המנפיק ואשר נסלקה על-ידי הסולק, דמי כרטיס, עמלת חיוב נדחה וכן עמלות מעסקאות בחו"ל. ההוצאות העיקריות - הוצאות שיווק, פרסום וניהול מועדוני לקוחות, תוכנית הנאמנות, הנפקה ומשלוח הכרטיס על צרופותיו, וכן הפקה ומשלוח הודעות חיוב.

מגזר הסליקה

החברה קשורה בהסכמי סליקה עם בתי עסק במגוון ענפים ומציעה לבתי העסק השונים, בנוסף לשירותי הסליקה, גם מגוון שירותים שיווקיים, פיננסיים ותפעוליים, ביניהם אפשרות לפריסת תשלומים, תאריכי זיכוי גמישים, מידע ייעודי ומבצעי קידום מכירות משותפים. למגזר זה יוחסו כל ההכנסות וההוצאות הכרוכות בגיוס בתי העסק והטיפול השוטף בהם.

ההכנסות העיקריות - עמלות מבתי עסק בניכוי עמלה צולבת הנזקפת למגזר ההנפקה. ההוצאות העיקריות - גיוס ושימור בתי עסק, פרסום משותף עם בתי עסק, סליקת שוברים וכן הפקה ומשלוח הודעות זיכוי.

ביאור 26 - מגזרי פעילות (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

ב. מידע כמותי של מגזרי הפעילות:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד
הכנסות			
220	186	34	עמלות מחיצונים
-	(89)	89	עמלות בינמגזריות
220	97	123	סך הכל
*-	*-	*-	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1	*-	1	הכנסות אחרות
221	97	124	סך כל ההכנסות
הוצאות			
2	*-	2	הפרשה לחובות מסופקים
85	49	36	תפעול
30	4	26	מכירה ושיווק
18	9	9	הנהלה וכלליות
55	19	36	תשלומים לבנקים
190	81	109	סך כל ההוצאות
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים			
31	16	15	
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות			
8	4	4	
23	12	11	רווח נקי
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)			
31.9	16.6	15.3	
יתרה ממוצעת של נכסים			
1,288	126	1,162	
יתרה ממוצעת של התחייבויות			
1,216	1,166	50	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון			
375	24	351	

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

ביאור 26 - מגזרי פעילות (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

ב. מידע כמותי של מגזרי הפעילות (המשך):

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008			
מגזר הנפקה	מגזר סליקה	סך הכל	מידע על הרווח והפסד
הכנסות			
212	177	35**	עמלות מחיצונים
-	(86)	86	עמלות בינגזריות
212	91	121	סך הכל
(1)	(1)	(*-)	הפסד מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1	-	1**	הכנסות אחרות
212	90	122	סך כל ההכנסות
הוצאות			
2	*-	2**	הפרשה לחובות מסופקים
82	51	31**	תפעול
35	4	31	מכירה ושיווק
15	8	7	הנהלה וכלליות
53	16	37	תשלומים לבנקים
187	79	108	סך כל ההוצאות
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים			
25	11	14	
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות			
7	3	4	
18	8	10	רווח נקי
תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)			
32.7	14.5	18.2	
יתרה ממוצעת של נכסים**			
1,199	130	1,069	
יתרה ממוצעת של התחייבויות**			
1,144	1,098	46	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון**			
323	26	297	

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

ביאור 26 - מגזרי פעילות (המשך):

סכומים מדווחים

במיליון ש"ח

ב. מידע כמותי של מגזרי הפעילות (המשך):

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007			
סך הכל	מגזר סליקה	מגזר הנפקה	מידע על הרווח והפסד
הכנסות			
190	160	30	עמלות מחיצונים**
-	(75)	75	עמלות בינמגזריות
190	85	105	סך הכל
*-	*-	(*-)	רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
*-	*-	-	הכנסות אחרות**
190	85	105	סך כל ההכנסות
הוצאות			
*-	*-	*-	הפרשה לחובות מסופקים
78	50	28	תפעול
31	5	26	מכירה ושיווק
14	7	7	הנהלה וכלליות
47	14	33	תשלומים לבנקים
170	76	94	סך כל ההוצאות
20	9	11	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
6	3	3	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
14	6	8	רווח נקי
36.8	21.0	15.8	תשואה להון (אחוז רווח נקי מההון הממוצע)

* סכום הנמוך מ - 0.5 מיליון ש"ח.

** סווג מחדש.

ביאור 27 - מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצרכי מס

31 בדצמבר		
2008	2009	
סכומים במיליון ש"ח		
1,261	1,434	סך כל הנכסים
1,198	1,348	סך כל ההתחייבויות
63	86	הון עצמי
18	23	רווח נקי נומינלי